

Aika: Tiistai 16.6.2020 klo 18.38–20.27

Paikka: Kunnantalo, valtuustosali

Läsnä: LIITE 1

Pietilä Ulla, Khall jäsen
Silvast Marjut, kunnanjohtaja
Hirvinen Sirpa, pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjantarkastajat: Niemi Pauli, Nyman Teuvo

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä: 22.1.2020

Sisällys

KOKOUKSEN AVAUS JA NIMENHUUTO	2
KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	3
PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALITSEMINEN	4
KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN	5
VUODEN 2019 TILINPÄÄTÖS	6
TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2019	9
ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2019	11
TALouden JA TOIMINNAN OSAVUOSIRAPORTTI 31.3.2020.....	12
REISJÄRVEN KUNNAN HYVINVOINTIKERTOMUS, VUOSIRAPORTTI 2019.....	13
PERUSPALVELUKUNTAHTYMÄ SELÄNTEEN PERUSSOPIMUKSEN MUUTTAMINEN.....	14
KIRKKOTIEN PERUSKUNNOSTUS	16
OMATOIMIKIRJASTON PERUSTAMINEN	19

KOKOUKSEN AVAUS JA NIMENHUUTO

VALT § 49
16.6.2020

Valtuuston puheenjohtaja avaa kokouksen ja suorittaa nimenhuudon. Nimenhuuto- ja äänestysluettelo on liitteenä 1.

Päätös: Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi seuraavaa:

- Valtuutettu Mikko Kinnunen on estynyt tulemaan kokoukseen ja hänen tilallaan on 1. ja 2. varavaltuutetun estyneenä ollessa 3. varavaltuutettu Timo Kemppainen
- Valtuutettu Jarno Saaranen on estynyt tulemaan kokoukseen eikä hänen tilallaan ole varavaltuutettua.

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

VALT § 50
16.6.2020

Kuntalain 94 §:n ja hallintosäännön 28 §:n mukaan kutsu valtuusto kokoukseen on vähintään neljä päivää ennen kokousta toimitettava erikseen kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa (kuntalaki 94 §). Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kuntalain 103 §:n mukaan valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Kokouskutsu on toimitettu valtuutetuille sekä annettu tiedoksi kirjeellä kunnanhallituksen jäsenille, kunnanjohtajalle ja vt. hallintosihteerille 12.6.2020. Kokouksen asialista on asetettu nähtäville kunnan internetsivuille 12.6.2020 ja ilmoitus Reisjärvi-lehdessä on julkaistu 10.6.2020.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti

PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALITSEMINEN

VALT § 51
16.6.2020

Kokouksesta laadittu pöytäkirja tarkastetaan virastossa torstaina 18.6.2020, sikäli kuin valtuusto ei jonkin asian kohdalla toisin päättä.

Valtuusto valinnee keskuudestaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Pauli Niemi ja Teuvo Nyman.

KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

VALT § 52
16.6.2020

Valtuusto hyväksynee kokouksen työjärjestyksen asialuettelon mukaisesti.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

VUODEN 2019 TILINPÄÄTÖSKHALL § 81
27.4.2020

Kunnan tilinpäätös on laadittu noudattaen kuntalain ja Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeita. Kuntalain mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Lisäksi kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös (Kuntal 114 §).

Kunnanhallituksen on laadittava tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja.

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talousarviossa asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja tiedot olennaisista tapahtumista tilikaudella kunnassa ja kuntakonsernissa. Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsitteystä.

Vuoden 2019 talousarvio oli alun perin hyväksytty -102.000 euroa alijäämäisenä. Talousarviomuutosten jälkeinen talousarvion loppusumma oli -400.000 euroa alijäämäinen. Vuoden 2019 tilinpäätöksessä tilikauden alijäämäksi muodostui lopulta -616.902,25 euroa. Yksi keskeinen talousarvion ja toteuman välisen eron aiheuttaja molempina vuosina oli verotulojen noin puolen miljoonan muutokset veronusteiden ja toteuman välillä. Vuonna 2019 tilikauden tulokseen vaikutti etenkin verotililysten viive. Toisaalta kunta sai harkinnanvaraista valtionosuutta 380.000 euroa.

Tilinpäätöksessä taseen syntyneen alijäämän kattaminen määräjassa onnistuu vain toiminnallisten muutosten avulla. Kunnan talous on saatava kestäväälle pohjalle kunnan itsenäisyyden säilyttämiseksi, mikä on myös kunnan strateginen tavoite. Talouden tasapainon saavuttamiseksi aloitettiin syksyllä 2019 painelaskelmien ja tulevaisuuden ennakointi ulkopuolisen toimijan avustuksella. Työtä on jatkettu keväällä 2020 ja toimenpide-esitysten aikataulu on toukokuussa 2020.

Ulkoiset toimintatuotot ja toimintakulut toteutuivat kokonaisuutena muutetun talousarvion mukaisesti. Toimintakatteen toteuma oli 99,7 % ja se ylitti muutetun talousarvion 66.534 eurolla.

Ulkoiset käyttötaloustulot pienenevät 120.424 eurolla ja menot kasvoivat 136.037 eurolla edellisestä vuodesta. Ulkoinen toimintakate vastaavasti heikkeni 256.461 eurolla.

Varsinaisen toiminnan investointien nettomenot oli -829.484 euroa. Suurimmat investoinnit kohdistuivat Niemenkartanon koulun yhdyskäytävän rakentamiseen ja vanhan puolen kunnostuksiin sekä uuden päiväkodin rakentamiseen.

VUODEN 2019 TILINPÄÄTÖS

Pitkäaikaista lainaa kunnalla oli 26.974.962 euroa vuoden 2019 lopussa ja lyhytaikaista lainaa 3 miljoonaa euroa.

Verotulot olivat 8.217.094 euroa, mikä oli 502.906 euroa alkuperäistä veroennustetta vähemmän. Valtionosuudet olivat kaikkiaan 11.256.615 euroa, mikä oli 756.615 euroa alkuperäistä arviota enemmän. Valtionosuuksiin sisältyy kunnan saama 380.000 euron suuruinen harkinnanvaraisen valtionosuuden korotus.

Rahoitustuotot olivat 793.652 euroa, jotka koostuvat pääasiassa arvopapereiden myyntivoitoista. Rahoituskulut -478.216 euroa, josta korkokulujen osuus on -204.889 euroa. Alhaisesta korkotasosta huolimatta kunnan lainojen korkokulut olivat kaikkiaan -204.586 euroa ja ylittivät talousarvion vain 4.586,35 eurolla. Arvopaperimarkkinoilla vuoden 2019 lopulla sijoituskohteiden markkina-arvot eivät alentuneet niin voimakkaasti kuin edellisessä vuodenvaihteessa.

Kunnan vuosikate oli positiivinen ollen 548.922 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 1.165.824 euroa ja ylittivät alkuperäisen talousarvion 272.974 eurolla ja muutetunkin talousarvion 179.730 eurolla.

Kunnan vuoden 2019 tilinpäätöksessä tilikauden alijäämäksi muodostui -616.902,25 euroa. Kunnalle syntyi katettavaa alijäämää 1.745.465 euroa vuoteen 2023 mennessä.

Kuntakonsernin tilinpäätös esitellään liitteenä olevassa tilinpäätösasiakirjassa.

Liitteenä 1 Vuoden 2019 Tilinpäätös

Valmistelija: Kunnanjohtaja 040 3008 200

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus esittää

1. Tilikauden 1.1.-31.12.2019 tuloksen käsittelystä seuraavaa: tilikauden alijäämä -616.902,25 euroa siirretään taseen omaan pääomaan kohtaan edellisten tilikausien yli-/alijäämä.
2. Samalla kunnanhallitus oikeuttaa hallintotoimen tekemään tilinpäätökseen mahdolliset tekniset tarkistukset ja stilistiset korjaukset, jotka eivät saa kuitenkaan vaikuttaa tilikauden tulokseen tai muuttaa tuloksen käsittelyä eikä tekstin tarkoitusta.
3. Hyväksyy ja allekirjoittaa vuoden 2019 tilinpäätöksen.
4. Toimittaa tilinpäätöksen tilintarkastajan tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan arvioitavaksi.
5. Saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

VUODEN 2019 TILINPÄÄTÖS

VALT § 53
16.6.2020

Liitteenä 2 Vuoden 2019 Tilinpäätös.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

REISJÄRVEN KUNTA

Tarkastuslautakunta

Kunnanhallitus

Valtuusto

Kokouspäivämäärä

12.6.2020

16.6.2020

16.6.2020

Sivu

9

201

103

Asianro

1

6

TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2019

TARK.LTK § 20

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on valmistettava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.

Tilintarkastusyhteisö TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy on tarkastanut Reisjärven kunnan kirjanpidon, hallinnon, tilinpäätöksen ja konserni-tilinpäätöksen. Vastuullinen tilintarkastaja JHT, KHT Marko Paasovaara antanee 12.6.2020 tilintarkastuskertomuksen tilikaudelta 2019.

Päätösehdotus (pj): Tarkastuslautakunta toteaa, että:

1. kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat 27.4.2020 laatineet kunnan tilinpäätöksen sekä jättäneet sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnalle arvioitavaksi, ovatko vuoden 2019 toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet,
2. tilintarkastaja on suorittanut kunnan hallinnon, kirjanpidon, tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen 2019 tilintarkastuksen sekä antanut 12.6.2020 liitteen 1 mukaisen tilintarkastuskertomuksen, ja
3. ettei tilintarkastuskertomuksessa ole kuntalain 125 §:n tarkoittamaa muistutusta eikä muuta merkittävää huomauttamista, joten tarkastuslautakunta ei pidä tarpeellisena lausunnon pyytämistä kunnanhallitukselta tilintarkastuskertomuksesta.

Tarkastuslautakunta lähettää vuoden 2019 tilintarkastuskertomuksen valtuustolle liitteen 1 (12.6.2020) mukaisena.

Tarkastuslautakunta tilintarkastajan esityksen mukaisesti esittää, että valtuusto myöntää kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille vastuuvapauden vuoden 2019 hallinnosta ja taloudesta tilintarkastuskertomuksen mukaisesti.

Liite 1 tilintarkastuskertomus 2019

Päätös: Tarkastuslautakunta pyytää tilintarkastuskertomuksen sisäisestä valvonnasta ja konsernivalvonnasta lausunnon kunnanhallitukselta.

Tarkastuslautakunta tilintarkastajan esityksen mukaisesti esittää, että valtuusto myöntää kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille vastuuvapauden vuoden 2019 hallinnosta ja taloudesta tilintarkastuskertomuksen mukaisesti.

TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2019KHALL § 116
16.6.2020Liite 1 tilintarkastuskertomus 2019

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi ja lähettää valtuustolle hyväksyttäväksi tilintarkastuskertomuksen tilikaudelta 2019.**Päätös:** Hyväksyttiin yksimielisesti.

Marko Pohlman saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 16.07.

VALT § 54
16.6.2020Liite 3 tilintarkastuskertomus 2019**Päätös:** Hyväksyttiin yksimielisesti.

REISJÄRVEN KUNTA

Tarkastuslautakunta

Kunnanhallitus

Valtuusto

Kokouspäivämäärä

12.6.2020

16.6.2020

16.6.2020

Sivu

203

105

Asianro

2

7

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2019

TARK.LTK § 21

Kunnanhallitus on Kuntalain 115 §:n mukaisesti toimintakertomuksessa selvittänyt valtuuston tilikaudelle asettamien tavoitteiden toteutumista. Tarkastuslautakunnan on arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Tarkastuslautakunnan on myös huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta (Kuntal 121 §).

Tarkastuslautakunta on kuullut myös Reisjärven kunnan tilintarkastajaa arviointikertomusta laatiessaan.

Päätösehdotus (pj):

Tarkastuslautakunta päättää vuoden 2019 arviointikertomuksen lopullisen sisällön ja muodon.

Tarkastuslautakunta allekirjoittaa arviointikertomuksen ja lähettää sen liitteen 2 (12.6.2020) mukaisena valtuustolle.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KHALL § 117
16.6.2020

Liite 2 Arviointikertomus 2019

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi ja lähettää valtuustolle hyväksyttäväksi arviointikertomuksen tilikaudelta 2019.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

VALT § 55
16.6.2020

Liite 4 Arviointikertomus 2019

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

TALouden JA TOIMINNAN OSAVUOSIRAPORTTI 31.3.2020KHALL § 104
8.6.2020

Kunnan sisäisen valvonnan ohjeen § 119 sekä erillisen kunnan taloudesta ja toiminnasta annetun raportointiohjeen mukaan toimialojen on raportoitava valtuustolle talousarvion toteutumisesta neljännesvuosittain. Osavuosiraportin raportin muotoa ja sisältöä täsmennettiin vuonna 2019 nykyiseen muotoon raportointiohjeet.

Vuoden 2020 tammi-maaliskuun toteuman perusteella varsinaisen toiminnan toimintakate on 4,9 milj. euroa, mikä vastaa 25,7 % toteumaa. Sote-menot ovat kolmen kuukauden toteuman mukaan 2,9 milj. euroa, mikä vastaa 24,0 % toteumaa.

Verotulotulot ovat tarkastelujaksolla toteutuneet talousarvion mukaisena. Viimeisimmän toukokuun ennusteen mukaan verotulot tulisivat jäämään 267.600 euroa alle talousarvion. Kuluvana vuonna verotulotulojen tilitysviivettä kompensoidaan valtionosuuksiin 196.944 eurolla, joka kuitenkin vähennetään seuraavan vuoden valtionosuustilityksissä (VM 14.4.2020).

Peruspalvelujen valtionosuuteen on tehty kertaluonteinen verotulomenetysten korvaus (VM 30.12.2019) valtionkompensaatio, joka on määrältään 1.624.583 euroa ja sisältyy vuoden 2020 talousarvioon.

Tammi-maaliskuun toteumaan perusteella koko tilivuoden tuloksen ennakoidaan jäävän niukasti ylijäämäiseksi. Talouden tasapainottamistoimet vuosille 2020-2023 on hyväksytty valtuustossa 27.5.2020 ja niiden aiheuttamat talousarviomuutokset tuodaan seuraavaan kesänjälkeiseen valtuustoon.

Oheismateriaalina Osavuosiraportti 1.1.- 31.3.2020

Valmistelija: Kunnanjohtaja p. 040 3008 200

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi ja esittää edelleen valtuustolle osavuosiraportin ajalta 1.1.-31.3.2020 sekä edellyttää toimialoilta kaikessa toiminnassa kustannustietoisuutta ja jatkuvaa oman yksikön talouden seurantaa.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

VALT § 56
16.6.2020

Oheismateriaalina Osavuosiraportti 1.1.- 31.3.2020

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

REISJÄRVEN KUNNAN HYVINVOINTIKERTOMUS, VUOSIRAPORTTI 2019KHALL § 105
8.6.2020

Kuntalain mukaan kunnan yhtenä tehtävänä on asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen Terveydenhuoltolain (1326/2010) 12 § mukaisesti kunnan on seurattava asukkaitensa terveyttä ja hyvinvointia, niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin ja kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Terveydenhuoltolaki velvoittaa kuntia valmistelevaan vuosittain raportin, sekä kerran valtuustokaudessa laajemman hyvinvointikertomuksen valtuustolle. Reisjärven kunnan laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2017-2020 hyväksyttiin valtuustossa 12.12.2017 § 97.

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti sisältää kertomuksen kunnan asukkaiden hyvinvoinnin tilasta ja siihen vaikuttavista tekijöistä, joita on tarkasteltu erikseen talouden ja elinvoiman sekä eri väestöryhmien sisällä. Indikaattoreina ovat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kautta saatujen tilastotietojen vertailu verrokkikuntien ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnan tietoihin. Reisjärven verrokkikuntina toimivat Ppky Selänteen kuntayhtymän jäsenkunnat. Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti on tiivis kuvaus johtopäätöksineen

- kunnan toteuttamasta hyvinvointipolitiikasta
- väestön terveydestä ja hyvinvoinnista
- väestöryhmien välisistä hyvinvointi- ja terveyseroista
- terveyteen ja hyvinvointiin vaikuttavien tekijöiden muutoksista
- palvelujärjestelmän toimivuudesta ja kyvystä vastata hyvinvointitarpeisiin
- ehkäisevän työn kustannuksista ja mahdollisista vaikutuksista sekä
- tavoitteista ja toimenpiteistä.

Hyvinvointikertomus toimii hyödyllisenä työkaluna hyvinvointijohtamisen sekä kuntastrategian, toiminnan ja talouden suunnittelussa. Reisjärven kunnan ja Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen työntekijöistä muodostuva hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä (hyte) on työstänyt vuoden 2019 hyvinvointikertomuksen vuosiraportin kunnanhallituksen ja valtuuston hyväksyttäväksi.

Liite 1 Reisjärven kunnan hyvinvointikertomus, vuosiraportti 2019

Valmistelija: Kunnanjohtaja, puh. 040 3008 200.

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy hyvinvointikertomuksen vuosiraportin vuodelta 2019 ja esittää raportin kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

VALT § 57
16.6.2020

Liite 5 Reisjärven kunnan hyvinvointikertomus, vuosiraportti 2019

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

PERUSPALVELUKUNTAHTYMÄ SELÄNTEEN PERUSSOPIMUKSEN MUUTTAMINENKHALL § 106
8.6.2020

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen voimassa olevan perussopimuksen § 5 mukaan ylintä päätösvaltaa kuntayhtymässä käyttävät jäsenkuntien valtuustot yhtäpitävin päätösin. Kuntalain (410/2015) § 58 mukaan kuntayhtymän päätösvaltaa käyttää yhtymävaltuusto tai yhtymäkokous. Kuntalain § 61 tarkoitettussa yhden toimielimen kuntayhtymässä päätösvalta jakautuu jäsenkunnille ja kuntayhtymän toimielimelle perussopimuksessa sovituin tavoin.

1.6.2017 kokonaisuudessaan voimaan tulleen Kuntalain 410/2015 mukaan vain muussa kuin lakisääteisessä yhteistoiminnassa kunnat voivat päättää, että kuntayhtymällä on vain yksi toimielin. Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä varten muodostetussa kuntayhtymässä on kysymys ns. Paraslain § 5 säädetyistä lakisääteisestä yhteistoiminnasta, jolloin yhden toimielimen toimintamalli ei ole mahdollinen.

Taustalla on myös uuden kuntalain järjestämisvastuuta koskeva § 8, jonka mukaan kunta voi järjestää sille laissa säädetyt tehtävät itse tai sopia järjestämisvastuun siirtämisestä kuntayhtymälle. Lakisääteisessä yhteistoiminnassa järjestämisvastuu on tällöin kunnan puolesta kuntayhtymällä.

Edellä olevan johdosta Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen perussopimusta on muutettava siten, että jäsenkuntien valtuustojen sijaan ylintä päätösvaltaa kuntayhtymässä käyttää joko yhtymävaltuusto tai yhtymäkokous. Valmistellun perussopimuksen mukaan peruspalvelu kuntayhtymä Selänteen ylin päättäväelin on jatkossa yhtymävaltuusto.

Uutta perussopimusta on valmisteltu kuntayhtymän johtajan ja kuntajohtajien toimesta. Perussopimuksen laadintaprosessin aikana on lisäksi järjestetty kuntien kesken kaksi perussopimusneuvottelua 18.2.2020 ja 5.5.2020. Kuntayhtymän uusi perussopimus on valmisteltu kuntalain § 56 mukaisesti ja Kuntaliiton perussopimusmallin (2016) mukaisesti.

Kuntayhtymähallitus on 20.5.2020 § 82 päättänyt esittää uudistetun perussopimuksen jäsenkuntien hyväksyttäväksi liitteenä olevassa muodossa. Uudistettu perussopimus menee hyväksymiskäsittelyyn Haapajärven ja Pyhäjärven kaupunkeihin sekä Reisjärven ja Kärsämäen kuntiin.

Reisjärven hallintosäännön § 90 mukaan kunnanvaltuuston päätöksiin perustuvat sopimukset allekirjoittaa kunnanjohtaja ja varmentaa hallintosihteeri tai asianomaisen vastuualueen esimies, jollei kunnanhallitus ole valtuuttanut toisia henkilöitä.

Liite 2 Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen perussopimus 1.8.2020.

Valmistelija: Kunnanjohtaja puh. 040 3008 200.

PERUSPALVELUKUNTAHTYMÄ SELÄNTEEN PERUSSOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus

- 1) esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteen mukaisen Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen uuden perussopimuksen. Uudistettu perussopimus tulee voimaan 1.8.2020 ja se korvaa aiemman vuonna 2014 hyväksytyin perussopimuksen.
- 2) valtuuttaa kunnanjohtajan allekirjoittamaan sopimuksen.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.VALT § 58
16.6.2020Liite 6 Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen perussopimus 1.8.2020.**Päätös:** Hyväksyttiin yksimielisesti.

REISJÄRVEN KUNTA

	Kokouspäivämäärä	Sivu	Asianro
Tekninen lautakunta	21.4.2020	23	8
Kunnanhallitus	27.4.2020	141	4
Valtuusto	27.5.2020	76	9
Kunnanhallitus	8.6.2020	185	4
Valtuusto	16.6.2020	110	11

KIRKKOTIEN PERUSKUNNOSTUS

Tekla § 18

Keskustan kaavateiden peruskunnostushanke on alun perin suunniteltu toteutettavaksi vuosien 2019-2021 aikana. Kunnan taloudellisesta tilanteesta johtuen hankkeen toteutusta on siirretty ja hankkeeseen on pyritty saamaan valtion investointiavustusta. Vuoden 2020 talousarvion investointiosaan hanke hyväksyttiin ehdollisena edellyttäen valtion myönteistä investointitukipäätöstä. Investointituesta kunta sai kielteisen päätöksen joulukuussa 2019.

Keskustan kaduista Kirkkotie on tällä hetkellä kaikista huonoimmassa kunnossa ja suurin osa keskusta-alueen palveluista sijoittuu Kirkkotien varrelle. Kirkkotien peruskunnostuksesta onkin neuvoteltu alueen yrittäjien kanssa ja heiltä on tullut vahva viesti tien kunnostuksen tarpeesta. Paikallinen K-Market kauppias on omalta osaltaan Kirkkotien varressa olevan kiinteistön kunnostanut jo vuonna 2019. Kirkkotien kunnostus on merkittävä panostus keskustan yleisilmeen kohentamiseksi.

Yleissuunnitelman mukainen Kirkkotien kunnostus kustantaa arviolta 200 000€. Lisäksi hanketta varten tulee huomioida rakennuttamis- ja projektinjohtokustannukset. Teknisen toimiston henkilöstöresurssi ei tällä hetkellä mahdollista hankkeen kilpailutusta ja toteutuksen valvontaa kunnan omana työnä.

Valmistelija: Tekninen johtaja p. 040 3008 250

Tekn. joht.

Ehdotus: Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto:

1. päättää toteuttaa Kirkkotien peruskunnostuksen vuoden 2020 aikana yleissuunnitelman mukaisesti
2. varaa talousarvion investointiosan mukaisesti hankkeen toteutukseen 250 000€ määrärahan

Päätös: Hyväksyttiin

KHALL § 84

27.4.2020

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy ja esittää edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi teknisen lautakunnan esityksen. Investointi katetaan arvopaperisalkun varoista edellyttäen, että arvopapereiden markkina-arvo ylittää hankinta-arvon. Vaihtoehtoisesti investointi rahoitetaan lainalla.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

VALT § 41

27.5.2020

Puheenjohtajan avattua keskustelun Oili Kiviranta ehdotti, että Kirkkotien kohdalla kohdassa 1 todetaan, että Kirkkotien peruskunnostusta ei toteuteta yleissuunnitel-

REISJÄRVEN KUNTA

Tekninen lautakunta

Kunnanhallitus

Valtuusto

Kunnanhallitus

Valtuusto

Kokouspäivämäärä

21.4.2020

27.4.2020

27.5.2020

8.6.2020

16.6.2020

Sivu

23

141

77

186

111

Asianro

8

4

9

4

12

KIRKKOTIEN PERUSKUNNOSTUS

man mukaisesti ja kustannusarvioksi ei hyväksytä 250.000 euroa. Ehdotusta ei kannatettu. Keskustelun jatkuessa Teuvo Nyman ehdotti, että kirkkotien kunnostussuunnitelma tulee viedä vielä hallituksen hyväksyttäväksi. Keskustelun jatkuessa Kaarlo Paavola ehdotti asian jättämistä pöydälle ja palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. Jouni Tilli ja Oili Kiviranta kannattivat ehdotusta. Teuvo Nyman veti oman ehdotuksensa pois.

Päätös: Valtuusto päätti jättää asian pöydälle ja palauttaa sen uudelleen valmisteltavaksi.

KHALL § 107

8.6.2020

Tekninen toimisto on valmistellut Kirkkotien kunnostussuunnitelman valtuuston antaminen ohjeistusten mukaisesti. Kunnostussuunnitelman tavoitteena on saada Kirkkotielle uusi asfalttipinta, jonka käyttöikä olisi vähintään 10 vuotta. Kirkkotien pohjaolosuhteet ovat riittävät tien pinnoittamiseksi ilman mittavia massanvaihtotöitä. Tärkeimmät toimenpiteet kestävän asfalttipinnan saamiseksi ovat vanhan asfaltin sekoitusjyrsintä ja hulevesijärjestelmän korkeusasemointi siten, että hulevedet saadaan johdettua pois katualueelta. Kunnostustyön yhteydessä kevyen liikenteen väylä pudotetaan ajoradan kanssa samaan tasoon. Liikenneturvallisuutta pyritään lisäämään ajoratamaalauksin. Kirkkotien kunnostuksen kustannus pelkistetyillä toimenpiteillä on arviolta enintään 35 000€.

Kevennetyllä suunnitelmalla kustannukset hankkeelle laskevat huomattavasti. Tämä mahdollistaisi myös vastaavien toimenpiteiden suorittamisen myös Reisjärventielle. Reisjärventien osalta pinnan uusiminen on ollut tarkoitus tehdä alun perin jo vuonna 2017. Hanke jäi toteutumatta, koska aikainen talvi esti hankkeen etenemisen ja myöhemmin käynnistettiin koko keskusta koskeva katujen parannushanke yleissuunnitelman laadinnan muodossa. Reisjärven tien pinnoittaminen yhdessä Kirkkotien kanssa sekä talousarvion investointiosassa olevien Ahonniementien ja Anjalantien pinnoitteiden uusiminen tarkoittaisi käytännössä, että kaikki keskusta-alueen kaavatiet saisivat uuden pinnan.

Liite 3 Kunnostussuunnitelma

Valmistelija: Tekninen johtaja p. 040 3008 250

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle Kirkkotien peruskunnostuksen toteutuksen hyväksymistä pelkistetyn suunnitelman mukaisesti ja vuoden 2020 talousarvion investointiosaan määrärahan muutosta 35 000€ mukaiseksi. Reisjärventien, Anjalantien ja Ahonniementien osalta tehdään erillinen päätös.

KIRKKOTIEN PERUSKUNNOSTUS

Puheenjohtajan avattua keskustelun kunnanjohtaja Marjut Silvast antoi muutetun pohjaehdotuksen:

-Kirkkotien peruskunnostuksen toteutuksen hyväksymistä pelkistetyn suunnitelman mukaisesti ja vuoden 2020 talousarvion investointiosaan määrärahan muutosta 35 000 € mukaiseksi

- Reisjärventien pinnoitteen uusimista ja sille investointiosan talousarvioon lisämääräraha 45.000 €

- Anjalantien ja Ahonniementien korjauksen toteuttamista talousarviossa hyväksytyyn määrärahan 50.000 € mukaisena.

- Teiden kunnostusten toteuttamista talousarvion mukaisina, yhteensä enintään 160.000 €.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

VALT § 59
16.6.2020

Liite 7 Kunnostussuunnitelma

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

REISJÄRVEN KUNTA

Vapaa-aikalautakunta

Kunnanhallitus

Valtuusto

Kokouspäivämäärä

28.05.2020

8.6.2020

16.6.2020

Sivu

19

189

113

Asianro

7

6

14

OMATOIMIKIRJASTON PERUSTAMINEN

Vapltk § 11

Reisjärven kunnankirjasto on hakenut 21 400 euroa valtionavustusta omatoimikirjaston perustamiseen kirjastojen alueellisen ja paikallisen kokeilu- ja kehittämistoiminnan määrärahoista. Hakemuksessa esitetyt kustannukset olivat 25 600 euroa. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt omatoimikirjaston perustamiseen valtionavustusta 15 000 euroa.

Omatoimisen asioinnin toteutusta varten kirjastotoimenjohtaja on 22.4.2020 lähettänyt tarjouspyynnöt Bibliothecaan ja P.V. Supaan. Tarjouksen valintaperusteena oli halvin hinta siten, että hintavertailussa käytetään 48 kk:n kokonaiskustannuksia. Tarjoukset tuli olla toimitettuna 15.5.2020 klo 15.00 mennessä. Tarjousaikana saatiin tarjous sekä Bibliothecalta että P.V. Supalta.

P.V. Supan tarjoama kokonaishinta oli 14 904 euroa ja Bibliothecan kokonaishinta oli 13 531 euroa.

Ktj

Ehdotus: Vapaa-aikalautakunta valitsee omatoimisen asioinnin ratkaisun toteuttajaksi halvimman kokonaishinnan perusteella Bibliothecan. Lisäksi vapaa-aikalautakunta esittää kunnanhallitukselle lisämäärärahan myöntämistä 10 600 euroa vuodelle 2020 omatoimikirjaston perustamiseen ja että tulevien vuosien talousarviossa tulisi huomioida omatoimijärjestelmän ylläpitokustannuksiin vuosittain 2200 euroa.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

KHALL § 109

8.6.2020

Kuntalain mukaan kunnan talousarviosta ja talousarviomuutoksista päättää valtuusto. Valtuuston 27.5.2020 hyväksymän talouden tasapainottamisohjelman mukaan omatoimikirjastolla tulisi saavuttaa vuosina 2021-2023 yhteensä 15.000 euron kustannussäästöt. Tavoitteen saavuttamiseksi on tehtävä panostus omatoimijärjestelmän hankkimiseksi.

Valmistelija: Kunnanjohtaja p. 040 3008 200

Kja

Ehdotus: Kunnanhallitus

1. merkitsee tiedoksi vapaa-aikalautakunnan päätöksen Bibliothecan valinnasta omatoimikirjaston järjestelmäksi
2. edellyttää omatoimijärjestelmän vuotuisten ylläpitokustannusten sisällyttämistä talousarviossa kirjastotoimen käyttötalousmenoihin
3. esittää valtuustolle 10.600 euron määrärahan lisäystä omatoimikirjaston perustamiseen tarvittavan järjestelmän hankkimiseen ja vastaavan suuruista investointiosan talousarviomuutosta vuodelle 2020.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

VALT § 60

16.6.2020

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät 49-52, 56
	Hallintolainkäyttöl 5 §:n/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen, käynti- ja postiosoite, telefaxnro ja sähköpostiosoite Pohjois-Suomen hallinto-oikeus Isokatu 4, 3. krs, PL 189 90101 OULU puh. 029 56 42800 fax: 029 56 42841 sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet		
	Kunnallisvalitus, pykälät 53-55, 57-60	Valitusaika 30 päivää	
	Hallintovalitus, pykälät	Valitusaika 30 päivää	
Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite	Pykälät	Valitusaika 14 päivää	
Markkinaoikeus Erottajankatu 1-3, PL 118 00131 HELSINKI sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi puh. 010 364 3300 fax: 010 364 3314			
Pöytäkirja on julkaistu kunnan internetsivuilla 22.6.2020. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksen tiedokseen seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.			

Valituskirjelmä	<p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet. <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aiemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin HLL 21 §:ssä säädetään.</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla asiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.</p>
Valitusasia- kirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava 1): nimi, osoite ja postiosoite: Pykälät</p>
Lisätietoja	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>

1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle

REISJÄRVEN KUNTA			NIMENHUUTO- JA ÄÄNESTYSLUETTELO			
VALTUUSTO						
	LÄSNÄ	POISSA	JAA	EI	TYHJÄÄ	
Halonen Jyrki	x					
Hirvinen Esa	x					
Huuskonen Sari	x					
Kinnunen Helena	x					
Kinnunen Mikko		x				
Kiviranta Oili	x					
Niemi Pauli	x					
Nyman Teuvo	x					
Paavola Kaarlo	x					
Parkkila Katri	x					
Pohlman Marko	x					
Saaranen Jarno		x				
Tilli Jouni	x					
Vedenpää Antti	x					
Vedenpää Simo	x					
Vähäsöyrinki Arto	x					
VARAVALTUUTETUT:						
Kemppainen Timo	x					
YHTEENSÄ	15	2				

REISJÄRVEN KUNTA

REISJÄRVEN KUNNAN TILINPÄÄTÖS 2019

REISJÄRVI

Rohkea – Ripeä -Yhteisöllinen

KHALL 27.4.2020 § 81
VALT 16.6.2020 § 53

Sisällysluettelo

1. TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1. Toimintakertomusta koskevat säännökset	4
1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
1.2.1. Kunnanjohtajan katsaus	5
1.2.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	6
1.2.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	9
1.2.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	16
1.2.5. Kunnan henkilöstö	19
1.2.6. Muut ei-taloudelliset asiat	19
1.2.7. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	20
1.2.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	20
1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	21
1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	22
1.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	22
1.4.2. Toiminnan rahoitus	24
1.5. Rahoitusasema ja sen muutokset	26
1.6. Kokonaistulot ja –menot	29
1.7. Kuntakonsernin toiminta ja talous	30
1.7.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	30
1.7.2. Konsernin toiminnan ohjaus	30
1.7.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	31
1.7.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	31
1.7.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	31
1.7.6. Konsernin tilinpäätös ja sen tunnusluvut	31
1.8. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	35
1.8.1. Asiaa koskeva sääntely	35
1.8.2. Tilikauden tuloksen käsittely	35
1.8.3. Talouden tasapainottamistoimenpiteet	35
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	38
2.1. Seurantaa koskeva sääntely	38
2.2. Tavoitteiden toteutuminen	38
2.3. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	38
2.3.1. Keskusvaalilautakunta	38
2.3.2. Tarkastuslautakunta	39
2.3.3. Kunnanhallitus	40
2.3.4. Kasvatus- ja koulutuslautakunta	46

2.3.5	Vapaa-aikalautakunta.....	54
2.3.6	Tekninen toimi.....	60
2.4.	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	71
2.4.1	Käyttötalouden toteutuminen	71
2.4.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	72
2.4.3	Investointien toteutuminen	73
2.4.4	Rahoitusosan toteutuminen.....	74
2.4.5	Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	75
3.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	76
3.1.	Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet.....	76
3.2.	Kunnan tuloslaskelma	76
3.3.	Rahoituslaskelma	77
3.4.	Tase	78
3.5	Konsernilaskelmat	80
4.	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	84
4.1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	84
4.2	Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	84
4.3	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	85
4.4	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	86
4.5	Tasetta koskevat liitetiedot	88
5.	KONSERNIN TYTÄRYHTEISÖJEN TILINPÄÄTÖSTIEDOT	93
5.1.	Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi.....	93
5.2.	Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II	93
5.3.	Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III	93
5.4.	Kiinteistö Oy Reisjärven Petäjälinna	93
5.5.	Kiinteistö Oy Reisjärven Santala	93
5.6.	Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit	94
5.7.	Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot	94
5.8.	R-Net Oy.....	94
5.9.	Reisjärven Lämpö Oy	94
6.	ALLEKIRJOITUS JA MERKINNÄT	95
7.	TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	96

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Toimintakertomusta koskevat säännökset

Kuntalain 13 § mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi ja kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Kuntalain 14 § mukaisesti kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä on selvittää valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. (Kuntalaki 115 §)

Kunnan tilinpäätös ja toimintakertomus laaditaan kirjanpitolain 3 luvun edellyttämällä tavalla. Säännösten mukaan toimintakertomuksessa tulee kuvata kunnan toiminnan kehittymistä ja tuloksellisuutta, taloudellista tilannetta sekä merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä. Kuvauksen on oltava kunnan kokoon ja rakenteeseen nähden tasapuolinen ja kattava. Lisäksi toimintakertomuksessa on esitettävä tiedot myös olennaisista tapahtumista tilikauden päättymisen jälkeen ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.

Toimintakertomuksessa tulee antaa tiedot myös siitä, miten kunta huolehtii ympäristöasioista, sosiaalisista asioista ja henkilöstöasioista, ihmisoikeuksien kunnioittamisesta sekä korruption ja lahjonnan torjunnasta. Toimintakertomuksessa kuvataan, millaisia toimintaperiaatteita kunta noudattaa huolehtiessaan edellä luetelluista asioista, toimintaperiaatteiden noudattamisen tulokset sekä kuvaus riskeistä, joiden toteutuminen todennäköisesti haittaa sen toimintaa. Lisäksi annetaan selostus siitä, miten kunta hallitsee näitä riskejä.

1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.2.1. Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2019 oli Reisjärven kunnassa juhluvuosi. Heinäkuussa vietettiin kunnan ja seurakunnan yhteistä 150-vuotisjuhlaa. Aiemmin keväällä olimme pitkästä aikaan saaneet eduskuntaan reisjärvisen kansanedustajan ja syksyllä vietimme kahden uuden koulun vihkiäisiä. Kuntastrategian päivittämisen myötä tavoitteet ja toimenpiteet määriteltiin tulevaisuuteen suunnaten.

Reisjärven kunnassa on eletty monta rakentamisen vuotta. Uuden Kivatien yläkoulun ja Niemenkartanon alakoulun lisäksi olemme saaneet uuden vuokratervitalon ja valokuidun. Uuden päiväkodin rakentaminen ja Vuohajärven kunnostus saadaan päätökseen vuoden 2020 aikana. Nyt kunnalla on edessä jälleenrakentamisen aika. Jälleenrakentaminen tarkoittaa rakentamisesta seuranneen velkaantumisen hoitamista, talouden kuntoon saattamista ja kuntalaisten palvelujen turvaamista. Tämä edellyttää kaikkien toimintojen ja toimintatapojen tarkastelua, uudelleenarviointia ja muuttamistakin. Samaan kokonaisuuteen kuuluu myös sosiaali- ja terveysmenojen kustannusrakenteen tarkastelu yhteistyössä Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen ja sen jäsenkuntien kanssa. Elokuussa 2019 toteutunut vuodeosaston muutos arviointiyksiköksi oli alkua. Edessä on niin Reisjärven kunnalle kuin kaikille Selänteen jäsenkunnillekin kova ponnistus, johon tarvitaan yhteistä tahtoa niin henkilöstöltä kuin päättäjiltäkin.

Kunnan taloudelle merkittävimmän epävarmuustekijän vuonna 2019 muodosti verotulotilitykset. Verotulojen viivästymisen aiheuttivat verokorttiudistuksen ja tulorekisterin käyttöönoton seuraukset. Vuoden 2019 aikana kuntaan tuli peräti kuusi eri ennustetta. Toteutuneet verotulot jäivät noin puoli miljoonaa talousarviota pienemmiksi ja tilikauden tulos heikkeni vastaavalla summalla.

Toimintavuoden alussa hyväksyttiin vuoteen 2035 saakka ulottuva kuntastrategia. Reisjärven tavoitteena on toimia arvojensa mukaisesti rohkeasti, ripeästi ja yhteisöllisesti. Strategisiksi päämääriksi ja painopisteiksi on kirjattu elinvoiman edistäminen, terveet tilat ja hyvinvoivat kuntalaiset sekä väestö- ja perhepolitiikka. Näiden painopisteiden pohjalta on kirjattu tavoitteet ja toimenpiteet, jotka näkyvät jo vuoden 2020 talousarviossa.

Syksyllä 2019 kunnan päättäjät joutuivat järjestelemään ja rakentamaan kunnan ylimmän johdon uudelleen, kun aiempi kunnanjohtaja irtisanoutui tehtävästään syyskuussa. Viranhoito järjestettiin sisäisin järjestelyin siihen saakka, kun uusi johtaja valittiin maaliskuun lopussa 2020.

Jälleenrakentaminen tarkoittaa talouden kuntoon saattamisen lisäksi kuntalaisten arjen normalisoitumista kevään 2020 koronaviruspandemian ja maan hallituksen asettamien poikkeusolojen jäljiltä. Koronakriisi koettelee erityisen ankarasti yritystoimintaa, missä jälleenrakentaminen tulee olemaan erityisen kovaa. Tässäkin kunta haluaa olla strategiansa mukaisesti yhteisöllinen ja edistää arjen vakautumista. Kriisien keskellä korostuvat vahvuudet. Reisjärvellä niitä ovat pienen kunnan tiivis yhteisö, harvaan asutun seudun väljyys, elämisen ja asumisen puitteet, vapaa-ajan kulttuuritarjonta ja liikuntamahdollisuudet sekä erityisesti etätyöskentelyn puitteet.

Näitä olosuhteita kunnan kannattaa tuoda ylipäänä esiin – rohkeasti, ripeästi ja yhteisöllisesti!

Marjut Silvast
kunnanjohtaja

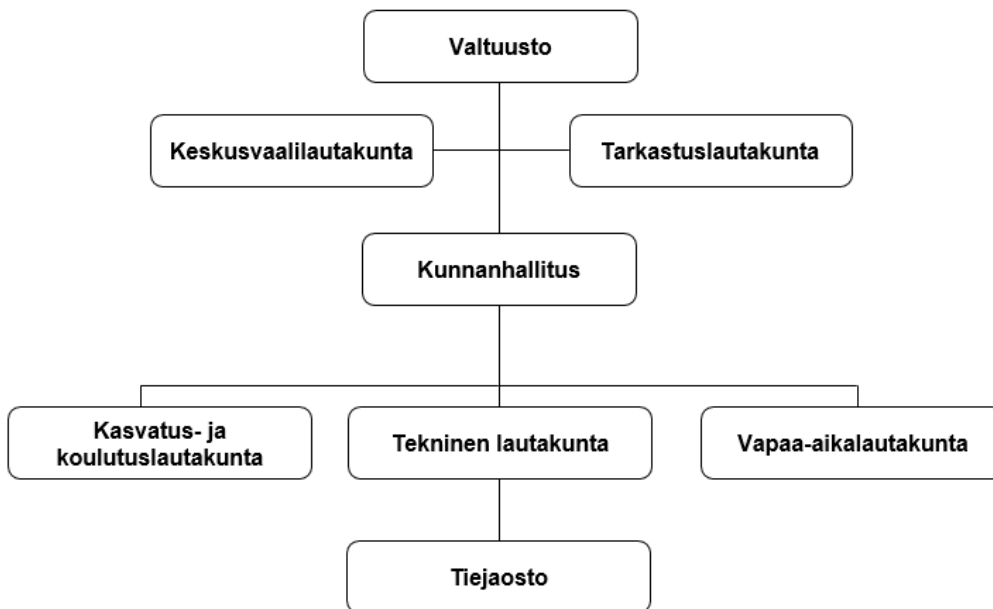
1.2.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kuntalain mukaisesti kunnassa on oltava vaaleilla valitun valtuuston lisäksi kunnanhallitus ja tarkastuslautakunta. Valtuusto voi lisäksi asettaa:

1. kunnanhallituksen alaisena toimivia lautakuntia tai niiden sijasta valiokuntia hoitamaan pysyväisluonteisia tehtäviä;
2. johtokuntia liikelaitoksen tai tehtävän hoitamista varten;
3. jaostoja kunnanhallitukseen, lautakuntaan, valiokuntaan ja johtokuntaan.

Kunnallisvaalit pidettiin keväällä 2017, jolloin valittiin valtuutetut toimikaudelle 1.6.2017-31.5.2021.

Kunnan luottamushenkilöorganisaatio

Yksityistielain muutoksen mukaisesti tielautakuntana toiminut tiejaosto lakkautetaan 1.1.2020.

Ylintä toimivaltaa kunnassa käyttää neljän vuoden välein valittava kunnanvaltuusto. Valtuusto valitsee kunnanhallituksen, joka johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta vastaten valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Tarkastuslautakunnan valtuusto asettaa kunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Keskusvaalilautakunta on lakisääteinen kunnallinen lautakunta, joka toimittaa vaalilain mukaiset sille erikseen kuuluvat tehtävät.

Kunnan luottamushenkilöitä ovat valtuutetut ja varavaltuutetut, kunnan toimielimiin valitut jäsenet, kunnan kuntayhtymän toimielimiin valitsevat jäsenet sekä muut kunnan luottamustoimiin valitut henkilöt. Luottamushenkilöt edistävät tehtävässään kunnan ja sen asukkaiden etua.

Kunnan toimielinten jäsenet ovat tilivelvollisia. Kuntalain tarkoittamia tilivelvollisia toimielimiä ovat kunnanhallitus, lautakunnat, valiokunnat ja johtokunnat, niiden jaostot sekä toimikunnat. Valtuuston jäsenet sen sijaan eivät ole tilivelvollisia.

Luottamushenkilöt

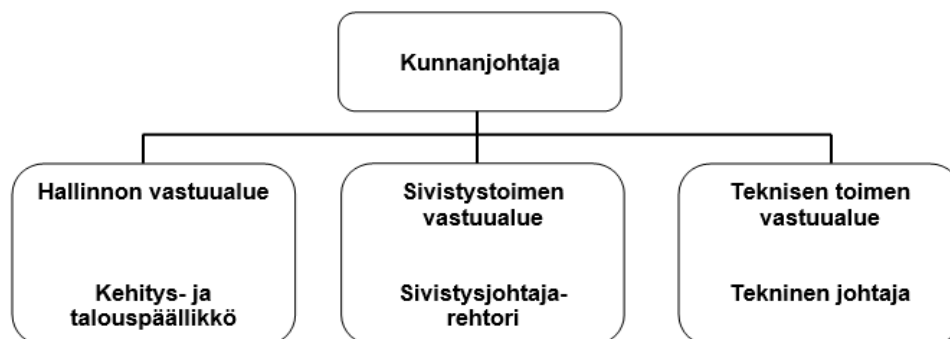
Valtuusto	Valtuutettu		Varavaltuutettu, sijaantulojärj.	
puheenjohtaja	Paavola Kaarlo	KESK	Mäntypuro Kauko	KESK
1. varapj.	Kiviranta Oili, 1. varapj. 1.8.2018 alk.	KESK	Luotoniemi Erkki	KESK
2. varapj.	Nyman Teuvo	KESK	Kemppainen Timo	KESK
	Halonen Jyrki	KESK	Kinnunen Heli	KESK
	Hirvinen Esa	SDP	Mattila Johannes	KESK
	Huuskonen Sari	KESK	Savola Jarkko	KESK
	Kinnunen Helena 1. varapj. 1.6.2017-31.7.2018	KESK	Haikola Piia	KESK
	Kinnunen Mikko	KESK	Nyman Tiina	KOK
	Niemi Pauli	KESK	Kestilä Asko	VAS
	Parkkila Katri	KESK		
	Pohlman Marko	KOK		
	Saaranen Jarno	KESK		
	Tilli Jouni	KESK		
	Vedenpää Antti	KESK		
	Vedenpää Simo	VAS		
	Vähäsöyrinki Arto	KESK		

Tilivelvolliset toimielinten jäsenet

Kunnanhallitus	Hallituksen jäsen		Henkilökohtainen varajäsen	
puheenjohtaja	Tilli Jouni	KESK	Saaranen Jarno	KESK
1. varapj.	Vedenpää Antti	KESK	Kemppainen Timo	KESK
2. varapj.	Parkkila Katri	KESK	Kinnunen Heli	KESK
	Huuskonen Sari	KESK	Haikola Piia, 21.8.2018 alk.	KESK
	Kinnunen Mikko	KESK	Siniluoto Eija	KESK
	Pietilä Ulla, 15.11.2018 alk.	PS	Niemi Kauko, 27.2.2019 alk.	
	Pohlman Marko	KOK	Nyman Tiina	KOK
			Varajäsen, sijan muk. järjestys	
Keskusvaalilautakunta	Jäsen			
puheenjohtaja	Paalavuo Jarkko	KESK	Haapakoski Marja-Leena	KESK
varapj.	Paalavuo Päivi	KOK	Niemi Kauko, 27.2.2019 alk.	PS
	Lehto Juhani	PS	Kesänen Tiina	KOK
	Hautala Teuvo	SDP	Hirvinen Raili	SDP
	Kestilä Asko	VAS	Niemi Veijo	VAS
			Haukipuro Henna	KESK
			Rajala Tiina	KESK
			Puurula Seija	KESK
			Saartoala Marko	KESK
Tarkastuslautakunta	Jäsen		Henkilökohtainen varajäsen	
puheenjohtaja	Hirvinen Esa	SDP	Vähäsöyrinki Arto	KESK
varapj.	Niemi Pauli	KESK	Luotoniemi Erkki	KESK
	Puurula Merja	KESK	Kiiskilä Riina	KESK
Kasvatus- ja koulutuslautakunta	Jäsen		Henkilökohtainen varajäsen	
puheenjohtaja	Kiviranta Oili	KESK	Haikola Piia	KESK
varapj.	Kemppainen Timo	KESK	Kärkkäinen Veijo	KESK
	Assinen Kari	KESK	Kokkonen Juha	KESK
	Paalavuo Minna	KESK	Haukipuro Henna	KESK
	Aho Harri, 6.11.2019 alk.	KESK	Ranua Antti-Kalle, 6.11.2019 alk.	
	Niemi Kauko, 1.10.2017 alk.	PS	Pietilä Ulla, 15.11.18 alk.	PS
	Nyman Tiina	KOK	Savelainen Maria	KOK
kh edustaja	Huuskonen Sari	KESK		

Vapaa-aikalautakunta	Jäsen		Varajäsen	
puheenjohtaja varapj.	Parkkila Kimmo	KESK	Paloranta Pentti	KESK
	Muhonen Minna, 6.11.2019 alk.		Muhonen Kirsi	KESK
	Haikola Piia	KESK	Reinikainen Anne	KESK
	Kinnunen Heli	KESK	Paalavuo Eija	KESK
	Pesola Paavo	KESK	Paananen Ari-Pekka	KESK
	Niskakoski Marja-Leena	SDP	Niskakoski Jari	SDP
	Vedenpää Simo	VAS	Kestilä Asko	VAS
kh edustaja	Pietilä Ulla	PS		
Tekninen lautakunta	Jäsen		Varajäsen	
puheenjohtaja varapj.	Mattila Johannes	KESK	Luotoniemi Erkki	KESK
	Saaranen Jarno	KESK	Niemi Pauli	KESK
	Reinikainen Anne, 6.11.2019 alk.	KESK	Kinnunen Heli	KESK
	Aho Minna	KESK	Alakoski Anne	KESK
	Pietilä Ulla	PS	Pietilä Pauli	PS
	Vähäsöyrinki Arto	KESK	Lokasaari Seppo	KESK
	Lakanen Keijo	KOK	Hilliaho Maarit	KOK
kh edustaja	Pohlman Marko	KOK		

Kunnan hallinto-organisaatio

Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Toimialajohtajat vastaavat tulostavastuullisesti vastuualueensa tehtävien hoidosta.

Kuntalain mukaisesti tilivelvollisia ovat toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Reisjärven kunnan tilivelvolliset viranhaltijat ovat: kunnanjohtaja, kehitys- ja talouspäällikkö, sivistysjohtaja-rehtori, vapaa-asiakassuhteeri ja tekninen johtaja.

Tilivelvollisuus ei muuta sitä vastuuta, joka viranhaltijoilla muutoinkin on asemansa perusteella määrärahan käytöstä päättävänä viranhaltijana, laskujen asiantarkastajana ja hyväksyjänä sekä esimiehenä. Tilivelvollisuuden määrittely ei poista huolellisuusvelvoitetta muiltakaan viranhaltijoilta ja työntekijöiltä.

Sijainti

Reisjärven kunta sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnan etelälaidalla. Läntisenä rajanaapurina on Lestijärvi ja eteläisinä rajanaapureina ovat Kinnula ja Pihtipudas. Muina rajanaapureina ovat pohjoispuolella Sievi ja itäpuolella Haapajärvi.

Hallinnollisesti Reisjärvi kuuluu Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan, Pohjois-Pohjanmaan liittoon ja Keski-Pohjanmaan liittoon. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen osalta Reisjärvi kuuluu Peruspalvelukunta-yhtymä Selänteeseen ja erikoissairaanhoidon osalta Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukunta-yhtymään, Soiteen.

1.2.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Tähän lukuun on koottu tiivistelmä kansantalouden, kuntatalouden ja oman alueen kehityspiirteistä ja näkökulmista, joilla on vaikutusta kunnan toimintaan ja taloudelliseen tilaan.

Käytetyt lähteet: Valtiovarainministeriön Taloudellinen katsaus - talvi 2019, 18.12.2019, Talousnäköymät 30.1.2020, Kuntien tilannekuva -raportti - tiedote 13.2.2020, Kuntaliiton Talouskatsaus 18.12.2019, Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskuksen tiedote 24.1.2020 ja Nihak ry:n väkiluku- ja työllisyyskatsaustilastot.

Yleinen talouskehitys

Maailmantalouden kasvu on hidastunut ja jäi vuonna 2019 heikoksi. Maailmantaloutta on varjostanut jo vuoden 2018 alkupuolelta lähtien Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen kauppasota, joka on poliittisen epävarmuuden lisääntymisen ja brexitin ohella lykänneet investointeja.

Suomessa talouskasvua pitää yllä kotimainen kysyntä. Yksityinen kulutus jatkaa kasvuaan kotitalouksien reaalisen ostovoiman kasvun jatkuessa. Investointien kasvu puolestaan hidastuu rakentamisen hitaamman suhdanne vaiheen seurauksena. Työllisyysaste on parantunut viime vuosina. Työttömyys-prosentti on laskenut ollen viime vuoden lopussa 6,7 prosenttia. Työttömyysprosentin ennustetaan kuluvana vuonna ja parina seuraavana vuonna hieman vielä pienenevän. Joulukuun 2019 talouskatsauksessa vielä ennakoitiin yksityisen kulutuksen kasvavan tasaisena. Kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen oletettiin kasvavan ansiotason nousun ja korkeana pysyttelevän työllisyyden turvin. Samalla arvioitiin talousnäköymien riskien hieman tasaantuneen.

Talouskasvu oli Suomessa vuonna 2019 edelleen laaja-alaista ja kaikki kysyntäerät lisääntyivät. Suomen BKT kasvoi vuonna 2019 Valtiovarainministeriön arvion mukaan 1,5 %. Kasvun painopiste oli kuitenkin ulkomaisessa kysynnässä. Tämän seurauksena vienti lisääntyi kotimaista kysyntää nopeammin.

Julkinen talous

Julkisen talouden menot ovat pysyneet koko korkeasuhdanteen ajan tuloja suurempina. Julkisessa taloudessa on rakenteellinen alijäämä, joka ennusteen mukaan kasvaa lähivuosina. Julkisen talouden alijäämän arvioidaan kasvavan vuonna 2020 ja pysyvän mittavana vuoteen 2024 saakka. Julkista taloutta heikentävät vaimeneva talouskasvu, väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset menonlisäykset. Talouskasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu alkavat asteittain heikentää työllisyyden kasvua.

Vuonna 2019 ansiot nousivat 2,5 % ja kuluttajahinnat 1,0 %. Palkansaajien yhteenlaskettu ostovoima kasvoi 2,3 %. Vuosina 2013–2015 valuuttakurssien muutokset vaikuttivat koko talouden kilpailukykyindikaattoriin voimakkaammin kuin yksikkötyökustannukset. Vuosina 2016–2018 yksikkötyökustannusten aleneminen on selvästi parantanut Suomen kustannuskilpailukykyä, mutta euron vahvistuminen on toisaalta syönyt osan tästä kilpailukyvyn paranemisesta. Komission ennusteen mukaan Suomen kustannuskilpailukyvyssä ei tapahtuisi merkittävää muutosta vuosina 2019–2020.

Paikallishallinnossa tulojen ja menojen välinen epätasapaino on poikkeuksellisen suuri. Velka suhteessa BKT:hen kääntyy kasvuun ja uhkaa kasvaa yli 60 prosenttiin 2020-luvun alkuvuosina. Julkinen talous heikkenee entisestään. Euribor-korot ovat olleet jo vuosia negatiivisia ja niiden ennustetaan olevan edelleen alle nolla -tason. Inflaatio on ollut yhden prosentin luokkaa viime vuoden lopulla.

Suomen kuntia jakaa odotettua nopeampi eriytymiskehitys. Kuntien eriytyminen näkyy laaja-alaisesti väestökehityksessä, taloudessa, rahoituksessa, palveluiden ja henkilöstön saatavuudessa, elinkeino-rakenteissa ja demokratian toteutumisessa. Tämä heijastuu myös monien kuntien edellytyksiin hoitaa lakisääteisiä tehtäviä.

Kuntatalous

Kuntataloudelle vuodesta 2019 muodostuu historiallisen vaikea. Tulojen ja menojen epätasapaino aiheutti sen, että kuntatalouden tilikauden tulos heikkeni vuoden 2018 lukemasta edelleen. Vuoden 2019 tilinpäätösarvioiden mukaan kolme neljästä Manner-Suomen kunnasta, eli yhteensä 225 kuntaa, teki vuonna 2019 negatiivisen tuloksen. Kuntien vuosikate heikkeni noin 270 miljoonaa euroa vuodesta 2018 eli 13,4 %. Vuosikate jäi edellisvuoden tapaan alle poistotason ja nettoinvestointien. Vuosikatteen heikentymistä selittää toimintakatteen heikentyminen. Ilman kuntien verotulotilityksissä esiintyneitä maksatusvaikeuksia vuosikate olisi noussut lähelle vuoden 2018 vuosikatteen tasoa. Toimintakatteen heikentymistä selittävät toimintakulujen voimakas kasvu, johon vaikuttaa oletettavasti suuri sosiaali- ja terveydenhoitomenojen kasvu, sekä toimintatulojen väheneminen. Vuoden 2019 tilinpäätösarvioiden valossa kuntakenttä näyttää jakautuneen uudella tavalla kahtia. Helsinki tekee erittäin vahvan positiivisen tuloksen, kun taas muut isot kaupungit jäävät vahvasti miinukselle. Tilanne on kokonaisuuden kannalta kestävä.

Vuonna 2019 kuntien verotulojen kehitys oli poikkeuksellista. Kuntien verokertymää pienensivät tulorekisterin käyttöönotosta johtuneet ongelmat ja tulorekisterin käyttöönotosta aiheutuneet muutokset ennakonpidätystavassa. Näistä seikoista johtuen arviolta noin 250 miljoonaa euroa kunnallisveroja siirtyy tilittäväksi vuonna 2020. Kokonaisuutena verrattaessa vuoteen 2018 sekä verotulojen että valtionosuuksien määrä kuitenkin hieman kasvoi koko maan tasolla.

Paikallishallinnon alijäämä syvenee ja pysyy ilman korjaavia toimia suurena. Väestön ikääntyminen kasvattaa sosiaali- ja terveydenhuollon menoja. Sote-sektorin rakentaminen, ns. korjausvelka ja kasvavien kaupunkien investointitarpeet pitävät investoinnit korkealla tasolla. Kuntatalouden vaikea tilanne korostaa sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksen ja kuntien sopeutustoimien tarvetta. (VM Taloudellinen katsaus, talvi 2019, 18.12.2019).

Kuntien lainakanta kasvoi edelleen vuonna 2019. Kuntien omien arvioiden perusteella lainakanta oli vuoden 2019 lopussa 18,4 miljardia euroon eli 3 360 euroa/asukas. Tämä tarkoittaa 10,2 prosentin kasvua edellisen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna. Erot kuntien välillä ovat suuret: kolmella kunnalla ei ollut vuonna 2019 lainkaan lainaa, kun taas suurin lainakanta oli noin 10 500 euroa/asukas.

Ikääntyminen ja muuttoliike eriyttävät kuntien tulopohjaa. Kuntien verotulokehityksessä on nähtävissä huomattavaa eriytymistä. Yhteisöverotulot ovat keskittyneet entistä pienemmälle kuntajoukolle, mutta myös kunnallisveron tuotossa on suuria eroja.

Kuntien välillä on selviä eroja asukkaiden tulotasossa, mihin vaikuttaa muun muassa asukkaiden koulutustaso. Ikääntyneen väestön osuuden kasvaessa eläketulojen osuus ansiotuloista nousee. Tämä heikentää osaltaan verotuottoa, koska eläketulot ovat tasoltaan keskimäärin alempia kuin palkkatulot.

Kunnallisverotuksen vähennyksiä on kasvatettu, mikä on heikentänyt kunnallisveron todellista tuottoa sitä enemmän, mitä enemmän kunnassa on pieni- ja keskituloisia palkansaajia. Kunnallisveroprosenttien erot ovatkin edelleen kasvaneet.

Vielä 5.2.2020 Kuntaliitto arvioi, että vuosi 2020 tuo hengähdystauon. Kuntatalouteen odotettiin helpotusta kasvavien verotulojen ja valtionosuuksien muodossa, ja että verorahoituksen kasvu tasapainottaa käyttötaloutta vuoden 2020 aikana. Alijäämien kattaminen ja sopeuttaminen jatkuvat edelleen. Ikääntyvä väestö ja muuttoliike edellyttävät kunnilta mittavia sopeutustoimia. Väestörakenteen muutokset näkyvät vuosi vuodelta enemmän kuntien talouslukuissa. (Kuntaliitto, pääekonomistin palsta 9.3.2020)

Työllisyys

Työllisyys kasvoi vuonna 2019 edelliseen vuoteen verrattuna. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisiä oli vuoden 2019 joulukuussa 17 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Valtakunnallinen työllisyysaste eli työllisten osuus 15–64-vuotiaista oli joulukuussa 73,0 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 72,1 prosenttia.

Työttömiä vuoden 2019 joulukuussa oli 164 000 (virhemarginaali $\pm 18\ 000$), mikä oli 18 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömiä miehiä oli 87 000 ja naisia 77 000. Työttömyysaste oli joulukuussa 6,0 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 5,4 prosenttia. Miesten työttömyysaste nousi viime vuoden joulukuusta 1,0 prosenttiyksikköä 6,1 prosenttiin. Naisten työttömyysaste oli 5,8 prosenttia eli se pysyi lähes ennallaan vuoden 2018 joulukuuhun verrattuna.

15–24-vuotiaita nuoria oli vuoden 2019 lopussa yhteensä 611 000. Heistä työllisiä oli 251 000 ja työttömiä 44 000. Työvoimaan, eli työllisiin ja työttömiin, kuuluvien nuorten määrä oli näin ollen 294 000. Nuorten 15–24-vuotiaiden työttömyysaste, eli työttömien osuus työvoimasta, oli joulukuussa 14,8 prosenttia, mikä oli 5,5 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuotta aiemmin. Nuorten työttömyysasteen trendi oli 17,3 prosenttia. 15–24-vuotiaiden nuorten työttömien osuus samanikäisestä väestöstä oli 7,1 prosenttia.

Työvoiman ulkopuolella olevia oli vuoden 2019 joulukuussa 1 398 000 eli 31 000 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Työvoiman ulkopuolella olevista oli piilotyöttömiä 115 000, mikä oli 5 000 vähemmän kuin vuoden 2018 joulukuussa.

Työttömyys ja työllisyys vaihtelevat kuukausittain varsin paljon, ja muutos edellisen kuukauden havaintoon kertoo lähinnä kausi-ilmiöstä eikä suhdannekehityksestä. Tämän johdosta tuoreinta tilastotietoa verrataan edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Sen sijaan trendisarjan luvut, joista on poistettu kausi- ja satunnaisvaihtelu, ovat keskenään vertailukelpoisia, ja näin aikasarjan trendistä on helpompi havaita pitkän aikavälin kehitykseen ja suhdannevaihteluihin liittyviä ilmiöitä.

Väestökehitys

Suomen kuntia jakaa odotettua nopeampi eriytymiskehitys. Kuntien eriytyminen näkyy laaja-alaisesti: väestökehityksessä, taloudessa, rahoituksessa, palveluiden ja henkilöstön saatavuudessa, elinkeinorakenteissa ja demokratian toteutumisessa. Tämä heijastuu myös monien kuntien edellytyksiin hoitaa lakisääteisiä tehtäviä.

Väestörakenteen muutoksen myötä kuntien väliset erot ovat edelleen kasvamassa. Pienenevät ikäluokat, kunta-alan voimakas eläköityminen, osaavan työvoiman saatavuuteen liittyvät haasteet sekä kuntatalouden heikot näkymät vaikeuttavat lähivuosina kansalaisille välttämättömien peruspalvelujen järjestämistä erityisesti väestöä menettävissä pienissä kunnissa. Eriytymiskehitys on johtamassa tilanteeseen, jossa voi olla aiempaa vaikeampi varmistaa, että kaikilla kunnilla on tosiasialliset edellytykset suoriutua tehtävistään.

Työikäisen väestön määrä vähenee alkavalla vuosikymmenellä noin 3 400 henkilöllä vuosittain. Samanikäisesti sosiaali- ja terveystalouden kasvu on nopeutumassa. Ilman sote-menojen tuottavuuden nostamista sekä henkilöstön riittävyys että muihin julkisiin peruspalveluihin käytettävien resurssien kaventuminen muodostuvat ongelmaksi. Asetelman ratkaiseminen on välttämätöntä, jotta sote-menojen ja esimerkiksi tulevien ikäluokkien koulutusmenojen välille ei synny yhteiskunnallisesti haitallista jännitettä.

Väestön ikääntymisen, syntyvyyden alenemisen ja muuttoliikkeen yhteisvaikutukset muokkaavat kuntakenttää merkittävästi. Kuntaliitto julkaisi 30.9.2019 Tilastokeskuksen väestöennusteeseen pohjautuvan arvion vuosien 2019-2040 väestökehityksestä. Sen mukaan väestön vähenee kaikkialla muualla paitsi yli 100 000 asukkaan kaupungeissa. Väestökato on voimakkainta pienissä, alle 5000 asukkaan kunnissa. Tilastokeskuksen tuoreimman väestöennusteen mukaan Suomessa ei 15 vuoden kuluttua ole enää yhtään maakuntaa, jossa syntyy enemmän ihmisiä kuin kuolee, jos syntyvyys pysyy nyt havaitulla tasolla. Maamme väkiluvun ennakoidaan lähtevän nykyisellä kehityksellä laskuun vuonna 2031.

Väestöään menettävien kuntien tulot vähenevät, mutta toimintamenoja ja investointeja ei välttämättä voida tai kyetä vähentämään samassa suhteessa. Kasvavissa kunnissa väestönkasvu lisää verotuloja ja valtionosuuksia, mutta uudet asukkaat tarvitsevat palveluita, jotka edellyttävät puolestaan investointeja. Muuttovoiton hyöty riippuu siitä, millaista väestöä kuntaan muuttaa ja toisaalta siitä, kuinka paljon kunnan palvelurakenne kestää väestön lisäystä ilman uusia investointeja.

Kuntien talouden liikkumavaran turvaaminen ja yhteiskunnan varojen tehokas käyttö edellyttävät kuntien palveluverkkoinvestointien osalta pitkäjänteisyyttä, priorisointia ja strategisen suunnittelun perustamista realistisille lähtökohdille.

Oman talousalueen kehitys

Työllisyys

Pohjois-Pohjanmaalla oli vuoden 2019 lopussa 20 700 työtöntä työnhakijaa (ml. lomautetut), mikä on 700 (3,4 %) enemmän kuin vuosi sitten. Lomautettuja oli 1 000 enemmän vuoden takaiseen verrattuna. Työvoimalle on kuitenkin runsaasti kysyntää. Avoimia työpaikkoja oli TE-toimistossa tarjolla joulukuun aikana 8 000 eli 2 400 enemmän kuin vuosi sitten.

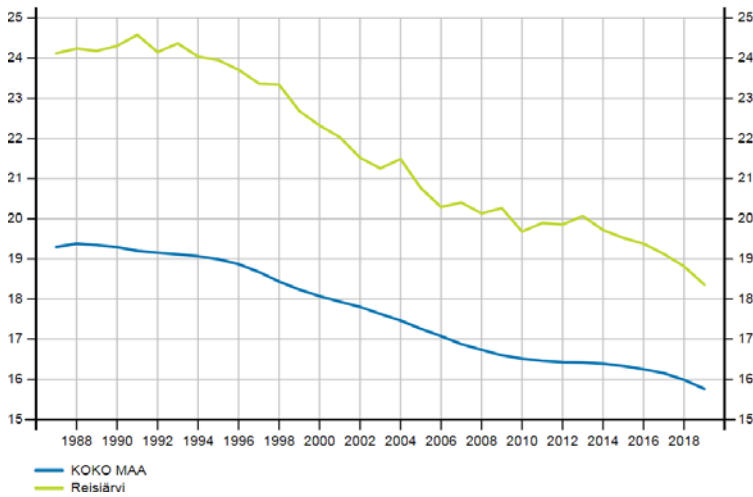
Koko maan työttömyysaste oli vastaavasti 9,8 % vuoden 2019 lopussa. Pohjois-Pohjanmaalla työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (työttömyysaste) oli joulukuun lopussa 11,1 %, vuosi sitten 10,8 %. Työttömistä miehiä oli 12 400 ja naisia 8 300. Pitkäaikaistyöttömiä (yli vuoden yhtäjaksoinen työttömyys) oli vuoden lopussa 4 450 eli 600 (-12 %) vähemmän kuin vuosi sitten. Alle 25-vuotiaita nuoria oli työttömänä 3 400 (heistä alle 20-vuotiaita oli 750) ja yli 50-vuotiaita työttömiä oli 6 550. Nuorten työttömien määrä nousi 2 % ja yli 50-vuotiaiden työttömien määrä nousi myös hieman (1 %) viime vuoden joulukuuhun verrattuna.

Ammattiryhmittäin uusia työpaikkoja (yhteensä 3 800) tuli joulukuussa avoimeksi eniten muiden työntekijöiden ammattiryhmälle, johon haettiin rakennusapulaisia, muita palvelutyöntekijöitä ja siivoustyöntekijöitä sekä rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöiden ryhmälle, johon haettiin mm. rakennustyöntekijöitä ja kirvesmiehiä. Asiantuntijoiden ammattiryhmään uusia työpaikkoja haettiin mm. sairaanhoitajia ja myyntineuvottelijoita, samoin kuin palvelu- ja myyntityöntekijöille lähihoitajia ja myyjiä.

Pohjois-Pohjanmaalla työttömyysaste vaihteli kunnittain Hailuodon 6,4 % ja Taivalkosken 13,8 % välillä. Nivala-Haapajärvi seudulla työttömyysaste oli 9,8 % ja Reisjärvellä 7,7 %.

Seuraavassa Tilastokeskuksen mukainen Reisjärven väestön jakautumaa 31.12.2019 ikäryhmittäin:

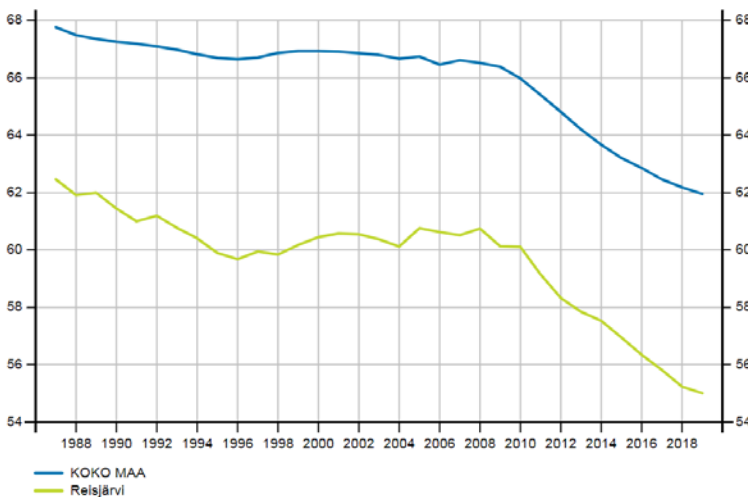
Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä 1987-2019

Reisjärvi 18,4 %

Koko maa 15,8 %

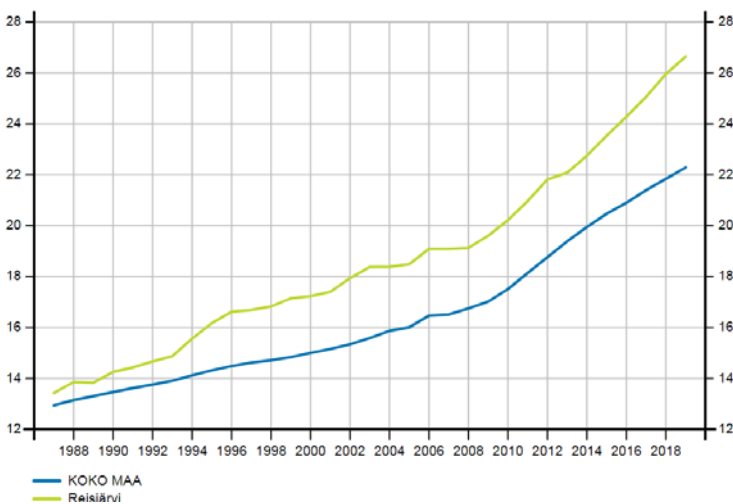
15-64 -vuotiaiden osuus väestöstä 1987-2019

Reisjärvi 55,0 %

Koko maa 62,0 %

Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä 1987-2019

Reisjärvi 26,6 %

Koko maa 22,3 %

Reisjärvellä asutokuntien lukumäärä on hieman alle 1200 ja perheiden lukumäärä noin 700. Rivi- ja pientaloissa asuvien asutokuntien osuus on noin 98 % ja vuokra-asunnossa asuvien asutokuntien osuus 20 %. 15 vuotta täyttäneistä vähintään toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus on 63 % ja korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus 18 % luokkaa.

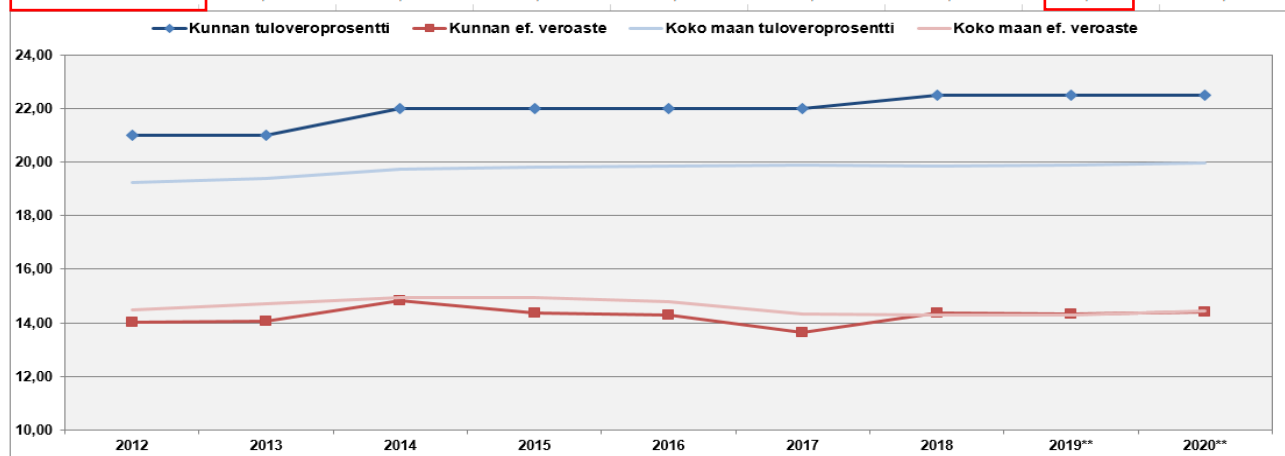
Verotus

Tuloveroprosenttia Reisjärvellä nostettiin viimeksi vuonna 2018. Vuonna 2019 Reisjärven lisäksi maan korkein tuloveroprosentti 22,50 oli Haapajärvellä, Honkajoella, Jämijärvellä ja Teuvalla. Vuodelle 2020 tuloveroprosentti nousee kaikkiaan 53 kunnassa (1,1 milj. asukasta) ja laskee 7 kunnassa (78 000 asukasta). Vuonna 2020 jo seitsemällä kunnalla, Reisjärvi mukaan lukien, tuloveroprosentti oli 22,50 sekä Savonlinnalla 22,75 ja Halsualla peräti 23,50.

Reisjärvi	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tulovero-%	21,00	21,00	22,00	22,00	22,00	22,00	22,50	22,50	22,50

Tuloveroprosentti ei suoraan vastaa kuntalaisilta perittävän vero todellista veroastetta. Erilaisten verotukseen kohdistuvien vähennysten jälkeen Reisjärvellä todellinen eli ns. efektiivinen veroaste jäi 14,35 % tasolle vuonna 2019. Efektiivisellä veroasteella tarkoitetaan tosiasiasa maksuun pantujen verojen suhdetta tuloihin. Seuraava kaavio kuvaa tilannetta Reisjärven kunnan osalta:

Reisjärvi	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019**	2020**
Kunnan tuloveroprosentti	21,00	22,00	22,00	22,00	22,00	22,50	22,50	22,50
Kunnan ef. veroaste	14,07	14,82	14,38	14,28	13,65	14,35	14,35	14,39
Erotus	6,93	7,18	7,62	7,72	8,35	8,15	8,15	8,11

Koko maa	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019**	2020**
Koko maan tuloveroprosentti	19,38	19,74	19,83	19,85	19,89	19,84	19,88	19,97
Koko maan ef. veroaste	14,71	14,93	14,94	14,80	14,35	14,28	14,30	14,43
Erotus	4,67	4,81	4,89	5,05	5,54	5,57	5,57	5,54

Kiinteistöveroja korotettiin vuodelle 2019 rakentamattoman rakennuspaikan osalta 1 %-yksiköllä muiden kohteiden osalta säilyessä ennallaan.

Reisjärvi	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kiinteistövero-%										
Yleinen kiinteistövero	0,70	0,70	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,20
Vakituinen asunto	0,50	0,50	0,55	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,70
Muu kuin vakituinen asunto	0,90	0,90	1,10	1,20	1,20	1,20	1,20	1,35	1,35	1,50
Rakentamaton rakennuspaikka	1,50	1,50	1,50	1,60	1,60	1,60	2,00	3,00	4,00	5,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,50

Verotulojen osuus Reisjärven kunnan kaikista ulkoisista tuloista oli 30,3 %. Vaikka verotulojen varaan ei kunnan taloutta voida rakentaa, on verotulojen tason säilyttäminen ja erityisesti kasvattaminen keskeinen talouden tasapainoon saattamisessa. Verotuksen tason korottamiselle ei juurikaan ole ollut vaihtoehtoja, korotuksia ei voida loputtomiin jatkaa. Keskeisintä kunnan talouden kestävyys kannalta on käyttötalouden tasapainon lisäksi tuloverojen ja yhteisöverojen saaminen kasvuun.

Vuonna 2019 muuttui verotilitysten rytmi, kun Verohallinnossa siirryttiin joustavaan henkilöverotuksen valmistumiseen. Luonnollisten henkilöiden verotuksen valmistuminen pitkin vuotta johti kuukausikohtaisten verotulotilitykset vaihtelevuuteen. Lisäksi samanaikainen verokorttiuudistus ja tulorekisterin käyttöönotto johtivat verotulotilitysten huomattavaan viivästymiseen vuonna 2019, mistä aiheutui vastaavan suuruinen tilikauden tuloksen heikkeneminen.

1.2.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Tässä luvussa kuvataan olennaiset muutokset kunnan tuloperusteissa ja tehtävissä. Toiminnan tarkempi esittely sisältyy kunkin vastuualueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden kuvauksiin.

Toiminta

Nimenkartanon uusi hirsirakenteinen alakoulu valmistui syyslukukauden alkuun. Koulun vanhan osan kunnostustöiden yhteydessä purettiin kaksi opetussiipeä. Samalla uuden ja vanhan osan välille rakennettiin yhdyskäytävä. Lakkautettujen koulujen jatkotoimenpiteitä valmisteltiin, jotta niille saataisiin jatkokäyttöä.

Uuden päiväkodin rakentaminen aloitettiin ja sen on määrä valmistua elokuun alkuun 2020. Päiväkoti sijoittuu nykyisen päiväkodin viereen. Samalla päiväkotitoiminta keskittyy yhteen yksikköön ja väistötiloista voidaan luopua.

Talous

Reisjärven kunnan taloudellinen tilanne, huomioiden kunnan velkamäärän, tulo- ja menojen heikkenemisen, välttämättömät investointitarpeet ja vuosilta 2018 ja 2019 syntyneet alijäämät, edellyttää merkittäviä välittömiä toimenpiteitä. Taseeseen kertyneet alijäämät tulee kattaa vuoteen 2023 mennessä. Muutoin kunta ajautuu kriisikunnaksi, mikä johtaa valtion taholta heikossa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn.

Talouden tasapainottamistarpeen ja -mahdollisuuksien analysointityö aloitettiin syksyllä 2019 yhteistyössä Perlacon Oy:n kanssa. Kunnalle sosiaali- ja terveystalouden tuottavan Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen toiminnot ovat myös keskeisessä tarkastelussa, sillä niiden osuus kaikista kunnan ulkoisista käyttötalouden toimintamenoista on noin 45 %. Reisjärvellä kustannussäästöjä lähdettiin hakemaan vuodeosaston muuttamisella arviointiyksiköksi, joka aloitti toimintansa elokuun alussa. Loppuvuoden viiden viimeisen kuukauden ajalta arviointiyksikön kustannusvaikutus jäi vähäiseksi. Todellinen vaikuttavuus syntyy pidemmällä aikajänteellä.

Tilinpäätöksen 2019 ulkoiset toimintatuotot olivat 6,9 milj. euroa eli 0,2 milj. euroa yli talousarvion ja toimintakulut -26,1 milj. euroa eli -0,7 milj. euroa yli alkuperäisen ja 0,09 milj. euroa yli muutetun talousarvion. Toimintakatteen toteutuma oli 99,7 %. Toimintakate oli 19,2 milj. euroa eli 0,6 milj. euroa yli alkuperäisen ja 0,07 milj. euroa alle muutetun talousarvion. Vuosikate oli 0,5 milj. euroa eli -0,2 milj. euroa alle alkuperäisen ja -0,04 milj. euroa alle muutetun talousarvion.

Investointien nettomenot olivat kaikkiaan 4.029.484 euroa. Luku sisältää Niemenkartanon uuden koulun leasingopimuksen osuuden 3.200.000 euroa. Leasing-rahoitus on kirjanpidossa pysyvien vastaavien erässä. Niemenkartanon uuden koulun leasingopimuskokonaisuus täyttää rahoitusleasingin kriteerit siten, että se on mahdollista käsitellä pysyvien vastaavien tase-erässä, jolloin sen vuosimaksut käsitellään poistoina. Luvussa on mukana myös kaukolämpö- ja viemärlaitoksen investoinnit, jotka siirtyivät 31.12.2019 Reisjärven Lämpö Oy:lle yhtiöittämisspäättöksen perusteella. Siirtyneet omaisuuden yhtiö lunastaa kunnan antamalla lainalla. Ilman leasingeraa ja yhtiöittämiseen liittyviä eriä kunnan muut investointimenot olivat 2.747.378 euroa.

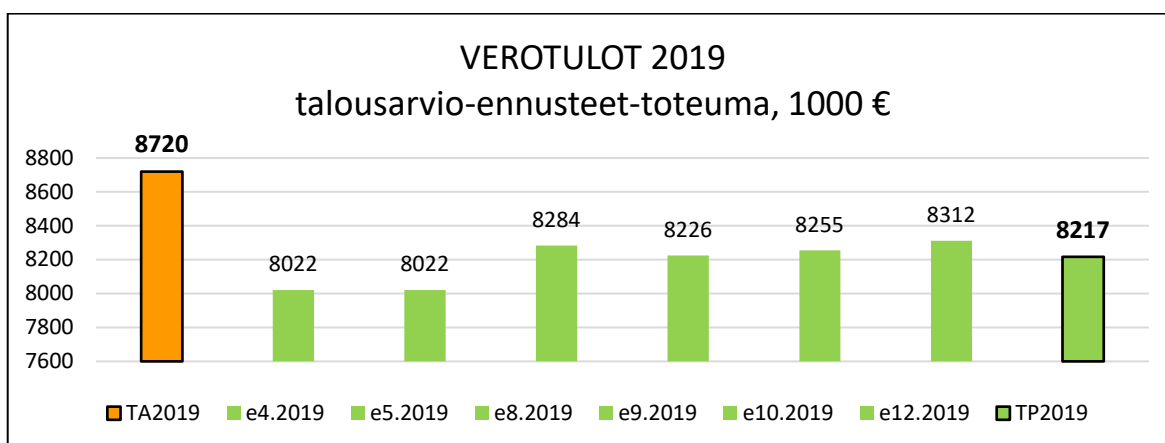
Rahoitus

Verotulot

Vuoden 2019 talousarviossa verotulojen yhteismääräksi oli arvioitu Kuntaliiton julkaiseman veroennustekehikon pohjalta 8,7 milj. euroa. Reisjärven kunnan osalta verotuloennuste vaihteli ja heikkeni merkittävästi vuoden 2019 aikana. Verotilitysten rytmi muuttui vuonna 2019, kun Verohallinto siirtyi joustavaan henkilöverotuksen valmistumiseen. Luonnollisten henkilöiden verotuksen valmistuminen pitkin vuotta johti kuukausikohtaisten verotulotilitykset vaihtelevuuteen. Lisäksi samanaikainen verokortti uudistus ja tulorekisterin käyttöönotto johtivat verotulotilitysten huomattavaan viivästymiseen vuonna 2019, mistä aiheutui vastaavan suuruinen tilikauden tuloksen heikkeneminen. Lopulliset verotulotilitykset olivat -0,5 milj. euroa alle alkuperäisen ja -0,04 milj. euroa alle muutetun talousarvion. Verotulotilitysten arviointi suhteessa talousarvioon oli vaikeasti ennakoitavissa ja poikkeamat olivat suuria.

Tilannetta kuvaa seuraava taulukko ja kaavio:

Reisjärvi		euroa	muutos edelliseen	muutos alkuperäiseen
	Veroennustekehikko			
	TA 2019	8 675 289		
4.2019	TP ennuste	8 021 516	-653 773	-653 773
5.2019	TP ennuste	8 207 123	185 606	-468 167
8.2019	TP ennuste	8 283 632	76 510	-391 657
9.22019	TP ennuste	8 225 579	-58 053	-449 710
10.2019	TP ennuste	8 254 512	28 933	-420 777
12.2019	TP ennuste	8 312 245	57 733	-363 044
12.2019	TP 2019	8 216 707	-95 538	-458 582

Valtionosuudet

Valtionosuudet kokonaisuudessaan ylittivät 0,8 milj. euroa alkuperäisen ja 0,2 milj. muutetun talousarvion. Luvut sisältävät 0,4 milj. euron harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen vuodelle 2019. Vuoden 2019 aikana valtionosuuteen tehtiin useita muutoksia. Kokonaisuudessaan kunnille myönnettiin valtionosuutta yhteensä 8632 milj. euroa, jolloin kuntien valtionosuudet lisääntyvät 174 milj. euroa (2,1 %, 32 e/as) vuodesta 2018 vuoteen 2019. Valtionosuuden muutokseen vaikuttivat kertaluonteisen valtionosuuskompensaation vuodelle 2019 tehtävä kuntien ja valtion välinen kustannustenjaon tarkistus ja valtionosuuden kautta kunnille maksettavat veromenetysten kompensatiot. Kilpailukykyoppi-muksen (kiky) takia kuntien valtionosuutta vähennettiin yhteensä -497 milj. euroa (-91 e/as). Lisäksi hallitusohjelman mukaisten indeksijääditysten takia kunnilta jäi peruspalvelujen valtionosuutta saamatta -92 milj. euroa vuonna 2019. Vuosia 2016-2019 koskevista indeksijäädityksistä johtuen peruspalvelujen valtionosuus oli -243 milj. euroa alemmalla tasolla mitä se olisi ollut, jos indeksikorotuksia ei olisi jäädytetty.

Valtiovarainministeriö myönsi harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 10 miljoonaa euroa 21 kunnalle. Korotus myönnettiin valtionavustuksena. Reisjärven kunta sai 380.000 euroa.

Reisjärven kunnan alkuperäiseen talousarvioon nähden valtionosuudet toteutuivat 103,6 prosenttisesti. Edellä kuvattujen valtionosuuden korjauksien ja kompensatioiden jälkeen Reisjärven valtionosuudet toteutuivat kokonaisuudessaan muutettuun talousarvioon nähden 101,5 prosenttisesti, sisältäen harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen. Ilman harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta kunnan valtionosuudet nousivat 140 101 euroa (1,3 %, 50 e/asukas) vuodesta 2018.

Valtionosuudet	TA 2019	TA-muutos	TA 2019	TP 2019	Tot %
euroa					
Yleinen valtionosuus	10 789 000	120 436	10 909 436	10 993 506	100,8
Kunnan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-289 000	87 903	-201 097	-116 891	58,1
Muut valtionosuudet		380 000	380 000	380 000	100,0
Yhteensä	10 500 000	588 339	11 088 339	11 256 615	101,5

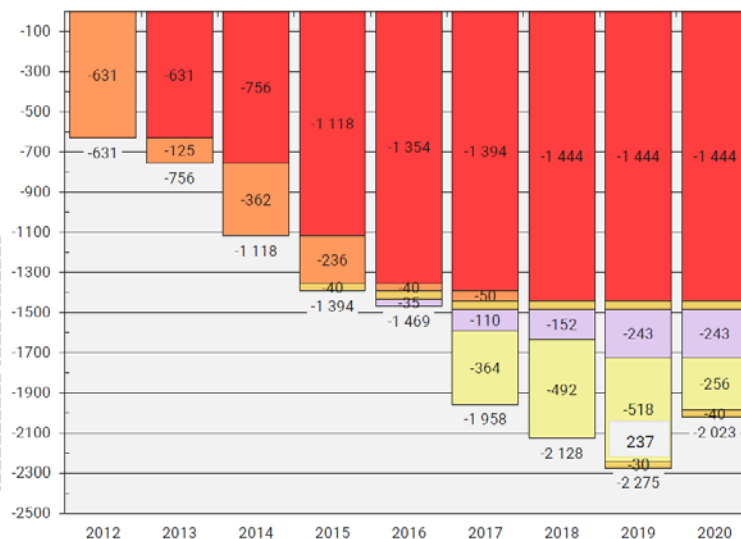
Valtionosuudet

1000 e	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Peruspalvelujen valtionosuus	7 510	7 968	8 162	8 115	7 797	7 881
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	2 669	2 843	2 805	3 134	3 141	3 113
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-518	-476	-416	-267	-207	-117
Yhteensä	9 662	10 335	10 551	10 982	10 731	10 877
Muutos ed.vuoteen	452	673	216	432	-251	145
Muutos ed.vuoteen, %	4,9	7,0	2,1	4,1	-2,3	1,4
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus						380
Valtionosuudet yhteensä	9 662	10 335	10 551	10 982	10 731	11 257

Syksyllä 2019 arvioitiin, että valtionosuusrahoituksen määrä tulee hieman pienenemään vuosittain, mikäli väestön määrän väheneminen kunnassa jatkuu. Valtionosuuksien leikkaukset ja niiden kerrannaisvaikutuksineen ovat heikentäneet merkittävästi kuntien talouden tulopohjaa. Tätä kuvaa alla oleva seuraava kaavio:

Vuosien 2012-2020 leikkausten vaikutus kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen, milj. €

Lähde: Kuntaliitto 9/19

Alkuvuodesta 2020 Suomeen saapunut maailmanlaajuinen koronavirusepidemia ja sen torjumiseksi asetut poikkeusolot ja niiden vaikutukset eivät näissä esityksissä ole huomioituina.

Valtuusto hyväksyi vuoden 2019 talousarvioon seuraavat käyttötalousmuutokset:

Käyttötalous:	Kodin ja työpaikan välisten matkakustannusten korvaus	-25 000	
	Selänteen lisätalousarvio	-290 400	
	Reviirin vuokrarivitalon myyntitappio	-192 207	
	Niemenkartanon koulun opetussiipien purkukustannukset	-120 000	-627 607
Verotulot:	Verotulotilitysten aleneminen	-465 488	-465 488
Valtionosuudet:	Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	87 903	
	Veromenetysten kompensatio	120 436	
	Hankinnanvaraisen valtionosuuden korotus	380 000	588 339
Rahoitus:	Muut rahoitustuotot	300 000	300 000
Poistot:	Suunnitelman mukaiset poistot	-93 244	-93 244
Käyttötalous yhteensä			-298 000

Muutosten jälkeen talousarviossa tilikauden tulos osoitti alijäämää -400.000 euroa. Tilinpäätöksessä tilikauden tulos on -616.902,25 euroa alijäämäinen. Toimintakate toteutui 99,7 prosenttisesti olleen 66.534 alle muutetun talousarvion. Merkittävimmät poikkeamat talousarviomuutoksessa huomioitujen erien lisäksi aiheutuivat arvopaperisalkun sijoitusten markkina-arvojen alenemisesta -273.327 ja suunnitelman mukaisten poistoista -179.730 euroa.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen talousarviomuutos Reisjärvelle oli -290.400 euroa. Menojen lisäystä aiheutui lastensuojelun, vastaanottopalvelujen, asumispalvelujen sekä saatavien poistojen johdosta. Kunnalle kuitenkin palautettiin elokuun toteuman perusteella 109.148 euroa. Selänteen tilinpäätöksen perusteella kunnalle tuli lisämaksua -86.937 euroa. Lopulta Selänteen menot ylittivät alkuperäisen talousarvion 22.211 eurolla ja alittivat muutetun talousarvion 268.189 eurolla.

Rahoitustuotot ja -kulut

Arvopaperisalkku

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston tilinpäätöstä koskevien ohjeiden mukaisesti tilinpäätöksen laadinnassa on noudatettava varovaisuuden periaatetta. Varovaisuus edellyttää erityisesti, että tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa otetaan huomioon muun muassa ainoastaan tilikaudella toteutuneet voitot ja kaikki poistot ja arvonalennukset taseen vastaavista.

Reisjärven osalta säännökset tarkoittavat, että vuoden 2019 tilinpäätökseen on kirjattu arvopaperisalkun sisältävien osakkeiden hankinta-arvon ja tilinpäätöspäivän markkina-arvon välinen erotus tulosvaikutteisesti rahoitustuotoksi tai -kuluksi. Arvopaperisalkusta syntyi tilikaudelle 2019 markkina-arvojen arvonalenemisesta johtuvia kulukirjauksia kaikkiaan -709.946,72 euroa ja arvonalennusten palautuksia 489.269,38 euroa, jolloin nettovaikutus oli -220.677,34 euroa. Merkittävin yksittäinen markkina-arvon alenemisesta johtuva hankinta-arvon ja markkina-arvon muutos tilinpäätöshetkellä syntyi BBS:n osakkeilla -639.569 euroa. Kunnan arvopaperisalkun markkina-arvo kokonaisuudessaan vuoden 2019 lopussa oli yhteensä 10,8 milj. euroa.

Arvopaperisalkun sijoituksilla salkunhoitajan toimesta arvopaperimarkkinoilla käytyjen arvopaperikauppojen myynti- ja lunastusvoitot olivat yhteensä 692.197 euroa ja tappiot -16.549 euroa. Nettovaikutus tilikauden tulokseen oli 675.648 euroa. Arvopaperisalkun osakesijoitusten osingot olivat yhteensä 37.281 euroa vuonna 2019.

Poistot

Tilinpäätöksessä suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 1.165.824 euroa. Poistot ylittivät talousarvion 179.730 eurolla.

1.2.5. Kunnan henkilöstö

Vakinaista henkilöstöä 31.12.2019 kunnassa oli 198 henkilöä, josta 132 naisia (67 %) ja miehiä 66 (43 %). Henkilöstön määrä ja sen muutos edelliseen vuoteen on ilmoitettu kunkin vastuualueen yhteydessä. Henkilöstön määrään on laskettu kokoaikaiset, osa-aikaiset ja työllistetyt työntekijät, jotka ovat vakinaisessa tai määräaikaisessa palvelussuhteessa kuntaan sekä osa-aikaiset harjoittelijat ja oppisopimustyöntekijät. Mukaan ei ole laskettu työoikeudellisessa palvelussuhteessa olevia, kuten perhe- ja omaishoitajia. Osa-aikainen henkilöstö on muutettu kokoaikaisiksi osa-aikojen suhteellisten osuuksien yhteismäärän perusteella.

1.2.6. Muut ei-taloudelliset asiat

Korruption ja lahjonnan torjunta

Kirjanpitolain 3a luvun mukaisesti kunnan on annettava tiedot siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista.

Kunnan omat voimassa olevat toimintaa ohjaavat ohjeet eivät ota kantaa korruption ja lahjonnan torjuntaan eikä niissä ole määritelty periaatteita vieraanvaraisuuden suhteen. Nämä seikat tulevat huomioitavaksi toimintaohjeiden päivittämisen yhteydessä.

Ihmisoikeusasiat

Kuntaa koskeva lainsäädäntö ohjaa huomioimaan ihmisoikeusasiat kokonaisvaltaisesti kunnan toiminnassa ja päätöksenteossa.

1.2.7. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Reisjärvi kamppailee muiden pienten maaseutukuntien tavoin muuttotappion kanssa. Arvioitaessa ja verrattaessa verotulojen kehitystä tulevina vuosina, on otettava huomioon vuoden 2018 ja 2019 poikkeuksellisen suuri ennakkotietojen ja toteuman poikkeavuus. Molempien vuosien osalta kunnan verotulot olivat noin puoli miljoonaa alle ennakoidun. Valtionosuuksien kohdalla painopiste on muuttumassa entistä enemmän avustusperusteisiin valtionosuuksiin, joita on haettava erikseen. Yritystoiminnan luomat työpaikat sekä työvoiman ja asukasmäärän luomat palvelutarpeet ovat kestävin pohja verotulojen kasvattamiselle. Kunnan vetovoimaisuuden edistäminen ja elinvoimaisuuden vahvistaminen ovat keskeisimmät tekijät tulevien vuosien kehityssuunnalle.

Maakunta- ja soteuudistuksen kaatuminen toi kunnille uuden tilanteen. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestäminen uudella tavalla ei siten toteudu maakunnan toimesta. Sote-uudistus olisi tuonut vakautta ja vakaampaa suunnittelua kunnan talouteen. Selänteen kuntayhtymähallitus asetti vuonna 2019 taloustyöryhmän, jonka tehtävänä oli esittää palvelurakenteeseen muutoksia. Vuoden 2020 alkupuolella taloustyöryhmän esitys palvelurakennemuutoksesta palautettiin kuntayhtymä-hallituksesta uudelleen jatkovalmisteluun. Alkuvuodesta 2020 kuntayhtymähallitus asetti palvelurakennetyöryhmän jatkamaan asian valmistelua yhteistyössä ulkopuolisen toimijan kanssa.

1.2.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kunnan talouden tasapainottaminen ja taseen alijäämien kattaminen ovat kunnan talouden keskeisimmät haasteet. Kunnan on vuoden 2020 kuluessa onnistuttava luomaan sellainen toimenpideohjelma, jolla talouskehityksen suunta saadaan muuttumaan. Kunnan uudet koulut tarjoavat kuntastrategian mukaisesti puhtaat ja terveet tilat koululaisille ja koulun henkilökunnalle.

Kunnan talous- ja vahinkoriskit

Kunnan omaisuus ja toiminta on vakuutettu. Reisjärven kunta on tunnistanut erityisesti kunnan rakennuskantaan liittyvät sisäilman ja kiinteistöjen kunnan heikkenemiseen liittyvät riskit. Näistä mahdollisesti aiheutuvat taloudelliset kustannukset tulevat olemaan kunnalle merkittäviä ja tulevat vaikuttamaan kunnan talouteen. Sote-toimintojen osalta hammashoitolalle aloitettiin uusien tilojen etsiminen. Lopulta päädyttiin omaksi rakennetaan taloratkaisuun, jonka on määrä valmistua kesällä 2020.

Kunnan lainakanta on edelleen erittäin korkea. Kunnalla oli tilinpäätöshetkellä korollista vierasta pääomaa kaikkiaan 29.974.962 euroa, mikä on 11.028 euroa asukasta kohden. Lainamäärästä 27 miljoonaa euroa on pitkäaikaista ja 3 miljoonaa lyhytaikaista. Lainojen painotusta siirtyi lyhytaikaisista pitkäaikaisiin.

Konsernin lainamäärä on vastaavasti 33,0 miljoonaa euroa ja 12.155 euroa asukasta kohden. Kunnan lainojen korkotaso on ollut yleisesti vallitsevaan korkotasoon mukainen. Vieraan pääoman tarve on kuitenkin erittäin korkea kunnan investointien ja tytäryhtiöiden rahoitustarpeiden myötä. Yhtenä vaihtoehtona on arvopaperisalkun hallittu osittainen realisointi. Kunnan muutoinkin tiukkaan taloudelliseen tilanteeseen tuovat epävarmuus-tekijöitä tyhjillään tai käyttökelttomina olevat tilat ja niistä aiheutuvat käyttökustannukset ja kirjanpito-arvojen alaskirjaukset.

Taloudelliset ja rahoitusriskit

Kunnan tulojen aleneva ja menojen kasvava kehityssuunta on keskeisin riski toimintakatteen osalta. Verotulojen ja valtionosuuksien kehityssuunta on myös aleneva. Sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän osuus käyttötaloudesta on merkittävä. Kunnan mahdollisuus vaikuttaa syntyviin kustannuksiin ja niiden tasoon on osoittautunut heikoksi. Vain jäsenkuntien yhteinen tahtotila voi saada aikaan muutosta, samoin valmisteilla oleva Ppky Selänteen perussopimuksen muutos. Vaikka päätöksiä syntyisikin, lopulliset kustannusvaikutukset ovat todennettavissa vasta vuosien kuluttua. Vuosien 2018 ja 2019 tilinpäätöksessä syntyneiden alijäämien kattaminen määräajassa onnistuu vain uusien toiminnallisten ja rakenteellisten muutosten avulla. Kunnan talous on saatava kestävälle pohjalle riittävän palvelutason säilyttämiseksi.

Henkilöstöriskit

Henkilöstömitoitusta on tarkasteltava koko kunnan tasolla vastuualueittaisen tarkastelun sijaan. Työtehtäviä on yhdisteltävä yli hallintokuntarajojen ja teknisiä toimintoja. Kunnan koulutussuunnitelma on päivitettävä. Tehtäväkuvaukset ja työn vaativuuden arviointijärjestelmä on saatettava päätökseen. Tavoitteena on, että kunnan henkilöstöresurssit, tehtävänimikkeet ja tehtävät vastaavat tulevaisuuden tarpeita. Sijaisjärjestelyjen puute luo riskin vaativien tehtävien hoidon turvaamiseen, mikäli viran- tai toimenhaltija on äkillisesti estynyt hoitamasta tehtäväänsä. Merkittävä riskitekijä on myös ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuus. Onnistumisen kannalta ratkaisevaa on hallittu henkilöstön vaihtuvuus sekä huomion kiinnittäminen perehdyttämiseen ja henkilöstön jaksamiseen. Henkilöstö- ja muutosjohtaminen on ratkaisevassa asemassa muuttuvissa olosuhteissa. Henkilöstön riittävästä koulutuksesta tulee huolehtia osoittamalla siihen tarvittavat määrärahat.

Rahoitusriskit

Merkittävimmät lähivuosien rahoituksen riskit kunnan toiminnassa liittyvät korkeaan lainamäärään ja siihen liittyvään mahdolliseen korkotason noususta aiheutuvaan korkoriskiin. Arvopaperisalkkuun liittyvät riskit ovat kurssivaihteluihin liittyviä rahoitusinstrumenttien korko- ja kurssiriskejä. Arvopaperisalkun allokaation eli sisällön jakauman muutoksella voidaan jossain määrin vaikuttaa riskitasoon. Arvopaperisijoituksiin liittyy kuitenkin luontaisesti tietty riski, joka on hyväksyttävä.

1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kuntalain 14 § mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja tilivelvollisia viranhaltijoita sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan vastuulla on luoda edellytykset toimivalle sisäiselle valvonnalle. Kunnan sisäisen valvonnan ohjeistus on vuosituhaten vaihteesta ja edellyttää päivittämistä. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä ja menetelmiä, joilla pyritään toiminnan tuloksellisuuden (taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden) ylläpitämiseen, edistämiseen ja parantamiseen toiminnan ja jatkuvuuden turvaamiseen kirjanpidon ja muiden informaatiojärjestelmien luotettavuuden varmistamiseen erehdysten, virheiden ja väärinkäytösten ennaltaehkäisyyn ja toteamiseen varojen huolellisen ja taloudellisen hoidon turvaamiseen. Sisäiseen valvontaan kuuluu osana sisäinen tarkastus ja se käsittää myös siitä huolehtimisen, että kunnan toiminnan tarkoitus ja asetetut tulostavoitteet on saatettu tiedoksi organisaation kaikille tasoille ja että asetettujen tulostavoitteiden toteutumista seurataan. Lisäksi sisäisen valvonnan keinoin varmistetaan, että yhteistoiminta on riittävää organisaation kaikilla tasoilla.

Jokainen kunnan palveluksessa oleva henkilö on velvollinen omalta osaltaan noudattamaan toimintaa koskevia lakeja, kunnanvaltuuston hyväksymiä toimintaa ohjaavia sääntöjä, kunnanhallituksen ja johdon tekemiä päätöksiä ja antamia ohjeita sekä pyrkiä saavuttamaan yksikölle asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Kunnanjohtaja ja kunnanhallitus, johtavat viranhaltijat ja lautakunnat vastaavat siitä, että riskienhallinta on kokonaisvaltaista, jolloin se kunnan ja kuntakonsernin tasolla kattaa strategiset, toiminnalliset, taloudelliset sekä lakien ja hyvän hallintotavan noudattamiseen liittyvät riskit sekä sisältää riskien tunnistamisen, analysoinnin ja priorisoinnin, hallinnan toimenpiteiden määrittelyn ja valvonnan, sekä tuloksellisuuden arvioinnin.

1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Toimintakertomuksessa kuvataan niitä olosuhteita ja tapahtumia, jotka vaikuttavat siihen, millaiseksi kunnan tilikauden tulos ja taloudellinen asema muodostuvat. Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa.

Tulos- ja rahoituslaskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyttä. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset tulorahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan. Esitystarkkuutena toimintakertomuksessa käytetään euroja. Laskelmiin otetaan vain ulkoiset tulot ja menot.

Reisjärven kunnan toteutuneet erikoissairaanhoidon kustannukset Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soitelle olivat vuonna 2019 kaikkiaan 3.543.286 euroa (3.528.020 vuonna 2018).

1.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen suoriteperusteisten tulojen riittävyys jaksotettuihin suoriteperusteisiin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2019 tilinpäätöksen toimintamenoista puuttuu kaikkiaan 147.716,07 euroa Soiten ensihoidon menoja, jotka olivat Reisjärven osalta jäänyt touko-joulukuulta 2019 laskuttamatta. Laskun saapuessa Ppky Selänteen kirjanpito oli suljettu vuoden 2019 osalta. Näin ollen kulu näkyy sekä kunnan että Selänteen toteumatiedoissa vasta vuonna 2020.

KUNNAN TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Ulkoiset tulot ja menot, euroa	TP 2019	TP 2018
Toimintatuotot	6 870 283	6 990 706
Toimintakulut	-26 110 505	-25 974 468
Toimintakate	-19 240 223	-18 983 762
Verotulot	8 217 094	8 030 156
Valtionosuudet	11 256 615	10 731 340
Rahoitustuotot ja -kulut	315 436	-683 470
Korkotuotot	9 721	6 258
Muut rahoitustuotot	783 931	179 007
Korkokulut	-204 889	-234 976
Muut rahoituskulut	-273 327	-633 759
Vuosikate	548 922	-905 736
Poistot ja arvonalentumiset	-1 165 824	-941 263
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Tilikauden tulos	-616 902	-1 846 999
Tilikauden alijäämä	-616 902	-1 846 999
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	26,3	26,9
Vuosikate/Poistot %	47,1	-96,2
Vuosikate, euroa/asukas	202	-330
Asukasmäärä 31.12.	2718	2742

Tilastokeskus 24.3.2020

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUKUJEN SELITTEET

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Jos poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnittelukaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnittelukautta pitemmällä jaksolla.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Kuntayhtymissä ei lasketa tätä tunnuslukua.

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa. Erityisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulorahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulorahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä.

Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä erä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

Asukasmääränä käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettäviä erä ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä.

Alijäämäinen tilikauden tulos kasvattaa taseen oman pääoman edellisten vuosien alijäämä -erää. Tilikauden tuloksen käsittelystä on tässä toimintakertomuksessa oma varsinainen lukunsa.

1.4.2 Toiminnan rahoitus

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	TP 2019	TP 2018
euroa		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	548 922	-905 736
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	<u>208 567</u>	<u>15 000</u>
	757 489	-890 736
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 281 079	-685 686
Rahoitusosuudet investointimenoihin	157 583	20 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>2 094 012</u>	<u>-15 000</u>
	-4 029 484	-680 686
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 271 994	-1 571 422
Rahoituksen rahavirta		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosijoitus		
SVOP-rahastosijoitusten lisäykset	-680 000	-20 000
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys	68 074	31 106
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 557 270	-3 614 844
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>-1 655 403</u>	<u>4 242 785</u>
	-212 673	627 941
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	251	-955
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	-1 628 969	-507 746
Korottomien velkojen muutos	<u>3 152 720</u>	<u>802 296</u>
	1 524 002	293 595
Rahoituksen rahavirta	699 404	932 642
Rahavarojen muutos	-2 572 590	-638 781
Rahavarat 31.12.	10 830 858	13 403 449
Rahavarat 1.1.	<u>13 403 449</u>	<u>14 042 229</u>
Rahavarojen muutos	-2 572 590	-638 781
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 e	15 311	8 635
Investointien tulorahoitus, %	-8,96	136,06
Lainanhoitokate	0,21	0,20
Kassan riittävyys, pv	109	157
Asukasmäärä 31.12.	2718	2742

Tilastokeskus 24.3.2020

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUKIJEN SELITTEET

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitus-vaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittona on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv) = 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskiarvoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkerroina 30 pv.

1.5. Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

KUNNAN TASE

VASTAAVAA	TP 2019	TP 2018
euroa		
PYSYVÄT VASTAAVAT	29 603 244	26 336 226
Aineettomat hyödykkeet	25 305	29 120
Muut pitkävaikutteiset menot	25 305	29 120
Aineelliset hyödykkeet	26 708 061	24 265 670
Maa- ja vesialueet	1 622 568	1 625 456
Rakennukset	20 308 866	19 165 785
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 003 294	1 922 541
Koneet ja kalusto	1 310 037	1 010 531
Muut aineelliset hyödykkeet	189 219	189 219
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 274 077	352 138
Sijoitukset	2 869 878	2 041 436
Osakkeet ja osuudet	1 823 954	1 607 437
Muut lainasaamiset	345 924	413 999
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastot	700 000	20 000
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	7 677	7 934
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	7 677	7 934
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 873 178	14 816 800
Saamiset	3 042 320	1 413 351
Pitkäaikaiset saamiset	2 224 006	54 029
Lainasaamiset	2 089 331	
Muut saamiset	134 675	54 029
Lyhytaikaiset saamiset	818 314	1 359 323
Myyntisaamiset	497 239	526 568
Lainasaamiset		500 000
Muut saamiset	190 656	67 271
Siirtosaamiset	130 419	265 484
Rahoitusarvopaperit	10 807 006	12 162 485
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	7 734 057	9 056 566
Muut arvopaperit	3 072 950	3 105 920
Rahat ja pankkisaamiset	23 852	1 240 963
VASTAAVAA YHTEENSÄ	43 484 100	41 160 961

KUNNAN TASE

VASTATTAVAA	TP 2019	TP 2018
euroa		
OMA PÄÄOMA	7 286 983	7 903 885
Peruspääoma	9 032 449	9 032 449
Edellisten tilikausien ylijäämä	-1 128 563	718 436
Tilikauden alijäämä	-616 902	-1 846 999
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	32 439	32 446
Lahjoitusrahastojen pääomat	7 677	7 934
Muut toimeksiantojen pääomat	24 762	24 511
VIERAS PÄÄOMA	36 164 678	33 224 630
Pitkäaikainen	26 413 977	21 921 834
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	22 784 515	21 148 117
Lainat julkisyhteisöiltä	580 049	773 717
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	3 049 413	
Lyhytaikainen	9 750 701	11 302 796
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 416 730	8 071 730
Lainat julkisyhteisöiltä	193 668	194 071
Saadut ennakot	19 350	44 400
Ostovelat	1 886 898	1 496 580
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	374 184	460 251
Siirtovelat	859 870	1 035 764
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	43 484 100	41 160 961

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	16,8	19,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	140,4	126,2
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	140,4	126,2
Kertynyt alijäämä, 1000 €	-1 745	-1 129
Kertynyt alijäämä, €/asukas	-642	-401
Lainakanta 31.12., 1000 €	33 024	30 188
Lainakanta 31.12., €/asukas	12 150	10 731
Lainasaamiset, 1000 €	346	414
Asukasmäärä 31.12.	2718	2813

Tilastokeskus 24.3.2020

KUNNAN LAINAKANTA

euroa		
Pitkäaikaiset lainat	26 974 962	25 187 635
Lyhytaikaiset lainat, kuntatodistuslainat	3 000 000	5 000 000
Korollinen vieras pääoma	29 974 962	30 187 635

TASEEN TUNNUSLUVUT

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Lisäksi osoittajaan merkitään liitetieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.6. Kokonaistulot ja –menot

Kokonaistulot ja -menot -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

Kunnan kokonaistulot ja -menot

Ulkoiset tulot ja menot

1000 e

TULOT	2019	%	MENOT	2019	%
Toiminta	27 158	78,8	Toiminta	26 817	76,4
Toimintatuotot	6 870		Toimintakulut	26 111	
Verotulot	8 217		- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	11 257		Korkokulut	205	
Korkotuotot	10		Muut rahoituskulut	273	
Muut rahoitustuotot	784		Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjaukset	228	
Tulorahoituksen korjaukset	20	0,1	- Pakollisten varausten lisäys/vähennys		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	20		- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	228	
Investoinnit	2 252	6,5	Investoinnit	3 081	8,8
Rahoitusosuudet investointimenoihin	158		Investointimenot	3 081	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot			Rahoitustoiminta	5 213	14,8
Rahoitustoiminta	5 068	14,7	Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	68		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 557	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000		Lyhytaikaisten lainojen vähennys	1 655	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys			Oman pääoman vähennykset		
Oman pääoman lisäykset			Kokonaismenot yhteensä	35 110	100,0
Kokonaistulot yhteensä	34 477	100			

1.7. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Konsernitilinpäätöksen yhdistelmään otetaan mukaan kunnan tytär-, osakkuus- ja muut omistusyhteisyyhteisöt sekä kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

1.7.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Yhdistely konsernitilinpäätökseen

Tytäryhteisöt	Osuus, %	Yhdistelty	Ei yhdistelty
Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi	52,10	x	
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II	70,94	x	
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III	79,81	x	
Kiinteistö Oy Reisjärven Petäjälinna	100,00	x	
Kiinteistö Oy Reisjärven Santala	100,00	x	
Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit	100,00	x	
Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot	100,00	x	
R-Net Oy	60,00	x	x
Reisjärven Lämpö Oy	100,00		
Yhteensä		8	1
Osakkuusyhteisöt	Osuus, %	Yhdistelty	Ei yhdistelty
Asunto Oy Koivurinne	50,00		x
Asunto Oy Vuorilanpuhto	25,33		x
Asunto Oy Reisjärven Kanttorila	49,22		x
Yhteensä			3
Kuntayhtymät	Osuus, %	Yhdistelty	Ei yhdistelty
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvokuntayhtymä Soite	2,24	x	
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä	2,60	x	
Peruspalvelukuntayhtymä Selänne	15,41	x	
Keski-Pohjanmaan liitto	1,10	x	
Pohjois-Pohjanmaan liitto	0,78	x	
Yhteensä		5	

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty 8 kiinteistö- ja asuntoyhtiötä sekä 5 kuntayhtymää. Tytäryhteisön tilinpäätös saadaan jättää yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen, jos poikkeuksellisesti konsernitilinpäätöksen laatimista varten tarpeellisia tietoja ei ole mahdollista saada tilinpäätöksen laatimiselle säädettyssä määräajassa. Tytäryhteisöistä on jätetty yhdistelemättä Reisjärven Lämpö Oy, joka perustettiin vuonna 2019 ja jolle toiminnot siirtyivät vasta vuoden lopussa.

Yhdistelmässä ilmoitetaan tytäryhteisöjen lukumäärät yhteistyypeittäin ja toimialoittain sekä kuntayhtymien, osakkuusyhteisöjen ja muiden omistusyhteisöjen lukumäärät. Lisäksi ilmoitetaan yhdisteltyjen ja yhdistelemättä jätettyjen yhteisöjen lukumäärät. Tilinpäätöstiedot saadaan jättää yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen, jos yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

1.7.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntakonsernia tarkastellaan entistä enemmän myös taloudellisena kokonaisuutena. Kaikkien kuntien tulee laatia täydellinen konsernitilinpäätös ja ns. kriisikuntakriteerit on ulotettu konsernitasolle. Kuntakonsernin johtaminen vaatii kokonaisuuksien hallintaa ja aktiivista omistajuutta. Strateginen konsernijohtaminen edellyttää selkeitä tavoitteita omistajuudelle: mitä omistetaan, mitä lisäarvoa omistuksella tavoitellaan ja miten omistuksen tuloksellisuutta seurataan. Kuntakonsernia tulee johtaa kokonaisuutena ja strategisten tavoitteiden mukaisesti.

1.7.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuoden 2018 lopulla valtuusto perusti yhden uuden tytäryhtiön. Kunnan kaukolämpö- ja viemärlaitosten toiminnot siirtyivät uuteen yhtiöön vuoden 2019 lopulla.

1.7.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit aktivoi toimimaansa vuonna 2019 tavoitteena vastata yritysten toimitilarapeisiin. Muita uusia konserniyhtiöiden perustamisia ei ole tiedossa. Sen sijaan tarkasteltavaksi tulee asunto- ja kiinteistöyhtiöiden sulauttaminen yhdeksi yhtiöksi ja niiden hallinnon yhdistäminen.

1.7.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan järjestäminen

Konserniohjauksen lähtökohtana on konsernin toiminta ja talous. Konsernin toiminnan ohjauksessa keskeinen väline on kunnan konserniohje. Reisjärven kunnan konserniohje vaatii päivittämisen.

1.7.6 Konsernin tilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana (Kuntal 114 §).

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

euroa	TP 2019	TP 2018
Toimintatuotot	29 550 169	29 357 771
Toimintakulut	-48 455 183	-47 843 434
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	3 086	1 830
Toimintakate	-18 901 928	-18 483 833
Verotulot	8 204 125	8 017 311
Valtionosuudet	11 256 615	10 731 340
Rahoitustuotot ja -kulut	307 085	-685 549
Korkotuotot	9 736	9 857
Muut rahoitustuotot	800 887	187 845
Korkokulut	-223 251	-238 343
Muut rahoituskulut	-280 287	-644 908
Vuosikate	865 897	-420 731
Poistot ja arvonalentumiset	-1 596 623	-1 290 692
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 596 623	-1 290 692
Satunnaiset erät		-818
Tilikauden tulos	-730 726	-1 712 241
Tilinpäätössiirrot	-56 121	-97 171
Vähemmistöosuudet	-51 300	
Tilikauden alijäämä	-838 147	-1 809 412

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut %	-61	-61
Vuosikate/Poistot %	-54	33
Vuosikate, euroa/asukas	319	-153
Asukasluku	2718	2742

Tilastokeskus 24.3.2020

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

euroa	TP 2019	TP 2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	865 897	-425 505
Satunnaiset erät		-818
Tilikauden verot	252	-86
Tulorahoituksen korjauserät	141 783	22 960
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 222 813	-1 280 559
Rahoitusosuudet investointeihin	160 010	21 453
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 095 477	22 115
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 959 394	-1 640 440
Rahoituksen rahavirta		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosijoitus	-200 000	
SVOP-rahastosijoitusten lisäykset	-200 000	
Antolainauksen muutokset	67 458	30 702
Antolainasaamisten lisäykset	-511	
Antolainasaamisten vähennykset	67 969	30 702
Lainakannan muutokset	1 986 095	526 260
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 321 652	124 866
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 723 061	-3 723 295
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 612 496	4 124 689
Oman pääoman muutokset		5 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	237 740	665 836
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	11 783	31 686
Vaihto-omaisuuden muutos	10 703	7 007
Saamisten muutos	-2 884 638	-210 032
Korottomien velkojen muutos	3 099 892	837 175
Rahoituksen rahavirta	2 091 293	1 227 798
Rahavarojen muutos	-2 868 101	-412 642
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Investointien tulorahoitus, %	-10,3	32,7
Kassan riittävyys, pv	75	102

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	TP 2019	TP 2018
euroa		
PYSYVÄT VASTAAVAT	33 704 739	29 228 614
Aineettomat hyödykkeet	107 659	153 456
Aineettomat oikeudet	82 354	124 336
Muut pitkävaikutteiset menot	25 305	29 120
Aineelliset hyödykkeet	32 058 993	27 903 075
Maa- ja vesialueet	1 775 988	1 720 214
Rakennukset	23 725 689	22 121 410
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 413 341	2 054 301
Koneet ja kalusto	1 556 230	1 257 499
Muut aineelliset hyödykkeet	191 420	191 041
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 396 325	558 610
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	1 538 087	1 172 083
Osakkeet ja osuudet	957 463	743 669
Lainasaamiset	355 887	424 187
Muut sijoitukset	224 737	4 227
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	236 227	150 381
Valtion toimeksiannot		74 333
Muut toimeksiantojen varat	236 227	76 048
VAIHTUVAT VASTAAVAT	17 487 854	17 832 479
Vaihto-omaisuus	92 679	91 580
Aineet ja tarvikkeet	92 679	69 201
Keskeneräiset tuotteet		21 282
Valmiit tuotteet		1 097
Saamiset	4 851 054	2 720 984
Pitkäaikaiset saamiset	2 224 006	54 029
Muut saamiset	2 224 006	54 029
Lyhytaikaiset saamiset	2 627 048	2 666 955
Myyntisaamiset	2 202 633	1 446 876
Lainasaamiset		500 000
Muut saamiset	225 991	219 692
Siirtosaamiset	176 634	436 289
Arvonlisäverosaamiset	21 790	64 098
Rahoitusarvopaperit	10 807 007	12 162 486
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	7 734 057	9 056 566
Muut arvopaperit	3 072 950	3 105 920
Rahat ja pankkisaamiset	1 737 114	2 857 429
VASTAAVAA YHTEENSÄ	51 428 820	47 211 474

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

	TP 2019	TP 2018
VASTATTAVAA		
euroa		
OMA PÄÄOMA	8 224 901	9 176 097
Peruspääoma	9 037 006	9 199 913
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	20 000	
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot	720 259	630 158
Edellisten tilikausien ylijäämä	-714 217	1 160 298
Tilikauden yli-/alijäämä	-838 147	-1 814 272
VÄHEMMISTÖOSUUDET	165 239	176 897
PAKOLLISET VARAUKSET	140 620	203 466
Muut pakolliset varaukset	140 620	203 466
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	348 510	250 954
Valtion toimeksiannot	125 965	121 936
Muut toimeksiantojen pääomat	222 545	129 018
VIERAS PÄÄOMA	42 549 550	37 404 057
Pitkäaikainen	29 322 333	22 674 984
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25 653 406	21 861 802
Lainat julkisyhteisöiltä	619 514	813 182
Muut pitkäaikaiset velat	3 049 413	
Lyhytaikainen	13 227 217	14 729 073
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 571 599	8 161 123
Lainat julkisyhteisöiltä	193 668	194 071
Saadut ennakot	19 353	136 438
Ostovelat	4 053 148	2 766 712
Muut velat	586 587	936 242
Siirtovelat	1 802 862	2 534 490
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	51 428 820	47 211 474
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	16,3	19,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	86,8	77,5
Velat ja vastuut käyttötuloista, %	86,8	77,5
Kertynyt alijäämä, 1000 e	-1552	-654
Kertynyt alijäämä, e/asukas	-571	-239
Konsernin lainat, e/asukas	13 277	11 317
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 e	33 038	31 030
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 e	356	424
Kunnan asukasmäärä 31.12.	2718	2742

Tilastokeskus 24.3.2020

Keskeiset liitetiedot

Toimintakertomuksessa annetaan tietoja sellaisista kunnan talouteen ja konsernitilinpäätökseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei tehdä selkoa tuloslaskelmassa, taseessa tai rahoituslaskelmassa. Tilinpäätöksen liitetiedot täydentävät laskelmien muodossa esitettyä tilinpäätösinformaatiota oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi kunnan ja kuntakonsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätöksen liitetiedot esitetään kokonaisuudessaan luvussa 4.

1.8. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.8.1 Asiaa koskeva sääntely

Kuntalain 115 § mukaisesti kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan kunnan tuloslaskelmasta ilmenevää tulosta ennen varauksia ja rahastosiirtoja. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai siirtää muuhun vapaaseen pääomaan.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman talouden tasapainottamiseksi (Kuntal 115 §).

1.8.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen esittely tuloksen käsittelystä

Kunnanhallitus esittää tilikauden 1.1.-31.12.2019 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

tilikauden alijäämä -616.902,25 euroa siirretään taseen omaan pääomaan kohtaan edellisten tilikausien yli-/alijäämä.

1.8.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnan taseessa on vuosilta 2018 ja 2019 syntyneitä katettavaa alijäämää. Jo ennen katettava alijäämän syntymistä kunnassa aloitettiin keväällä 2018 talouden tasapainottamistoimet. Tuolloin laadittiin tasapainotussuunnitelma talousarviovuodelle 2018 ja suunnitelmavuosille 2019-2020. Vuoden 2019 talousarvioon ja vuosien 2019-2021 suunnitelmaan kirjattiin tasapainottamiselle toimenpide-esityksiä. Toimenpiteiden toteutuminen jäi heikolle tasolle.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet ja niiden toteutuminen vuonna 2019

Valtuuston 15.5.2018 § 24 päätöksen mukaiset tasapainottamistoimet talousarvion 2019 tavoitetiedoilla täydennettynä.

HALLINTO

Toimenpiteet	Menettely	euroa	Toteutuminen
Henkilökunnan palkattomat vapaat	Palkka- ja lomarahamenojen vaikutus koskee koko kuntaa. Reisjärven kunnan oma malli palkattomien vapaiden pitämiseksi jo kesällä 2018, kh päätös.		Vapaaehtoisia harkinnanvaraisia palkattomia vapaita (ostovapaita) pidettiin yhteensä 136 päivää
Lomien pitäminen ja vaikutus tilinpäätökseen	Vuoden 31.12. loppuun mennessä pidettävä lomiasia siten, että jäljelle jää max. 8 - 10 päivää.		Hallintotoimessa 1 henkilölle jäi yli 8 lomapäivää
Lomarahavapaat	Lomarahojen vaihto vapaaksi.		Lomarahoja vaihdettiin vapaaksi yhteensä 50 pv

Toimenpide	Menettely	euroa	Toteutuminen
Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen järjestäminen	Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen ulkoistaminen uuteen yhtiöön v 2019		Selvitys aloitetaan 2019
Rakennusvalvonnan ja ympäristöasioiden kuntayhteistyön jatkaminen	Rakennusvalvonta ja osa ympäristönsuojelusta jää kuntien vastattavaksi maakuntavaiheessa. Neuvoteltava uusi kuntayhteistyön malli Haapajärven, Kärämäen ja Pyhäjärven kanssa		Ei toteutunut. Maakunta- ja sote-uudistus keskeytyi
Maakuntauudistuksen vaikutukset	Maakuntauudistuksen vaikutukset hallinnon alalla		Ei toteutunut. Maakunta- ja sote-uudistus keskeytyi
Lomituspalvelut Maaseututoimi Palo- ja pelastuslaitos	Lomitushallinnon vaikutukset vähäiset		

Selänne Sosiaali- ja terveyden- huoltopalvelut	Erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuolto ja sosiaali- ja terveydenhuolto.		Ei toteutunut suunnitellusti.
Vuodeosaston kesäsulku			Ei toteutunut täysimääräisenä.
Erikoissairaanhoidon maksumuutos	Muutokset - 5 % + 2,5 % vuonna 2018		Ei toteutunut; ensihoito sisälsi myös vuoden 2017 kuluja. Erikoissairaanhoidon käyttöä ennakoitua enemmän. Laskutus toteutuneen mukaisena.
Muut säästötoimet Tuloverot -ei korotusta Kiinteistöverot			Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveron korotus 1 %-yks. vuodelle 2019
Yhteensä			

SIVISTYSTOIMI

Toimenpide	Menettely	euroa	Toteutuminen
Kuljetusten kilpailuttaminen	Kilpailutetaan kuljetukset. Laaditaan lukujärjestykset siten, että aamulla on vain yksi kuljetus ja iltapäivällä mahdollisimman vähän ja keskitettyihin toimipisteisiin.	30 000	Kuljetukset vähenevät syksyllä uuden alakoulun myötä. Kilpailutus menossa; uudet hinnat syksyille 2020.
Johtoa yhdistetään	Valitaan alakouluille yhteinen rehtori sekä yläkoululle ja lukiolle yhteinen.	30 000	Toteutunut
Puhelinliittymien kilpailuttaminen	Valitaan oikeanlaiset liittymät.	2 000	Tehty
Ryhmien muodostamisen rajoittaminen	Harkitaan tarkkaan, kuinka monta rinnakkaista valinnais-ryhmää muodostetaan. Selvitetään etälukiomahdollisuuden ja ryhmän muodostamisen yhteismahdollisuudet.	3 000	Ryhmien muodostuksessa on käytetty suurta harkintaa. Eli on toteutunut.
Aamu- ja iltapäivätoiminnan aloitus	Koko kunnan esioppilaiden ja 1-2 luokan oppilaiden aamu- ja iltapäivähoito suoritetaan samassa pisteessä koulun-käynninohjaajien toimesta.	1 000	Toteutui, mutta säästö näkyi syksyllä yli 20 lapsen vähentymänä päivähoidossa.
Yhteensä		66 000	

Palvelurakenne ja muut hankkeet	Menettely	euroa	Toteutuminen
Kaksisarjaisen alakoulun rakentaminen	Avustaja- ja lisäopettajatarve vähenee, opetusvelvollisuusluokkajennukset vähenee.	90 000	Kustannuksien nousu on pystytty rajoittamaan tämän verran.
Päiväkodin rakentaminen	Kalliit parakkiratkaisut poistetaan. Henkilöstömitoituksella saadaan säästö. Keskitetään varhaiskasvatuksen johto omaan kuntaan.	20 000	Parakkiratkaisuja ei vielä saatu pois. Ei ole toteutunut siltä osin.
Yhteensä säästöt		176 000	
Leasing -maksut/ alakoulu		-120 000	
Nettosäästö		50 000	

VAPAA-AIKATOIMI

Toimenpide	Menettely	Tavoite	euroa	Toteutuminen	2019
Henkilöstömitoituksen tarkastelu	Eläköityminen, työtehtävien uudelleenjärjestely	Kirjaston osalta vähennys pysyvästi 0,5 htv	5 000	Kirjastossa toimii aikaisemman 3 htv sijasta 2,5 htv	5 000
Toimintamenojen leikkaaminen	Ilmoituskulujen vähentäminen, luopuminen SM-stipendien Jakamisesta	Kulujen vähentäminen	4 000	1500	1 500
Toimintatulojen lisääminen	Sisäliikuntatilojen käyttöasteen kasvattaminen.	Tasaista kasvua tilojen käytössä ja toimintatuotoissa.	2 000	0	0
Yhteensä			11 000		6 500

Liikuntatilojen maksullista käyttöastetta ei onnistuttu kasvattamaan. Ilmoituskulujen säästö jäi marginaaliseksi. Säästöä kuitenkin syntyi budjetointitasoon verrattuna yli tuplasti 11 000 euron tasosta, koska kokoaikaisen etsivän nuorisotyöntekijän tehtävä oli täytettynä vain puoli vuotta, hankintoja tehtiin maltillisesti ja Aluehallintoviraston avustus auttoi kirjastotoiminnan kehittämisessä.

TEKNINEN TOIMI

Toimenpide	Menettely	Tavoite	euroa	Toteutuminen
Viemärlaitoksen taksojen korotus	Taksoja korotetaan 25% 1.6.2018 alkaen	Taksojen ajan-tasaistaminen alueen tasoaja kustannustasoa vastaavaksi	17 000	Toteutus 1.1.2019 alkaen
Kaukolämpölaitoksen taksojen korotus	Taksojen korotus 10 % 1.6.2018 alkaen, voidaan toteuttaa myös myöhemmässä vaiheessa yhtiöittämis-selvityksen jälkeen.	Taksojen ajan-tasaistaminen alueen tasoaja kustannustasoa vastaavaksi	37 000	Toteutus 1.10.2018 alkaen
Kiinteistömassan ja kiinteistökulujen karsiminen	Tarvekartoitus.	Tarpeettomista kiinteistöistä luopuminen ja korjausvelan pienentäminen.	x	Tilannekohtaisesti, ei toteutunut kokonaan.
Vuokra-asuntojen vuokrien tarkastaminen	Korotukset vuosittain.	Oikea vuokrataso ja korjauskustannusten rahoittaminen.	18 000	Toteutettu.
Metsätuottojen kasvattaminen	Metsänhoitosuunnitelma 2019-2029. Hoitotoimet ajallaan. Tarkastellaan mahdolliset myytävät metsätilat.	Metsäsuunnitelman laadinta syksyn ja talven 2018 aikana.	x	Toteutunut.
Vakuutusten kilpailuttaminen	Nykyinen kustannus 30 000	Vakuutusmaksujen pienentäminen.	x	Ei toteutunut.
Yhteensä			72 000	

Vuoden 2019 talousarvio ja vuosien 2020-2021 taloussuunnitelma oli laadittu syksyn 2018 tilanteen mukaisesti siten, että syksyllä 2018 ennakoitu vuodelta 2018 syntyvä alijäämä saadaan katetuksi määräajassa. Vuoden 2019 talousarvion laadinta-ajankohtana ei vielä ollut selvyttä Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen lopullisesta maksuosuudesta 2018. Lisäksi verotilitysten odotettiin toteutuvan ennakkotiedon mukaisina.

Tilinpäätöksen 2019 valmistumisen aikaan kunnassa on jo meneillään keinojen hakeminen talouden tasapainottamiseksi. Keinoja haetaan kunnan kaikkia toimintoja tarkastelemalla. Palvelutason turvaaminen kuntalaisille on talouden tasapainottamisessa keskeinen tavoite.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. Seurantaa koskeva sääntely

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110.5 §). Toteutusvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutusvertailusta on lisäksi käytävä ilmi, onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla (KuntaL 110.4 §). Muulla rahoituksella tarkoitetaan rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Toteutusvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle. Toteutusvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- tai toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa annetaan talousarvion toteutusvertailuosassa.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on muun muassa arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista toimintakertomuksen toteutusvertailun avulla (KuntaL 121.2 §). Toteutusvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä. Poikkeama esitetään euromääräisenä poikkeamana.

2.2. Tavoitteiden toteutuminen

Kunnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen on esitetty kunkin vastuualueen ja tehtävän kohdalla. Konserniyhteisöjen taloudelliset tavoitteet on esitetty konsernilaskelmissa ja liitetiedoissa. Kunnan tytäryhteisöjen toiminnan keskeisimmät seikat on toimintakertomuksista tiivistettynä esitetty 5. luvussa.

2.3. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

2.3.1 Keskusvaalilautakunta

Toimielin: Keskusvaalilautakunta
Tehtäväalue: Vastaa vaalien järjestämisestä

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kunnan keskusvaalilautakunnan tehtävänä on hoitaa vaalilaissa sille säädetyt tehtävät. Vuonna 2019 toimitettiin eduskuntavaalit huhtikuussa ja Europarlamenttivaalit toukokuussa. Molempien vaalien toteutus onnistui Reisjärven kunnassa säännösten mukaisesti.

Vaalien järjestämisestä kunta on saanut valtiolta kertakorvauksena 2,20 euroa kustakin äänioikeutetusta kunnan asukkaasta kohden. Korvauksen tarkoituksena on kattaa kunnan vaalitoiminnasta aiheutuneita kustannuksia. Korvausta kunta sai molemmista vaaleista 4.700 euroa eli yhteensä 9.400 euroa.

Henkilöstö

Keskusvaalilautakunnalla oli yksi palkattu määräaikainen työntekijä vaalien aikana.

Talousarvion toteutuminen

KESKUSVAALILAUTAKUNTA	Tilinpäätös	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutos	Muutettu talousarvio	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa	2018	2019	2019	2019	2019	%	2019
TOIMINTATUOTOT	4 784	9 400		9 400	9 281	98,7	-119
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	4 784	9 400		9 400	9 281	98,7	-119
Muut toimintatuotot							
TOIMINTAKULUT	-7 898	-22 200		-22 200	-13 488	60,8	8 712
Henkilöstökulut	-7 015	-20 100		-20 100	-10 975	54,6	9 125
Palvelujen ostot	-661	-1 800		-1 800	-2 057	114,3	-257
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-222	-300		-300	-452	150,6	-152
Avustukset							
Muut toimintakulut					-4		-4
TOIMINTAKATE	-3 115	-12 800		-12 800	-4 207	32,9	8 593
Poistot							

2.3.2 Tarkastuslautakunta

Toimiala: Toiminnan ja talouden tarkastus

Toimielin: Tarkastuslautakunta

Tehtäväalue: Hallinnon ja talouden tarkastus

Tarkastuslautakunnan toiminnan painopistealueet on määritelty tarkastussuunnitelmassa siten, että kaikki olennaiset toiminnot tulevat valtuustokaudella tarkastettua. Tarkastuslautakunnan vuoden 2019 työohjelman mukaisesti tarkastuslautakunnan on tehtävä valtuustolle arvionsa toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä toiminnan järjestämisestä tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla (KuntaL 121 §). Tarkastuslautakunta suorittaa hallinnon jatkuvaa valvontaa jäsenille toimitettujen pöytäkirjojen ja muun materiaalin avulla. Vuonna 2019 käsiteltiin myös kaukolämpö- ja viemärlaitoksen yhtiöittämistä. Reisjärven kunnan tarkastussuunnitelman mukaisesti seurattavat hallintokunnat on jaettu tarkastuslautakunnan jäsenille.

Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arvioimiseksi tarkastuslautakunta muun muassa haastattelee toiminnoista vastaavia johtavia ja tilivelvollisia viranhaltijoita, selvittää asetetut tavoitteet, tutustuu keskeisiin toimintoihin, selvittää kehittämistoimet ja investointisuunnitelmat sekä niiden toteuttamisen ja rahoituksen. Tarkastuslautakunta piti 5 kokousta vuonna 2019.

Henkilöstö

Tarkastuslautakunnalle ei ole palkattua henkilöstöä.

Talousarvion toteutuminen

TAKASTUSLAUTAKUNTA	Tilinpäätös	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutos	Muutettu talousarvio	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa	2018	2019	2019	2019	2019	%	2019
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot							
TOIMINTAKULUT	-17 624	-15 230		-15 230	-15 320	100,6	-90
Henkilöstökulut	-3 994	-3 830		-3 830	-3 168	82,7	662
Palvelujen ostot	-13 624	-11 400		-11 400	-12 148	106,6	-748
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					-4		-4
Avustukset							
Muut toimintakulut	-6						
TOIMINTAKATE	-17 624	-15 230		-15 230	-15 320	100,6	-90
Poistot							

2.3.3 Kunnanhallitus

Kunnanhallitus sisältää tehtäväalueet:

Yleishallinto

Elinkeinotoimi

Selännepalvelut

Maaseututoimi

Palo- ja pelastustoimi

Toimielin: Kunnanhallitus

Tilivelvolliset viranhaltijat: kunnanhallituksen jäsenet, kunnanjohtaja, kehitys- ja talouspäällikkö

Yleishallinto

Yleishallinto sisältää valtuuston, kunnanhallituksen, keskushallinnon sekä vanhus- ja vammaisneuvoston. Vuoden 2019 aikana vanhus- ja vammaisneuvoston toiminta aktivoitui.

Yleishallintoon kuuluu myös henkilöstöhallinto, joukkoliikenne, verotus ja työllistäminen sekä kuntouttava työtoiminta. Vuonna 2019 aloitti toimintansa 2-vuotinen sosiaalisen kuntoutuksen kehittämishanke. Hanke on kohdistettu reisjärvisille koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleville nuorille, pitkäaikaistyöttömille ja heikoimmassa työmarkkinatilanteessa oleville. Tavoitteena on asiakkaan elämänhallinnan vahvistaminen ja hyvinvoinnin kohentaminen. Hankkeen nimenä on Arki haltuun. Hankkeella on yksi työntekijä.

Elinkeinotoimi

Kunta ostaa elinkeinotoimen palveluja Nivala-Haapajärven Seutu NIHAK ry:ltä, jonka tavoitteena on tarjota asiantuntevat ja kattavat yritys- ja aluekehityspalvelut seudun kuntien alueella. Kaikille yrittäjille ja yritystoimintaa suunnitteleville tarjotaan monipuolisia ja maksuttomia kehittämispalveluja sekä yritysneuvontaa. Tavoitteena on edesauttaa jo toimivien yritysten kehittymistä ja uusien kilpailukykyisten yritysten ja työpaikkojen syntymistä. Toiminnan pääpaino on olemassa olevien ja aloittavien yritysten kasvun, kannattavuuden ja kilpailukykyyn kehittämisessä. Myös yrityskauppoja ja sukupolvenvaihdoksia sekä kansainvälistymistä edistetään. Reisjärvellä yritysneuvonnasta vastaa yrityspalvelupäällikkö Harri Jokela. Reisjärven jäsenmaksu Nihakille vuonna 2019 oli 15,50 euroa asukasta kohden, mikä teki yhteensä 42.501 euroa. Tämän lisäksi kunta maksoi Aluekehitys- ja elinkeinopalveluista yhteensä 70.116,26 euroa.

Vuonna 2019 elinkeinoinhin suuntaavan toiminnan tavoitteina oli yritysten toimitilarpeisiin vastaaminen. Tilaratkaisujen toteutuminen siirtyi edellisestä vuodesta. Toteutuksen suunnittelu oli kunnan tytäryhtiön, Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit -yhtiölle. Toimitilahankkeen toteutus on edelleen siirtynyt vuodelle 2020. Hanke toteutuu, kun siihen on tarpeeksi sitoutuneita yrittäjiä.

Kunta teki edelleen tiivistä yhteistyötä Reisjärven Yrittäjät ry:n kanssa, kuten myös Kristillisen kansanopiston yrittäjyykslinjan kanssa muun muassa Reipas-messutapahtuman järjestelyissä. Matkailun kehittämisessä toteutui Peuran polun kunnostukseen kuntien yhteishanke. Kunnan näkyvyydestavoite lähti askeleen eteenpäin, kun vuosien 2020-2023 taloussuunnitelmaan hyväksyttiin määräraha tätä tarkoitusta varten.

Selännepalvelut

Selännepalveluihin sisältyvät Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen kunnalta veloittamat maksut toiminnasta sekä kunnan eläkemenoperusteiset maksut Selänteelle siirtyneiden toimintojen eläkkeensaajien osalta, joiden osuus oli talousarviossa 201.300 euroa ja toteumassa 204.456 euroa.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen tilinpäätös on käsitelty yhtymähallituksessa ja tule tilintarkastuksen jälkeen jäsenkuntien valtuustojen hyväksyttäväksi myöhemmin. Tilinpäätösasiakirja sisältää Reisjärven osalta yksityiskohtaisia tietoja Selänteen tuottamasta toiminnasta, tuotoista ja kuluista.

Syksyllä 2019 Selänteen taloushallintopalvelut aloitti yhdessä jäsenkuntien talous- ja henkilöstöhallinnon kanssa ohjelmistojen uusimisprosessin. Nykyiset ohjelmistot eivät enää kykyne tuottamaan vuoden 2021 alusta lähtien vaadittavaa raportoinnin tietosisältöä.

Ppky Selänteen talousarvion toteutuminen Reisjärven osalta:

Reisjärvi euroa	Talousarvio 2019	Talousarvio muutos	Muutettu Ta 2019	Toteuma 2019	Poikkeama alkup. ta	Poikkeama muutettu ta
Palvelut	11 343 500	290 400	11 633 900	11 365 711		
Hallinto	337 928		337 928	295 211		
	11 681 428	290 400	11 971 828	11 660 923	-20 505	-310 905
Maksuosuudet				11 623 355		
Lisämaksu				-37 568		

Toteuma sisältää Soiten taseessa olleen aikaisempien vuosien ylijäämän kuntapalautuksen 99.531 euroa.

Reisjärven palvelujen osalta Selänteen talousarvioon tuli 290.400 euron määrärahalisäys. Alkuperäisen talousarvioon nähden sote-palvelujen menot ylittyivät 22.211 euroa ja muutettuun talousarvioon nähden menot alittuivat 20.418 euroa.

Maaseututoimi

Maaseututoimi sisältää tehtävät: maaseutupalvelut ja lomituspalvelut.

Maaseutupalvelut

Reisjärvi kuuluu Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungin kanssa yhteiseen maaseutuhallinnon paikallisyksikköön, jonka isäntäkuntana toimii Pyhäjärvi.

Alueelliset maaseutupalvelut

Pyhäjärven ja Haapajärven kaupunginvaltuustot ja Reisjärven kunnanvaltuusto hyväksyivät maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamisen ao. kuntien kesken. Pyhäjärven kaupunki on järjestämistä vastuuun vastaanottavana kuntana sekä yhteistoimintasopimuksen kuntien järjestettäväksi säädettyjen lakisääteisten maaseutuhallintotehtävien sekä muiden maaseudun kehittämispalvelujen järjestämisestä.

Vuodesta 2013 lähtien toimineen Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen tehtävänä on suorittaa erityislainsäädännöllä kunnan tehtäväksi määrätyt maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ja lisäksi toteuttaa vapaaehtoista maaseutuelinkeinojen kehittämistyötä resurssien asettamisrajoissa. Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toiminnasta aiheutuva kustannus muodostuu pääosin henkilöstökuluista. Toimielimen kustannus jaetaan kuntien välisen sopimuksen mukaisesti sopimuskunnille ja Pyhäjärven kaupunki laskuttaa muita sopijakuntia.

Tehtävät on voitu toteuttaa suunnitellun budjetin mukaisena ja jokaisessa yhteistoiminta-alueen kunnassa on toimihenkilöiden loma-aikojen järjestelyjä lukuun ottamatta toiminut virka-aikainen asiakaspalvelu koko tilivuoden ajan. Viljelijäkoulutustilaisuuksia järjestettiin kolme kertaa ja koko alueelle tarkoitettua asfaltti- ja tilusjärjestelypäivät. Välitä viljelijästä -tilaisuuksia järjestettiin kevään ja syksyn aikana kuukausittain kaikissa toimialueen kunnissa.

Viljelyä jatkavien tilojen lukumäärä alueella on edelleen vähentynyt. Päätukihakemuksen jättäneiden maatilojen lukumäärä on vähentynyt Haapajärvellä 164 tilasta 159 tilaan, Pyhäjärvellä 131 tilasta 130 tilaan ja Reisjärvellä 127 tilasta 125 tilaan. Sukupolvenvaihdoksia tehtiin tai uusina viljelijöinä aloitti Haapajärvellä 3 tilalla, Pyhäjärvellä 4 tilalla ja Reisjärvellä 1 tilalla.

Vuonna 2019 alueen tiloille maksetun tuen määrä on ollut 19.969.260,37 euroa (v. 2018 19.974.469,30), josta Haapajärvelle 7.581.176,14 euroa, Pyhäjärvelle 4.927.378,93 euroa ja Reisjärvelle 7.460.114,30 euroa. Kirjallisia myöntöpäätöksiä on tehty 3779 kappaletta.

Maaseututoimi on ensimmäisen kerran vuoden 2019 aikana huolehtinut valtuustojen päätösten mukaisesti maksullisen lomituksen avustuksen maksujen valmistelusta tukeen oikeutetuille yrittäjille. Tukea on maksettu de minimis avustuksena maatalouden alkutuotannon alalla toimiville mikroyrityksille ja sen varmistamiseen, että työvoimaa hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla. Tuki on mahdollistanut lomittajien työtä Haapajärvellä ja Reisjärvellä 5240 lomitustuntia kummassakin kunnassa ja Pyhäjärvellä on tuetusti tehty 3275 tuntia. Lomituksen tukea on maksettu Haapajärvellä 77, Pyhäjärvellä 41 ja Reisjärvellä 73 karjatalousyrittäjälle.

Taloudelliset tavoitteet

Maaseutupalvelut	Tilinpäätös 2018	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio- muutos 2019	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Tot %	Poikkeama 2019
<i>Yhteinen maaseutuhallinto, Reisjärven osuus</i>							
Tuotot					46		46
Kulut	-95 262	-111 200	-25 000	-111 200	-99 750	89,7 %	11 450
Toimintakate	-95 262	-111 200	-25 000	-111 200	-99 705	89,7 %	11 495

Lomituspalvelut

Lomatoimen Reisjärven paikallisyksikkö suorittaa lomituspalvelulain mukaiset tehtävät. Kotieläintuotantoa harjoittava maatila saa vuosilomaa, sijaisapua ja maksullista lomittaja-apua maatalousyrittäjien lomituspalvelulain mukaisesti. Tilat voivat valita, käyttävätkö tilalla kunnan lomituspalveluita vai järjestävätkö itse lomittajansa. Itse järjestetystä lomituksesta maksetaan lomitusyritykselle korvaus lomitukseen suorittamisesta. Lomituspalvelulain mukaisista lomituksista aiheutuneet kustannukset rahoitetaan valtion varoista.

Viljelijäyrittäjän henkilökohtainen lomaoikeus on 26 päivää vuodessa. Sijaisapulomitusta saa yrittäjä, joka on laissa mainittujen syiden vuoksi tilapäisesti estynyt työstään, eikä tilalla voida sisäisin järjestelyin esimerkiksi perheenjäsenten avulla selviytyä tilan töistä. Sijaisapulomituksesta peritään maksu, joka perustuu yrittäjän maatalousyrittäjäläkkeen työtuloon.

Vuosiloma- ja sijaisapulomitustöiden lisäksi viljelijä voi saada lomittajan myös muihin yrityksen töihin maksullisena lomittaja-apuna. Tätä maksullista lomittaja-apua on voitu järjestää vain, jos yksikön kuukausipalkkaisia lomittajia on ollut käytettävissä. Kukin lomitusalueen kunta on v. 2019 varannut sovitettua summan maksullisen lomittaja-avun tukemiseen oman kunnan alueella sijaitseville kotieläintiloille (24 000 €/v muut kunnat, Pyhäjärvi 15 000 €/v). Maksullinen lomittaja-apu työllistää lomituspalveluissa noin 15 lomitushenkilöä vuodessa.

Vuoden 2019 aikana asiakaskunnassa tapahtui eniten tilanomistuksen muutoksia ei spv-kaupoilla kuin koskaan, samoin jo tyhjillään oleviin karjatiloihin tuli uusia yrittäjiä.

Lomituspalveluiden laajuus

Paikallisyksikön alueella oli lomituspalvelujen piirissä 214 tilaa ja 376 yrittäjää vuoden 2019 aikana. Paikallisyksikön palveluksessa oli 60 vakituista ja 1 määräaikainen lomittaja. Lisäksi lyhytaikaisia lomittajia oli 192 henkilöä. Lyhytaikaisten maatalouslomittajien osuus lomituspäivistä oli 28,84 %. Lomituspäiviä oli vuonna 2019 yhteensä 19 263 päivää.

Reisjärven paikallisyksikön järjestämät lomituspalvelut vuonna 2019 jakautuivat kunnittain ja palvelumuodoittain seuraavasti:

Kunta	Yrittäjien määrä	Lomituspäivät yhteensä	Vuosilomapäivät yhteensä	Sijaisapupäivät yhteensä	Maksullinen 120 tunnin lomitus
Haapajärvi	114	7 677	2689	4197	791
Kärsämäki	89	4 014	2102	1061	851
Pyhäjärvi	57	2 995	1395	624	584
Reisjärvi	120	5 678	2929	1147	893
Kaikki yhteensä	380	19263	9 115	7 029	3 119

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Lomituspalvelujen tuotannon tehostaminen ja lomituspalvelujen tilakohtaisen käytön lisääntyminen tilojen toiminnan helpottamiseksi.	Lomarenkaita pidetään mahdollisuuksien mukaan toiminnassa ja lomittajien työllistymistä erilaisilla tiloilla parannetaan koulutuksella ja perehdytyksellä.	Vuosilomapäiviä 9115 päivää, sijaisapuja 7029 päivää (riippuen mm. äitiyslomien lukumäärästä) ja tuettuja maksullisia päiviä 3119 päivää.	Yhteensä lomituspäiviä on kertynyt 19263 päivää.

Riskit

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle ovat:

Maatilatalouden kannattavuuskehitys, maatilayritysten työllistämismahdollisuudet ja lomittajien saatavuus.

Riskeihin ja niiden hallintaan on varauduttu siten, että kuukausipalkkaisten lomittajien lukumäärä pitää olla lomitustarpeiden mukainen, työntekijöiden tasapuolisella työnjohdolla sekä aktiivisella lomien tarjoamisella hiljaisena aikana.

Henkilöstö

Lomituspalvelut henkilömäärä	Vakinaiset 2017	Vakinaiset 2018	Vakinaiset 2019
Lomitushallinto			
lomatoimenjohtaja	1	1	1
lomituspalvelupäällikkö	1	1	0,6
johtava lomittaja	4	4	3
lomasihteerit	1	1	1
Yhteensä	7	7	5,6

Taloudelliset tavoitteet

Maaseutupalvelut	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio-	Muutettu	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa	2018	talousarvio	muutos	talousarvio	2019	%	2019
Maaseutupalvelut ja lomatoimi yhteensä							
Tuotot	4 377 638	4 139 580	0	4 139 580	4 177 750	100,9 %	38 170
Kulut	-4 398 108	-4 250 780	-25 000	-4 250 780	-4 163 837	98,0 %	86 943
Toimintakate	-20 469	-111 200	-25 000	-111 200	13 913	-12,5 %	125 113
<i>Yhteinen maaseutuhallinto, Reisjärven osuus</i>							
Tuotot					46		46
Kulut	-95 262	-111 200	-25 000	-111 200	-99 750	89,7 %	11 450
Toimintakate	-95 262	-111 200	-25 000	-111 200	-99 705	89,7 %	11 495
Lomatoimi							
Tuotot	4 377 638	4 139 580		4 139 580	4 177 704	100,9 %	281 909
Kulut	-4 302 846	-4 139 580		-4 139 580	-4 064 086	98,2 %	75 494
Toimintakate	74 793				113 618		113 618
<i>josta:</i>							
6410 Lomituspalvelut, hallinto							
Tuotot	386 535	386 000		386 000	385 942	100,0 %	140 955
Kulut	-311 743	-386 000		-386 000	-307 548	79,7 %	78 452
Toimintakate	74 793				78 393		78 393
6411 Lomituspalvelut							
Tuotot	3 991 103	3 753 580		3 753 580	3 741 363	99,7 %	-12 217
Kulut	-3 991 103	-3 753 580		-3 753 580	-3 612 625	96,2 %	140 955
Toimintakate					128 738		128 738
6412 Perusteeton lomituspalvelu							
6413 Itsejärjestetty lomituspalvelu							
6414 Vuosiloma, itsejärjestetty							
6415 Sijaisapu, itsejärjestetty							
6416 Tuettu maksullinen lomitus							

Palo- ja pelastustoimi

Suomessa kunnat vastaavat pelastustoimesta yhteistoiminnassa valtioneuvoston määräämällä alueella. Pelastustoimen alueita on 22. Reisjärvi kuuluu Jokilaaksojen pelastuslaitoksen alueeseen, joka toimii Pohjois-Pohjanmaan eteläosassa 17 kunnan alueella.

Talousarvion toteutuminen

KUNNANHALLITUS	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio-	Muutettu	Tilinpäätös	Tot Poikkeama	
euroa	2018	talousarvio	muutos	talousarvio	2019	%	2019
Yleishallinto							
Tuotot	54 210	163 380		163 380	64 612	39,5	-98 768
Kulut	-857 234	-836 690	-25 000	-861 690	-1 101 920	127,9	-240 230
Toimintakate	-803 024	-673 310	-25 000	-698 310	-1 037 308	148,5	-338 998
Elinkeinotoimi							
Tuotot	2 179	2 000		2 000	2 080	104,0	80
Kulut	-139 869	-112 460		-112 460	-129 277	115,0	-16 817
Toimintakate	-137 690	-110 460		-110 460	-127 197	115,2	-16 737
Selännepalvelut							
Tuotot					45 983		45 983
Kulut	-12 220 795	-11 882 750	-290 400	-12 173 150	-11 865 379	97,5	307 771
Toimintakate	-12 220 795	-11 882 750	-290 400	-12 173 150	-11 819 396	97,1	353 754
Maaseututoimi							
Tuotot	4 377 638	4 139 580		4 139 580	4 178 001	100,9	38 421
Kulut	-4 398 108	-4 250 780		-4 250 780	-4 189 831	98,6	60 949
Toimintakate	-20 469	-111 200		-111 200	-11 830	10,6	99 370
Palo- ja pelastustoimi							
Tuotot							
Kulut	-210 801	-223 000		-223 000	-221 151	99,2	1 849
Toimintakate	-210 801	-223 000		-223 000	-221 151	99,2	1 849
Tuotot	4 434 028	4 304 960		4 304 960	4 290 676	99,7	-14 284
Kulut	-17 826 806	-17 305 680	-315 400	-17 621 080	-17 507 558	99,4	113 522
Toimintakate	-13 392 779	-13 000 720	-315 400	-13 316 120	-13 216 882	99,3	99 238

Selännepalveluissa on mukana eläkemenoperusteiset eläkemaksut.

KUNNANHALLITUS	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio-	Muutettu	Tilinpäätös	Tot Poikkeama	
euroa	2018	talousarvio	muutos	talousarvio	2019	%	2019
TOIMINTATUOTOT	4 434 028	4 304 960	0	4 304 960	4 290 675	99,7	-14 285
Myyntituotot	3 645 295	3 620 960		3 620 960	3 533 410	97,6	-87 550
Maksutuotot	710 045	580 000		580 000	681 509	117,5	101 509
Tuet ja avustukset	54 107	90 000		90 000	60 331	67,0	-29 669
Muut toimintatuotot	24 579	14 000		14 000	15 425	110,2	1 425
TOIMINTAKULUT	-17 826 806	-17 305 680	-25 000	-17 330 680	-17 507 558	101,0	-176 878
Henkilöstökulut	-4 405 568	-4 321 100		-4 321 100	-4 237 338	98,1	83 762
Palvelujen ostot	-13 046 082	-12 546 360		-12 546 360	-12 887 712	102,7	-341 352
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-40 411	-47 220		-47 220	-34 010	72,0	13 210
Avustukset	-270 701	-320 000	-25 000	-345 000	-281 613	81,6	63 387
Muut toimintakulut	-64 045	-71 000		-71 000	-66 884	94,2	4 116
TOIMINTAKATE	-13 392 779	-13 000 720	-25 000	-13 025 720	-13 216 882	101,5	-191 162
Poistot					-104		

2.3.4 Kasvatus- ja koulutuslautakunta

PERUSOPETUS JA LUKIO

Reisjärven kunnassa toimi vuonna 2019 kaksi esiopetuksen ryhmää. Vielä keväällä toinen ryhmä toimi Petäjämäellä. Samoin keväällä alakoulun rinnakkaisluokat toimivat Seurakuntatalolla ja Rauhanyhdistyksellä. Syksyllä opetus saatiin aloittaa Niemenkartanon uudessa hirsikoulussa. Piha-alueet olivat vielä kesken, mutta syksyn aikana myös loistava leikkialue saatiin käyttöön. Niemenkartanossa oli 15 opettajaa ja Kisatien yläkoulussa (perusopetuksen luokat 7-9) oli 14 opettajaa, joista suurin osa yhteisiä opettajia Reisjärven lukion kanssa. Molemmilla koululla annettiin oppimisen tueksi myös erityisopettajan ja koulunkäynninohjaajan tukea. Oppimisen tuki perusopetuksessa oli yleistä, tehostettua tai erityistä tukea. Joka koulussa tukea järjestettiin sekä yleisopetuksenryhmässä että osa-aikaisena erityisopetuksena kolmiportaisen tuen mukaisesti. Lisäksi Kisatiellä toimi koko kunnan erityisopetuksen kiinteä pienryhmä. Oppilaita koululaitoksessa oli 20.9.2019 yhteensä 440. Perusopetuksessa oli 339 oppilasta, esiopetuksessa 43 ja lukiossa 58 opiskelijaa. Koko kunnan väkiluku oli 2718 asukasta vuoden 2019 lopussa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteutuminen
	Toiminnalliset		
Esiopetus Laadukas opetus	Opetussuunnitelman toteutuminen %	> 95	Toteutui
Perusopetus ja lukio Laadukas opetus	Opetussuunnitelman toteutuminen %	> 95	Toteutui
	Valtakunnallisissa kokeissa menestyminen	vähintään keskitasoa	Toteutui
	Oppilaiden sijoittuminen jatko-opintoihin tai työelämään %	100	Toteutui
	Ulkopuolisten tahojen (opetushallitus) suorittama arviointi (perusopetuslaki 21 §, lukiolaki 16 §)	vähintään keskitasoa	Toteutui
	Lukion keskeyttäneiden osuus %	< 5	3,5 %
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus opettajista (päätoimiset) %	> 95 hyvä	Toteutui
Kodin ja koulun yhteistyö	Palaute / kysely		Toteutui
Työyhteisön sisäinen tila	Palaute / kysely		Toteutui
Perusopetuksen kouluverkko	Terveet koulutilat		Toteutui
	Taloudelliset		
Opetus järjestetään taloudellisesti	Opetustoimen kustannukset e/asukas euroa/esiopetuksen oppilas euroa/perusopetuksen oppilas euroa/lukion oppilas	1580 6057 9200 10529	
Varhaiskasvatus	euroa/asukas (as. luku 2767 on 2019 ennuste)	454	

Toiminnan laajuustiedot	Mittari	Tunnusluku	Toteutuminen
Esiopetuksen oppilaat	Määrä 20.9.2018 / ennuste 20.9.2019	39 / 40	39 / 43
Perusopetuksen oppilaat	Määrä 20.9.2018 / ennuste 20.9.2019	341 / 340	341 / 340
Lukion oppilaat	Määrä 20.9.2018 / ennuste 20.9.2019	51 / 52	52 / 58
Päätoiminen henkilöstö Koulut	Lukumäärä	65	65
	Lukumäärä	3	3
	Koulurakennusten määrä	2+ väistötilat (v.2018 lopussa)	2
Lukion aloituspaikat	Suhteessa ikäluokkaan %	100	100

Opetussuunnitelmaa pystyttiin toteuttamaan hyvin, vaikka väistötiloissa oltiin vielä kevään ajan. Oppilaiden jatko-opintopaikat varmistettiin. Lukion oppilasmäärä jatkoi kasvuaan. Uudet tilat olivat syynä siihen, että päteviä henkilöitä oli hyvin hakemassa avoimiin virkoihin? Henkilökunnan koulutuksia jatkettiin edelleen yhteisesti tuotetuilla koulutuksilla.

Muutokset eri tekijöissä

Toiminta ja laajuus	Tilinpäätös 2016	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019
Esiopetus/oppilaat	30	30	39	40	43
Perusopetus/oppilaat	346	351	341	340	340
Lukio/oppilaat	35	38	45	52	58
Päätoiminen henkilöstö	36	35	65 *)	65 *)	49 **)
opettajat	9	10	35	35	35
Kouluavustajat	3	4	10	9	9
muut	5	5	5	3	3
Koulujen lukumäärä	5	5	5	3	3
Koulurakennuksia	5	5	3+väistötilat	2+väistötilat (v 2018 lopussa)	2
Lukion aloituspaikat suhteessa ikäluokkaan %	100	100	100	100	100
Kunnan asukasmäärä (2019)	2857	2813	2791	2767	2718

Oppilastiedot tilanteen 20.9. mukaan. *) Luku 65 on koko sivistystoimen henkilöstön määrä **) 49 opetushenkilöstön määrä.

Perusopetuksen ja esiopetuksen kustannukset nousivat johtuen nousseista kiinteistökustannuksista sekä alkaneesta aamu- ja iltapäivätoiminnasta. Toisaalta aamu- ja iltapäivätoiminta vähensi kustannuksia päivähoitossa. Kevään väistötilat lisäsivät perusopetuksen kuljetuskustannuksia. Asukaslukuperusteiset kustannukset nousu johtui laskeneesta asukasmäärästä.

Riskit

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Koulu- varhaiskasvatuksen rakennusten kunto	- valmistaudutaan varasuunnitelmilla ja nopeutetaan tilojen hankkimista	Uusiin tiloihin päästiin elokuussa, vaikka kaluston toimitus myöhästyi ja piha- alue saatiin kuntoon vasta syyslomalla.
Muodollisesti pätevien työntekijöiden rekrytointi	- tehdään kuntokartoitukset ja huoltotyöt ajallaan	Henkilöstön rekrytoinnissa oli ihailtavan paljon päteviä hakijoita (uudet tilat?)
Varhaiskasvatuksen subjektiivisen oikeuden laajentuminen	- varaudutaan henkilöstön rekrytointiin hyvissä ajoin	

Anjalan ryhmäperhepäiväkodin siirto Petäjämäelle oli onnistunut siirto. Alakoulun piha-alueen työmaan kanssa elettiin hyvin ja vältyttiin onnettomuuksilta. Aamu- ja iltapäivätoiminnan aloittaminen vähensi painetta päivähoitossa.

Henkilöstö

Opetustoimi htv ¹	Vakinaiset	Sijaiset	Määrä- aikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä ilman työllistettyjä
TP2018	42		7		49	49
TP2019	46		3		49	49
Muutos ed. vuoteen	+4		-4			

Tehdyn organisaatorakenteen myötä koulunkäynninohjaajien toimia vakinaistettiin. Kolme opettajan virkaa on ollut täytettynä väliaikaisesti. Yksi ohjaaja siirtyi koulutoimeen avustettavan mukana.

SÄÄSTÖSTRATEGIAN EDELLYTTÄMÄT TOIMET

Kunnan säästöstrategiaa jatkettiin entisellä ajatuksella, että säästöjen lisäksi pyritään säilyttämään laatu ja muistamalla kehittäminen. Kaikki vuodelle 2019 asetetut säästötavoitteet toteutuivat, mutta ne eivät tulleet pelkästään sovituista, vaan uusina tulivat mukaan mm. psykologi-palvelun oston vähentymisenä syksyllä yhteen päivään viikossa. Säästöistä toteutuivat myös väliaikaistiloista johtuvien kyytien väheneminen syksyllä. Kunnassamme työstettiin strategiaa, joka säästöjen lisäksi varmistaisi kuitenkin koululaitoksen kehittämisen. Osa sovituista asioista siirtyi mm. kuljetuksien kilpailutuksen siirtyessä vuodelle. Lisäksi teimme lisäsäästöjä mm. Kisatien koulun seitsemänsiä luokkia ei jaettu kolmeen perusopetusryhmään. Kotitaloustuntien aikana muutama oppilas on ollut suorittamassa työssäoppimista siivouksessa ja keittiöllä.

Johdon yhdistämisestä tulevat säästöt toteutuivat. Samoin toteutui henkilöstön vähentämisestä ja yhdysluokkarakenteesta poistumisesta kaavaillut säästöt. Lukion kokonaiskustannukset nousivat, johtuen lisääntyvästä oppilasmäärästä ja uuden opintosuunnitelman edellyttämistä hankinnoista. Toisaalta uudet oppilaat tuovat reilusti valtionapua. Lukiossa ei otettu yhtään sijaista ja pieniä ryhmiä opettavat opettajat opettivat puolella palkalla (saksa). Olemme entisestään panostaneet lisärahan hakemiseen eri kanavista.

Riskit

Syntyvyys on laskenut koko maassa. Reisjärvellä tämä näkyy parissa alle kouluikäisten ikäluokassa.

Vuoden aikana keskusteltiin myös varhaiskasvatuksen mahdollinen laajeneminen 5-vuotisten esiopetuksiksi.

Ikäryhmien pienentyessä on lukiota kehitettävä entisestään vetovoimaisemmaksi, jotta saisimme muualtakin muutaman oppilaan. Tätä työtä on tehty kehittämällä yliopistoyhteistyötä sekä lisäämällä yrittäjyyttä ja koodausta.

Erityisopetuksen uudelleen organisoiminen ei tuonut vielä tarvittavaa tehokkuutta eurojen muodossa (laatu ja sen mukana muut välilliset kunnan kustannukset eivät nousseet) Aloitettua organisointia ja tehostusta on jatkettava.

Uusien työntekijöiden rekrytointiin on panostettava. Koko maassa työllisyysaste on noussut ja kaupungistuminen jatkuu, jolloin rekrytoinnissa on tuotava esiin kuntamme hyviä puolia. Pelkkä viran tai toimen avaaminen ei riitä. Kunnan strategian valmistuminen on oiva apu tähän tehtävään. Tässä oli selvästi näkyvissä uusien tilojen vaikutus. Hakijoita oli hyvin.

Muu koulutus

KANSALAI SOPISTO JA MUSIIKKIOPISTO

Reisjärven kunta on jäsenkuntana Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymässä ja Ylivieskan seudun musiikkiopistossa. Reisjärvi kuuluu Jokilatvan kansalaisopistoon. Näiden toteutumista rehtorit tekivät selvitykset. Talousarviossa pysyttiin

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen toiminta-ajatuksena on tuottaa ja tarjota Reisjärvellä varhaiskasvatustilain mukaisesti ja kunnassa esiintyvää tarvetta vastaavasti varhaiskasvatusta alle kouluikäisille lapsille.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Lapsen ja perheen osallisuuden mahdollistaminen ja lisääminen	Yksiköissä kirjataan toimikausittaiset suunnitelmat Toteutunutta toimintaa dokumentoidaan	Yksikkökohtaiset toimintasuunnitelmat Lasten kasvunkansiot Perheiden kanssa yhteisten tapahtumien määrä Asiakastytyväisyyskysely parillisina vuosina keväällä	Toteutui
Varhaiskasvatus on kaikissa toimintamuodoissa suunnitelmallista ja pedagogista	Varhaiskasvatussuunnitelman sekä lapsen varhaiskasvatussuunnitelman päivittäminen vuoden aikana uusien perusteiden mukaiseksi (Opetushallituksen ohjeet) Varhaiskasvatussuunnitelmat tehdään kaikille lapsille ja niiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti	Käytössä 1.8.2019 alkaen Esimiesten seuranta	Toteutui
Varhaiskasvatusympäristö on lapselle kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsille ja aikuisille	Toimintaympäristö arvioidaan ja olemassa olevat riskit kartoitetaan Päiväkotihankkeen eteneminen ja toteuttaminen sekä varhaiskasvatuksen henkilöstön mitoituksen muuttaminen uuden varhaiskasvatuslain mukaiseksi Säännölliset kehityskeskustelut henkilöstön kanssa	Riskikartoitukset yksiköittäin ja vuosittain Uudet toimitilat käytössä viimeistään vuonna 2020 Esimiesten seuranta	Anjalan ryhmäperhepäiväkoti siirtyi Petäjämäkeen. Rakennushanke aloitettiin. Keskustelut käytiin.

Taloudelliset tunnuslukutavoitteet

Varhaiskasvatus nettomenot 1000 e	Tilinpäätös 2016	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019
Hallinto	-143	-138	-122	-133	-118
Perhepäivähoito	-216	-138	-134	-175	-121
Ryhmäperhepäivähoito	-212	-354	-431	-506	-471
Päiväkoti	-246	-258	-272	-301	-241
Erityisvarhaiskasvatus	-1	-12			
Lasten kotihoidontuki	-198	-151	-148	-151	-159
Yhteensä	-1016	-1053	-1104	-1258	-1111

Erityisvarhaiskasvatusta on ollut, mutta se on kirjautunut koulun toimintaan. Kodinhoidontuki on useamman vuoden pienentynyt, mutta nyt sitä on käytetty hieman varattua enemmän.

Riskit

Talousarviossa arvioitujen riskien ja niiden hallinnan toteutuminen

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Henkilöstön suuri vaihtuvuus yksiköissä	- Henkilöstön rekrytoimista nopeisiin tarpeisiin tulee tehostaa	Henkilökuntaa ei vakinaistettu, vaan odotetaan organisaatio-uudistusta uuden päiväkodin myötä.
Varhaiskasvatustilain mukaisen, kelpoisuusvaatimukset täyttävän henkilöstön saatavuus	- Varhaiskasvatustilain (540/2018) henkilöstömitoituksen mukaisen henkilöstön muutos ja rekrytoiminen tulee aloittaa	Varasuunnitelma Anjalan osalta otettiin käyttöön.
Päiväkotihankkeen viivästyminen tai kokonaan toteutumatta jääminen	- Tilojen osalta varasuunnitelman tekeminen yhdessä teknisen puolen kanssa	

Varhaiskasvatuksen tilojen ja palkkauksien riski jatkuu vuodelle 2020; nyt varasuunnitelmat olivat onnistuneita.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Varhaiskasvatuksen päivittäisen toiminnan pedagogiikka ja suunnitelmallisuus lisääntyivät yksiköissä uuden varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden edelleen syventyessä toiminnassa. Lasten osallisuutta rohkaistiin toteuttamalla lapsilta tulevia toimintaehdotuksia toiminnoissa. Perheille tarjottiin erilaisia osallisuuden muotoja suunnittelemaan yhteisiä tapahtumia ja kutsumalla perheitä oppimisympäristön arviointiin.

Uusia yhteistyömuotoja luotiin ympäröivän yhteisön kanssa, koulun, esiopetuksen, lastenneuvolan, kirjaston sekä vanhempien työpaikkoihin tutustumisilla. Perheiden kanssa yhteisten tapahtumien osallisuus koettiin sujuvana ja luontevana.

Toteutettu asiakastytyväisyyskyselyn vastausaktiivisuudessa ei päästy tavoitteeseen. Sisältö tuotti sanallista osallisuuden kokemusta perheiltä.

Varhaiskasvatuksessa keskitytään lasten ja perheiden osallisuuden lisäämiseen.

Vakinaisia 31.12.2019 oli 5 perhepäivähoitajaa. Perhepäivähoidossa lapsille osoitetaan varahoitopaikat perhepäivähoitajan työaikatasausvapaiden ajaksi, resurssipaikat on sovittu Anjalaan/Petäjämäki, Kirnuun ja Lounatuuleen.

Perhepäivähoitajan ryhmään voidaan sijoittaa enimmillään neljä alle kouluikäistä lasta ja lisäksi yksi esiopetukseen osallistuva osapäivälapsi. Ryhmäperhepäivähoitoryhmiä on edelleen 4, joilla on pystytty vastaamaan kasvaneeseen päivähoitotarpeeseen.

Vuorohoito oli keskitetty Anjalaan, jossa toimi kaksi ryhmäperhepäiväkotia, Kiurut ja Peipposet. Peipposissa oli 12 hoitopaikkaa ja Kiuruissa oli 8 hoitopaikkaa.

Kirnut toimivat Kivatien koulun vieressä olevissa parakeissa ja siellä toimii kaksi ryhmää Leivoset ja Pulmuset. Leivosissa on 12 hoitopaikkaa ja Pulmusissa 8 hoitopaikkaa.

Päiväkotitoiminta toimii Anjalantiellä. Tuulenpesässä on yksi ryhmä, Lounatuulet, jossa on 24 hoitopaikkaa. Uuden päiväkodin osallistavasta suunnittelusta päästiin syksyllä toteutukseen.

Anjala siirtyi Petäjämäkeen elokuussa 2019. Vuorohoito keskitettiin Kirnuun kesäkuun alusta.

Vuonna 2019 varhaiskasvatuspalvelut laskivat hieman edelliseen vuoteen verrattuna: hoitopäiviä oli 13481 (14448), yhteensä 128 (137) lasta. Reisjärvellä on pystytty tuottamaan ja tarjoamaan hoitoa alle kouluikäisille, subjektiivisen valinta-oikeuden piirissä oleville lapsille lain määräämin perusteiden ja aikarajoin. Tämän on mahdollistanut ryhmäperhepäiväkodit sekä perhepäivähoitajien palkkaaminen tarvittaessa määräaikaisten, perheen tarvetta vastaavasti. Subjektiivisen oikeuden käyttäjien määrä on lisääntynyt.

Lapselle voi varata koko- tai osapäivähoitopaikan 1-10 pv, 11-15 pv tai yli 15 pv kuukaudessa tai 20 h viikossa. Hoitopäiväsuunnittelulla on pyritty hoitopaikkojen tehokkaaseen käyttöön. Perheille pystytään tarjoamaan myös tilapäistä hoitoa, 1- 5 päivää kuukaudessa. Lapset puheeksi – työmenetelmän käyttöön on koulutettu osa henkilöstöstä. Toiminta pyrkii tukemaan lapsen arkea yhdessä perheiden kanssa.

Erityislastentarhanopettajan konsultaatiopalvelut on saatu koulupuolelta. Kasvun ja kehityksen tukena on ollut erityisopettaja.

Varhaiskasvatuksessa toimitaan lasten ja perheiden terveyttä ja hyvinvointia edistäen. Perheiden kanssa on tehty kattavasti jokaisessa yksikössä lapsikohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat. Vanhemmat kohdataan päivittäin, joten he ovat olleet luontaisesti osana hoitopäivää. Toimintaa arvioidaan päivittäin saatavista palautteista, joiden perusteella toimintaa pystytään kehittämään. Asiakastyytyväisyyskyselyt toteutetaan joka toinen vuosi.

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Talousarvion toteutuminen

KASVASTUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA	Tilinpäätös euroa	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio- muutos 2019	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Tot %	Poikkeama 2019
Hallinto							
Tuotot							
Kulut	-55 652	-51 400		-51 400	-54 037	105,1	-2 637
Toimintakate	-55 652	-51 400		-51 400	-54 037	105,1	-2 637
Perusopetus							
Tuotot	140 847	98 400		98 400	114 214	116,1	15 814
Kulut	-3 860 178	-3 794 290		-3 794 290	-3 846 911	101,4	-52 621
Toimintakate	-3 719 332	-3 695 890		-3 695 890	-3 732 697	101,0	-36 807
<i>josta</i>							
Esiopetus							
Tuotot							
Kulut	-242 706	-242 280		-242 280	-233 096	96,2	9 184
Toimintakate	-242 706	-242 280		-242 280	-233 096	96,2	9 184
Alakoulut							
Tuotot	2 517	100		100	31 137	31137,3	31 037
Kulut	-1 388 435	-1 441 270		-1 441 270	-1 468 237	101,9	-26 967
Toimintakate	-1 385 918	-1 441 170		-1 441 170	-1 437 100	99,7	4 070
Aamu- ja iltapäivätoiminta							
Tuotot					11 370		11 370
Kulut					-41 106		-41 106
Toimintakate					-29 736		-29 736
Yläkoulut							
Tuotot	1 270	300		300	741	247,1	441
Kulut	-1 116 912	-1 049 930		-1 049 930	-1 130 650	107,7	-80 720
Toimintakate	-1 115 642	-1 049 630		-1 049 630	-1 129 909	107,6	-80 279
Erityisopetus							
Tuotot					2 835		
Kulut	-425 223	-461 990		-461 990	-397 210	86,0	64 780
Toimintakate	-425 223	-461 990		-461 990	-394 375	85,4	67 615
Yhteiset *)							
Tuotot	137 059	98 000		98 000	79 500	81,1	-18 500
Kulut	-686 901	-598 820		-598 820	-617 717	103,2	-18 897
Toimintakate	-549 842	-500 820		-500 820	-538 217	107,5	-37 397
Toisen asteen opetus							
Tuotot	1 686	2 000		2 000	500	25,0	-1 500
Kulut	-631 777	-549 500		-549 500	-638 080	116,1	-88 580
Toimintakate	-630 091	-547 500		-547 500	-637 580	116,5	-90 080
Kansalaisopisto							
Tuotot							
Kulut	-36 498	-34 400		-34 400	-30 994	90,1	3 406
Toimintakate	-36 498	-34 400		-34 400	-30 994	90,1	3 406
Musiikkitoiminta							
Tuotot					6 046		
Kulut	-44 796	-45 000		-45 000	-46 188	102,6	-1 188
Toimintakate	-44 796	-45 000		-45 000	-40 142	89,2	4 858
Varhaiskasvatus							
Tuotot	141 526	105 500		105 500	142 569	135,1	37 069
Kulut	-1 248 730	-1 363 020		-1 363 020	-1 253 269	91,9	109 751
Toimintakate	-1 107 204	-1 257 520		-1 257 520	-1 110 700	88,3	146 820
Tuotot	284 058	205 900		205 900	263 329	127,9	57 429
Kulut	-5 877 632	-5 837 610		-5 837 610	-5 869 478	100,5	-31 868
TOIMINTAKATE	-5 593 573	-5 631 710		-5 631 710	-5 606 149	99,5	25 561

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA	Tilinpäätös 2018	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio- muutos 2019	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Tot %	Poikkeama 2019
TOIMINTATUOTOT	284 058	205 900		205 900	263 329	127,9	57 429
Myyntituotot	58 687	58 000		58 000	57 791	99,6	-209
Maksutuotot	134 422	105 500		105 500	132 472	125,6	26 972
Tuet ja avustukset	87 151	40 000		40 000	60 155	150,4	20 155
Muut toimintatuotot	3 798	2 400		2 400	12 910	537,9	10 510
TOIMINTAKULUT	-5 877 632	-5 837 610		-5 837 610	-5 869 478	100,5	-31 868
Henkilöstökulut	-3 372 879	-3 290 550		-3 290 550	-3 372 884	102,5	-82 334
Palvelujen ostot	-1 190 237	-1 151 860		-1 151 860	-1 149 443	99,8	2 417
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-221 225	-223 300		-223 300	-166 985	74,8	56 315
Avustukset	-148 480	-151 200		-151 200	-159 400	105,4	-8 200
Muut toimintakulut	-944 811	-1 020 700		-1 020 700	-1 020 767	100,0	-67
TOIMINTAKATE	-5 593 573	-5 631 710		-5 631 710	-5 606 149	99,5	25 561
Poistot	-46 106	-63 500		-63 500	-52 691		

Investointien toteutuminen

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio- muutos 2019	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Tot %	Poikkeama 2019
701 Irtain omaisuus						
Alakoulun kalustus	300 000		300 000			
Info-TV, kameravalvonta, av-laitteet						
I luokkiin (16 kpl)	100 000		100 000	380 029	380	-19 971
Uuden päiväkodin kalustus	150 000		150 000			-150 000
Yhteensä	550 000		550 000	380 029		-169 971

Päiväkodin kalustus siirtyi vuodelle 2020.

2.3.5 Vapaa-aikalautakunta

Toimielin: Vapaa-aikalautakunta

Vastuualue: Vapaa-aikatoimi

Vastuualue sisältää tulosyksiköt:

- Kirjasto
- Kulttuuri
- Liikunta
- Nuoriso
- Etsivä nuorisotyö

Tilivelvollinen: kirjastonjohtaja (kirjasto) ja vapaa-aikasihteeri (kulttuuri, liikunta, nuoriso, etsivä nuorisotyö)

Vapaa-aikalautakunnan alaisuuteen kuuluvat kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimi. Vapaa-aikatoimeen kuuluvat toimialueet ovat kertomusvuoden aikana toimineet keskenään tiiviissä yhteistyössä. Tiivistä yhteistyötä on tehty myös lukuisten paikkakunnalla toimivien yhdistysten ja yhteisöjen kanssa. Toimintavastustuksia jaettiin talousarvion niukan raamin johdosta vain liikuntayhdistyksille.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Vuodelle 2019 asetettu toiminnallinen tavoite oli saada lisättyä ihmisten tiedollisten ja taidollisten valmiuksien määrää ja laatua siten, että vapaa-ajan toimintojen omaehtoinen harrastaminen kuuluu yhtenä osana yksilön elämään. Näyttää siltä, että tavoite on suurimmalta osin täyttynyt.

Kirjastotoimi

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarviossa asetettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Toteutuminen
Kirjaston käytön laajentaminen ja kiinnostuksen herättäminen lukemista kohtaan kaikenikäisten keskuudessa	Jatketaan ja kehitetään yhteistyötä kirjasto ja koulujen sekä varhaiskasvatuksen välillä. Haetaan hankerahoitusta ikäihmisten ja/tai perheiden kirjaston käyttöä tukeville toimenpiteille.	Yhteistyö kirjaston sekä koulujen ja varhaiskasvatuksen välillä tiivistynyt ja kehittynyt. Kirjaston käyttö monipuolistunut tapahtumatuotannon myötä.
Omatoimikirjaston suunnittelu. Tavoitteena kirjaston käytön lisääntyminen ja kustannusten karsiminen.	Haetaan hankerahoitusta omatoimikirjaston toteuttamiseksi.	Hankerahoitusta haettu, päätös rahoituksesta tulee 3/2020
Kimppakirjaston toteuttaminen. Tavoitteena on lisätä kirjaston monipuolisuutta ja kasvattaa tehokkuutta.	Yhteistyö seudullisesti ja paikallisesti. Toteutetaan vuoden 2019 aikana.	Kimppakirjaston kustannusten ja järjestelyiden selvittämiseen muodostettiin hanke, johon saatiin avustusta Avilta. Selvitystyö valmistuu 2020.

Muutokset eri tekijöissä

Vapaa-aikatoimi Toiminta ja laajuus	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019
Päätoiminen henkilöstö	4,6		4,5	4,48
Kunnan asukasmäärä	2813		2767	2718

Taloudelliset tunnuslukutavoitteet

Toiminta ja laajuus	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019
Vapaa-aikatoimen kustannukset euroa/asukas	136,27	155,06	151,79	144,5
Kulttuuritoimen kustannukset euroa/asukas	14,80	13,19	13,73	14,01
Nuorisotoimen kustannukset euroa/asukas	14,29	13,89	15,18	13,91
Liikuntatoimen kustannukset euroa/asukas	34,32	58,83	54,40	53,29
Kirjaston toimintakulut euroa/asukas	67,37	65,62	65,78	65,13
Etsivä nuorisotyö	5,47	3,50	4,70	-0,59
Kirjastotoimen taloudellisuus = henkilöstökulut + kirjasto aineistokulut /fyysiset käynnit + kokonaislainaus	1,80	1,80	2,10	1,72

Kertomusvuonna Reisjärven kirjastosta paikallislainoja lainattiin 42 053 kpl ja kaukolainoja asiakkaille saatiin 358 kpl, lainoissa nousua edellisestä vuodesta oli 4,87 %. Nousua oli sekä aikuisten että lasten lainoissa. Lainaukset olivat kertomusvuonna 15,46 lainaa asukasta kohden. Käyntejä kirjastoon tehtiin 31 998 käyntiä, näissä oli nousua edellisestä vuodesta 5,04 %. Opetusministeriön laatiman taloudellisuusmittarin mukaan Reisjärvellä oli yhden kirjastosuoritteiden hinta 1,72 euroa.

Kirjaston työssä painopistealueina ovat lasten lukemaan oppimisen tukeminen, lukemisen edistäminen sekä aikuisten osalta Reisjärveltä käsin tapahtuvan opiskelun tukeminen. Niemenkartanon koululle viedään jokaiseen luokkaan siirtokokeelma noin viiden viikon välein ja tuodaan samalla edellisen käyntikerran kirjat pois. Kirjasto pyrkii omalta osaltaan vaikuttamaan kuntalaisten hyvinvointiin monipuolisella kirjakokoelmalla sekä hyvinvointia tukevilla tapahtumilla. Kirjastonkäytön opetustilaisuuksia järjestettiin kaikkiaan 4 kertaa vuoden aikana. Niissä opetusta sai yhteensä 81 henkilöä. Satumusiikkituokioita lapsille järjestettiin 25 kertaa ja muita kirjallisuus- ja kulttuuritapahtumia kirjastossa oli 18 kertaa. Osallistujia tapahtumissa oli yhteensä 621 henkilöä. Tapahtumatuotannossa lastenmusiikkikonsertit ja kirjailijavierailut toteutettiin kirjaston kehittämishankkeen kautta (Kirjasto tutuksi tilaksi pienestä pitäen), johon Aluehallintovirasto myönsi avustusta. Lisäksi kirjaston tiloissa toimi lukupiiri Milla Puurula-Tillin vetämänä sekä yhdistysten jumppa, muistikerho, sukututkijoiden kerho, kansalaisopiston kitaransoitonopetus, 4H-kerho sekä tonttujen joulupuoti.

Kertomusvuonna kirjastoon tuli aikaisempien e-aineistojen lisäksi myös e-kirjat. E-kirjoja lainattiin 586 kertaa, e-musiikkia 110 kertaa, e-lehtiä 1597 kertaa ja e-kuvatallenteita (elokuvia) 44 kertaa.

Kirjastossa myydään liikuntatoimen puolesta kuntosalikortteja, sekä vuokrataan frisbeegolfkiekkoja ja luistelutukitelineitä.

Kulttuuritoimi

Tammikuussa toteutettiin Veijo Toivoniemen luontokuvanäyttelyn kirjaston näyttelytilassa.

Huhtikuussa järjestettiin kirjastolla yhteislaulutilaisuus, jossa esiintyi Laulu- ja soitinryhmä Mukavat. Kansallisena veteraanipäivänä toteutettiin perinteinen sankarihaudoilla käynti ja pidettiin valtuustosalissa ohjelmallinen kahvitilaisuus, jossa esiintyi trubaduuri Rolf Wirtanen.

Heinäkuussa Reisjärvi-päivillä järjestettiin kunnantalon pihalla jousitrion konsertti, yhteislaulutilaisuus, lastentapahtuma, nuorisokonsertti, ja karaokelautilaisuus. Lisäksi Saarisen leirikeskuksesta järjestettiin

historiatilaisuus sekä runoilta Runokivenpuistossa. Reisjärvi-päivien päätteeksi toteutettiin Reisjärven kunnan ja seurakunnan 150-vuotisjuhlallisuuDET juhlaJumalanpalveluksella, kunniakäynnillä sankarihaudoilla ja pääjuhalla ja historianäyttelyllä Kisatien liikuntahallissa.

Syyskuussa toteutettiin Hans Hästbackan valokuvanäyttely ”Kivimaailma” kirjaston näyttelytilassa sekä muistettiin harrastajateatteri ReTéä kukittamalla näyttelijät, ohjaaja ja muut toimihenkilöt ”Mooseksen perintö” –näytelmässä.

Marraskuussa toteutettiin elokuvatilaisuus Niemenkamarissa, jossa nähtiin mm ”Olen suomalainen” elokuva. Niemenkamarissa esitetty viihdelaulajat Melodiesin ja Scarlett –yhtyeen konsertti ajoittui myös marraskuulle. Joulukuussa itsenäisyyspäivän juhlallisuuDET toteutettiin perinteisin menoin juhlaJumalanpalveluksella, käynnillä sankarihaudoilla ja seurakuntakodilla pidetyllä pääjuhalla, jossa luovutettiin kulttuuripalkinto Milla Puurula-Tillille ja urheilupalkinto Jaakko Haloselle. Toinen kulttuuripalkinto luovutettiin Vertti Jokelalle kuun lopussa ”Kymmenen vuotta unelmointia” -konsertissa Niemenkamarissa.

Kirjaston alakerrassa toteutettuun joulumyymälätoimintaan kulttuuritoimi osallistui perinteisen koululaisten piirustuskilpailun myötä.

Lukuvuoden aikana toteutettiin perinteinen lastentanssi- ja nykytanssiopetus yhteistyössä Tanssiopisto Uusikuun kanssa.

Liikuntatoimi

Tammikuun alussa osallistuttiin Haapajärven Somerolla järjestettyyn maakuntaviestiin, jossa Reisjärven I-joukkue sijoittui A-sarjassa sijalle 11. ja II-joukkue B-sarjassa sijalle 17. Uudenvuodenpäivänä hiihdeTTYyn maakuntaviestiin osallistui 41 joukkuetta.

Hiihtolomaviikolla järjestettiin uudella kuntosalilla avoimet ovet, jolla pyrittiin lisäämään innostusta kuntosalin käyttöä kohtaan. Maaliskuun loppupuolella järjestettiin hopeasomman pitäjänmestaruuskilpailut yhteistyössä hiihtojaoston kanssa.

InBody mittauspäivät järjestettiin nuorisotiloissa sekä huhti- että lokakuussa. Tammikuusta huhtikuuhun kestäneeseen kansanhiihtokampanjaan kertyi 3 951 suoritusta.

Helmikuussa Reisjärvellä järjestettiin Keski-Pohjanmaan Liikunnan liikuntasuhteiden aluetapaaminen. Maaliskuussa järjestettiin hiihtolomaviikolle ajoittunut laturetkitapahtuma Petäjämäen ja Leppälahden välisellä latuosuudella. Erittäin tuulinen sää ja lumipyry verottivat osallistujamäärän kolmeenkymmeneen.

Unelmien liikuntapäivänä 10.05. järjestettiin Kisatien kuntosalilla avoimet ovet ja samana päivänä osallistuttiin ensimmäistä kertaa isommalla porukalla Kokkola Cityrun –tapahtumaan, jossa Reisjärvi voitti kuntasarjan osallistumiskilpailun. Joukkue juhli voittoa näyttävästi tapahtuman keskuspaikalla eli Kokkolan torilla, kun tulos julkistettiin. Keski-Pohjanmaan Liitto luovutti voitosta 300 euron tunnustus-palkinnon. Kesäkuussa järjestettiin Leijona areenalla tenniskurssi.

Elokuussa järjestettiin ikäkausiuurheilijoiden pitäjänmestaruuskilpailut yhteistyössä yleisurheilujaoston kanssa ja syyskuussa järjestettiin perinteiset frisbeegolfin pitäjänmestaruuskilpailut.

Marraskuun alussa (4.11.) järjestettiin tykkilumen ajotalkoot kahdessa vuorossa. Hiihtämään päästiin hyviin olosuhteisiin heti seuraavana päivänä ja hyvät hiihto-olosuhteet säilyivät aina vuoden loppuun saakka ja myös siitä eteenpäin.

Haapajärven kanssa järjestettiin yhteistyössä kahdet maakuntaviestikarsinnat Haapajärven Somerossa. Liikuntatoimi on toteuttanut ympäri vuoden kuukauden mittaiset kuntokaudet, joihin oli jälleen vilkas osanotto. Kirjauksia kuntovihkoihin kertyi vuoden mittaan 33 261 kpl eli kuukautta kohden 2771,75 suoritusta.

Tepan Jotoksella järjestettyyn kuntokampanjaan tuli kesän aikana 557 suoritusmerkintää 189 eri henkilön toimesta. Palkintoarvontaan vähintään viidellä suorituksella ylsi 28 henkilöä.

Uimakuljetuksia Nivalan Uikkoon järjestettiin keväällä 9 kertaa (osallistujia yhteensä 350) ja syksyllä 8 kertaa (osallistujia yhteensä 322). Uimakuljetuksiin kertyi yhteensä 672 osallistumiskertaa eli keskimäärin 39,53 henkilöä / yksi matka. Uimahallikuljetuksiin osallistui lähinnä eläkeläisiä sekä asiakkaita toimintakeskus Violasta ja Haapajärven ST-tuotteelta.

Nuorisotoimi

Nuorisotilat ovat olleet pingishuoneen ja televisiohuoneen osalta avoinna arkipäivisin kirjaston aukioloaikoina ja kaikilta osin koulujen lukuvuotta vastaavana aikana valvotusti tiistai- ja perjantai-iltaisina.

Hiihtolomaviikon retki Vuokattiin keräsi kaksi autolastillista eli 89 osallistujaa, jotka jakaantuivat Super Parkiin, Katinkultaan ja Vuokatinrinteille. Hiihtolomaviikon matkalle Kärpät-Saipa SM-liigapeliin osallistui 54 henkilöä.

Nuorisovaltuustovaalit järjestettiin yhteistyössä yläkoulun kanssa. Nuorisovaltuusto kokoontui kertomusvuonna kaksi kertaa ja nuorten ohjaus- ja palveluverkosto kolme kertaa.

Heinäkuussa järjestettiin yhdessä seurakunnan kanssa Saarisen leirikeskuksesta Nappulaleiri (12 osallistujaa) ja Vesselileiri (14 osallistujaa).

Syyslomaviikolla järjestettiin kuljetus jääkiekon SM-liigan kärkiotteluun Kärpät-Tappara, jota lähti seuraamaan 56 henkilöä.

Kokoaikainen etsivä nuorisotyöntekijä hoiti tehtävää ensimmäisen vuosipuoliskon. Rekrytointiongelmista johtuen tehtävä oli täyttämättä jälkimmäisen vuosipuoliskon. Huhtikuussa Reisjärvellä järjestettiin etsivien nuorisotyöntekijöiden aluetapaaminen. Etsivän nuorisotyön järjestämisestä vuoden 2020 alusta lukien käytiin loppuvuodesta tiiviitä neuvotteluja Jelppi-verkon kanssa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteutuminen
	Toiminnalliset		
Taiteen perusopetus Laadukas opetus	Opetussuunnitelman toteutuminen %	95	95
Kulttuuri Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 260	56 250
Nuoriso Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 40	36 42
Liikunta Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 40	35 71
Kirjasto	Kokoelmat / asukasluku Hankinnat / 1000 asukas Kokonaislainaus / asukas Fyysiset käynnit / asukas Lainajia % / asukas	16 450 14 12 32	17,63 292 15,46 11,67 31,72
Etsivä nuorisotyö	Autettavat nuoret / vuosi Tilatoiminta – henkilöä / vrk	20 45	21

	Taloudelliset		
	Vapaa-aikatoimen kustannukset euroa/asukas	151,79	144,5
	Kulttuuritoimen kustannukset euroa/asukas	13,73	14,01
	Nuorisotoimen kustannukset euroa/asukas	15,18	13,91
	Liikuntatoimen kustannukset euroa/asukas	54,40	53,29
	Etsivän nuorisotyön kustannukset euroa/asukas	4,70	-0,59
	Kirjaston toimintakulut euroa/asukas	65,78	65,13
	Kirjastotoimen taloudellisuus = henkilöstökulut + kirjasto-aineistokulut/fyysiset käynnit + kokonaislainaus *asukasluku 2767 (2019e)	2,10	1,72

TALOUDELLISET TAVOITTEET

Taloudelliset mittarit osoittavat, että vapaa-aikapalvelut tuotetaan Reisjärvellä kokonaisuutena ottaen edullisesti.

TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

Prosentuaalisesti talousarvio alittui, joka johtui talouden tasapainottamiseen annetuista tavoitteista.

Talouden tasapainottamisesta johtuen kirjaston hankinnoissa ei päästy suunniteltuun asukaslukukohtaiseen tavoitteeseen.

Riskit

Vuoden 2019 talousarviossa arvioituja riskejä ja niiden hallintaa ei ole erikseen määritelty.

Henkilöstö

Vapaa-aikatoimi htv ¹	Vakinaiset	Sijaiset	Määrä-aikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä ilman työllistettyjä
TP2018	3,04		0,79	0,66	4,49	3,83
TP2019	3,50		0,73	0,32	4,55	4,23
Muutos ed. vuoteen	0,46		0,06	0,34	0,06	0,4

Vapaa-aikatoimessa työskenteli kertomusvuona vapaa-aikasihteeri: 1 htv, etsivä nuorisotyöntekijä: 0,5 htv, nuorisotilojen valvoja: 0,14 htv, kolme kesätyöntekijää: 0,11 htv, kirjastonjohtaja 1 htv, kirjastovirkailijat 1,48 htv sekä työllistetty 0,32 htv.

Talousarvion toteutuminen

VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio-	Muutettu	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa	2018	talousarvio	muutos	talousarvio	2019	%	2019
Kirjasto							
Tuotot	1 324	400		400	1 494		1 094
Kulut	-188 455	-182 400		-182 400	-175 722	96,3	6 678
Toimintakate	-187 130	-182 000		-182 000	-174 228	95,7	7 772
Kirjastotoimen kehittämishanke							
Tuotot					5 600		5 600
Kulut					-3 748		-3 748
Toimintakate					1 852		1 852
Kulttuuri							
Tuotot	610	700		700	198	28,2	-502
Kulut	-39 332	-38 700		-38 700	-38 410	99,3	290
Toimintakate	-38 722	-38 000		-38 000	-38 212	100,6	-212
Liikunta							
Tuotot	57 097	58 400		58 400	54 966	94,1	-3 434
Kulut	-218 183	-203 400		-203 400	-200 085	98,4	3 315
Toimintakate	-161 086	-145 000		-145 000	-145 119	100,1	-119
Nuoriso							
Tuotot	5 985	5 000		5 000	5 989	119,8	989
Kulut	-44 452	-47 000		-47 000	-44 023	93,7	2 977
Toimintakate	-38 467	-42 000		-42 000	-38 033	90,6	3 967
Etsivä nuorisotyö							
Tuotot	5 700	27 500		27 500	18 750	68,2	-8 750
Kulut	-7 888	-40 500		-40 500	-17 121	42,3	23 379
Toimintakate	-2 188	-13 000		-13 000	1 629	-12,5	14 629
Tuotot	70 717	92 000		92 000	86 997	94,6	-5 003
Kulut	-498 309	-512 000		-512 000	-479 108	93,6	32 892
TOIMINTAKATE	-427 593	-420 000		-420 000	-392 111	93,4	27 889

VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio-	Muutettu	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa	2018	talousarvio	muutos	talousarvio	2019	%	2019
TOIMINTATUOTOT	70 717	92 000		92 000	86 997	94,6	-5 003
Myyntituotot	134	100		100	189	189,5	89
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	5 700	27 500		27 500	26 035	94,7	-1 465
Muut toimintatuotot	64 883	64 400		64 400	60 772	94,4	-3 628
TOIMINTAKULUT	-498 309	-512 000		-512 000	-479 108	93,6	32 892
Henkilöstökulut	-172 710	-186 560		-186 560	-168 669	90,4	17 891
Palvelujen ostot	-66 554	-58 640		-58 640	-58 427	99,6	213
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-31 980	-40 900		-40 900	-35 402	86,6	5 498
Avustukset	-6 000	-6 500		-6 500	-6 090	93,7	410
Muut toimintakulut	-221 065	-219 400		-219 400	-210 521	96,0	8 879
TOIMINTAKATE	-427 593	-420 000		-420 000	-392 111	93,4	27 889
Poistot	-23 175	-23 200		-23 200	-23 175		

Liikuntatoimen osalta liikuntatilojen vuokratuotot jäivät budjetoitua pienemmiksi. Etsivän nuorisoyön osalta syntyi merkittävää säästöä, kun viimeiselle vuosipuoliskolle ei palkattu työntekijää. Kirjastotoimen osalta hankintoja tehtiin varovasti ja Aluehallintoviraston myöntämä raha-avustus auttoi tapahtumatuotannossa, jolloin varsinaisesta budjetista ei tarvinnut käyttää rahaa kulttuuritapahtumien järjestämiseen.

Investointien toteutuminen

Vapaa-aikalautakunnalla ei ole investointeja.

2.3.6 Tekninen toimi

TEKNISEN TOIMEN TEHTÄVÄALUE:

C81 TEKNINEN LAUTAKUNTA

C82 LIIKETOIMINTA

Tehtäväalue sisältää seuraavat tulosyksiköt:

- Hallinto
- Kiinteistötoimi
- Yhdyskuntatekniikka
- Tiejasto
- Ruokapalvelut
- Maa- ja metsätilat
- Liiketoimintayksiköt:
- Viemärlaitos
- Kaukolämpölaite

Toimielimet: Tekninen lautakunta ja tiejaosto

Tilivelvollinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Teknisen toimen hallinto

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarviossa asetettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Toimielimien asioiden valmistelu	Huolellinen ja hyvän hallintotavan mukainen valmistelu	Asioiden käsittely niille annettussa määräajassa	Asioiden käsittelyajat ovat pääsääntöisesti ylittänyt määräajat.
Hankinnat ja kilpailuttaminen	Kilpailutukset hankintalain mukaisesti. Hankintarajat alittavat kilpailutukset pyritään toteuttamaan siten, että paikallisilla yrityksillä on mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuun	Kilpailutuksiin ei synny muutoksenhakuperustetta	Toteutunut. Muutoksia ei ole haettu hankintapäätöksiin.
Laskujen käsittely	Laskut käsitellään ajallaan	Viivästyskorkoja ei synny	Kesälomien ja loppuvuoden poissaolojen vuoksi osaan laskuista pääsi syntymään viivästyskorkoa
Sopimusten käsittely	Ylläpidetään ja tarkastetaan sopimusten voimassaolot ja tarvittaessa päivitetään sopimukset. Huomioidaan tilaajavastuulain mukaiset veloitteet	Sopimukset on tehty kaikkien palveluntuottajien kanssa.	Osa sopimuksista tarkastettu mutta edelleen on tarkastamattomia sopimuksia.

Toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisessa hallinnon osalta on ollut isoja haasteita talousarviovuoden aikana. Pääasiassa haasteita on aiheuttanut riittämättömät henkilöstöresurssit sekä henkilöstön vaihtuvuus.

Riskit

Talousarviossa arvioitujen riskien ja niiden hallinnan toteutuminen

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Henkilöstöressurssien riittävyys Ennalta arvaamattomat poissaolot Työmäärän äkillinen lisääntyminen	- riittävät henkilöstöressurssit - sijaisjärjestelmä käytössä - henkilöstön välinen tiedonjako riittävällä tasolla	Kaikki riskit ovat toteutuneet talousarviovuoden aikana.

Kunnanrakennusmestarin irtisanoutuminen huhtikuussa on aiheuttanut työmäärän äkillisen lisääntymisen. Kunnanhallitus ei ole käsitellyt teknisen lautakunnan jättämää täyttölupaa kunnanrakennusmestarin viran täyttämiseksi ja tästä syystä viran täyttöä ei ole valmisteltu.

Henkilöstö

Teknisen toimen hallinto htv ¹	Vakinaiset	Sijaiset	Määrä-aikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä ilman työllistettyjä
TP2018	2,5				2,5	2,5
TP2019	2				2	2
Muutos ed. vuoteen	-0,5				-0,5	-0,5

Kiinteistötoimi

Vastuullinen viranhaltija: Kunnanrakennusmestari

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Kiinteistöjen asianmukainen huoltaminen	Kiinteistöhoitajien koulutus	Kouluspäivät	Ei toteutunut
Asuntojen korkea vuokrausaste	Pidetään huoneistot siistissä ja viihtyisässä kunnossa	Vuokrausaste, asukasvaihdot	Vuokrausaste 94%, asukasvaihtuvuus 18%
Kiinteistöjen energiataloudellisuuden hallinta	Pyritään parantamaan kiinteistöjen energiatehokkuutta automaation avulla ja ohjeistetaan asukkaita säästeliääseen energiankäyttöön	Energiankulutus	Hankittiin paineenleikkausventtiilit kolmeen kohteeseen kulutuksen alentamiseksi

Talousarviovuoden aikana on jouduttu tekemään runsaasti kiinteistöihin ja asuntoihin kohdistuvia suunnittelemtomia kunnossapitotoimenpiteitä. Kunnossapitotöiden suunnittelu ja valvonta on kuormittanut kiinteistöhuollon henkilöstöä merkittävästi ja resursseja töiden suorittamiseen on jouduttu irrottamaan kiinteistöjen ylläpitotehtävistä. Kiinteistöjen huoltosuunnitelmien laadintaa jouduttiin myös siirtämään vuodella eteenpäin.

Riskit

Talousarviossa arvioitujen riskien ja niiden hallinnan toteutuminen

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Henkilöstöressurssien riittävyys Kiinteistöjen vaurioituminen teknisten tai rakenteellisten ongelmien vuoksi. Tiedonkulussa katkoja henkilöstön sisällä	- palveluiden osto tarvittaessa - ennakkoiva ja säännöllinen kiinteistöjen huolto - yhteinen tiedonjakojärjestelmä	Kaikki riskit toteutuivat ainakin osittain.

Kiinteistöjen kunnossapitoresurssit ovat olleet talousarviovuoden aikana riittämättömät sekä rakennuttamistehtävissä että ylläpitohuoltotehtävissä.

Henkilöstö

Kiinteistötoimi htv ¹	Vakinaiset	Sijaiset	Määrä- aikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä ilman työllistettyjä
TP2018	12,3	3,3	3,7	1	20,3	19,3
TP2019	12,3		4		16,3	16,3
Muutos ed. vuoteen	0	-3,3	0,3	-1	-4	-4

Siivouspalvelut**Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen**

Talousarviossa asetettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Viihtyisät, terveelliset ja turvalliset toimintatilat	Laatukierrokset	Laadun arviointi	Kaikissa kiinteistöissä ei 5 Reisjärven kunnan tilinpäätös vuodelta 2019 toteutunut riittävällä tasolla
Yhteistyö joustavaksi asiakkaan kanssa	Tyytyväisyyskyselyt	Tyytyväiset asiakkaat	Toteutettu Selänteelle ja kouluille
Siivouksen vaikutus sisäilman laatuun	Puhtauden mittaaminen	Arvioinnin tulokset	Tarvittaessa lisätty, töiden uudelleen järjestelyt

Riskit

Talousarviossa arvioitujen riskien ja niiden hallinnan toteutuminen

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Tarvittavan laatu- ja hygieniatason ylläpitäminen	- koulutus ja perehdyttäminen - siivousvälineisiin, aineisiin ja siivouskohteisiin	Tietoja päivitetty Perehdytykseen tarvitsisi enemmän aikaa Laatu säilynyt hyvänä
Työterveys- ja työturvallisuusriskit Siivoustyön ulkoistaminen	- Siivouskertojen vähentäminen — kustannussäästöt, siivouspalvelut laadun, ei hinnan perusteella	

Henkilöstö

Siivouspalvelut htv ¹	Vakinaiset	Sijaiset	Määrä- aikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä ilman työllistettyjä
TP2018	7,4		2,7		10,1	10,1
TP2019	7		1,1		8,1	8,1
Muutos ed. vuoteen	-0,4		-1,6		-2	-2

Yhdyskuntatekniikka

Sisältää tulosityksiköt:

- liikenneväylät ja yleiset alueet
- kaavoitus- ja mittauspalvelut
- jätehuolto
- varastot ja koneet

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarviossa asetettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Jätehuolto

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarviossa asetettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Yhdyskuntajätteen asianmukaisen käsittelyn varmistaminen	Jätelautakunnan ja Millespakka Oy:n toiminnan tarkkailu	Huomautukset toiminnassa	Toteutunut.
Kaatopaikan tarkkailu	Sopimus konsulttitoimiston kanssa tarkkailusuunnitelman mukaisesta tarkkailusta Oma lupaehtojen mukainen tarkkailu	Tarkkailussa havaitut puutteet	Toteutunut.

Tekninen johtaja on Millespakka Oy:n hallituksen jäsen.

Riskit

Talousarviossa arvioitujen riskien ja niiden hallinnan toteutuminen

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Jätehuollon hintojen nousu Jätehuoltopalveluiden siirtyminen pois Reisjärveltä	- varmistetaan aktiivinen osallistuminen Jätelautakunnan ja Millespakka Oy:n toimintaan	Ei toteutunut.

Henkilöstö

Jätehuolto kuuluu teknisen johtajan toimenkuvaan.

Varastot ja koneet

Vastuullinen viranhaltija: Kunnanrakennusmestari

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarviossa asetettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Tyhjennetään varastoja ylimääräisestä ja tarpeettomasta tavarasta, jotta saadaan tiloja parempaan käyttöön	Ylimääräisen kaluston ja tavaroiden myynti julkisessa huutokaupassa	Myydyt tavarat	Kalustoa myyty vähäinen määrä.

Myytävää kalustoa varastoissa edelleen huomattavia määriä.

Riskit

Talousarviossa arvioitujen riskien ja niiden hallinnan toteutuminen

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Kaluston rikkoutuminen	- tehdään vuosihuollot ja muut huoltavat toimenpiteet ajallaan	Ei toteutunut

Henkilöstö

Varastot ja koneet kuuluvat kunnanrakennusmestarin toimenkuvaan

Tiejaosto

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarviossa asetettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Yksityisteiden avustaminen ja ohjaaminen	Kunnossapitoavustusten myöntäminen		Avustukset myönnetty.
Yksityisteiden kunnan edistäminen siten, että tieverkko on riittävässä kunnossa elinkeino, virkistys ja koululais-kuljetuksia varten	Harkinnanvaraisen korjausavustuksen myöntäminen Avustusperiaatteiden päivittäminen		Harkinnanvaraisia avustuksia ei haettu. Avustusperiaatteita ei päivitetty.

Riskit

Talousarviossa arvioitujen riskien ja niiden hallinnan toteutuminen

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Yksityisteiden kunnan heikkeneminen Puutteelliset tiedot yksityisteiden osakkaiden oikeuksista ja velvollisuuksista	- yksityisteiden kunnossapitoon liittyvän koulutuksen järjestäminen tiekuntien osakkaille - yksityistielakiin liittyvän koulutuksen järjestäminen tiekuntien osakkaille	Riskit eivät toteutuneet

Henkilöstö

Tiejaosto kuuluu teknisen johtajan toimenkuvaan.

Ruokapalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarviossa asetettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Terveellinen, monipuolinen ja ravitseva ateria	Laatutason seuranta omavalvonnan ja tyytyväisyyskyselyjen perusteella	Palautteet	Toteutunut

Riskit

Talousarviossa arvioitujen riskien ja niiden hallinnan toteutuminen

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Puutteet elintarvikkeiden turvallisuudessa tai työturvallisuudessa Fyysinen kuormittavuuden aiheuttamat sairauspoissaolot	- työntekijöiden kouluttaminen - fyysisen kuormittavuuden vähentäminen apuvälinein - suunnitelmien mukainen ruuan käsittely, valmistus ja säilytys	Ergonomiaan ja hyvinvointiin kiinnitetty huomiota Omavalvontaa suoritettu

Koulutusta henkilökunnalle tulisi lisätä.

Henkilöstö

Ruokapalvelut htv ¹	Vakinaiset	Sijaiset	Määrä-aikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä ilman työllistettyjä
TP2018	10,6	1		1	12,6	11,6
TP2019	8,7	0,2			8,9	8,9
Muutos ed. vuoteen	-1,9	-0,8		-1	-3,7	2,7

Maa- ja metsätilat

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarviossa asetettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Puun myynti Metsän hoito	Toteutetaan MHY:n laatiman vuosisuunnitelman mukaisesti	Suunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteutuminen	Toteutunut
Maaomaisuuden myyntitulot	MHY laatii kunnalle metsäsuunnitelman yhteydessä suunnitelman mahdollisista myyntiin laitettavista maa-alueista		Toteutunut arviointi mahdollisista myytävistä kiinteistöistä.

Riskit

Talousarviossa arvioitujen riskien ja niiden hallinnan toteutuminen

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Myrskytuhot metsissä Poikkeukselliset sääolosuhteet vaikeuttavat toimenpiteitä Puun myyntihinnan muutokset	- omaisuuden riittävät vakuutukset - hyvin ajoitetut toimenpiteet - myyntihintojen aktiivinen seuraaminen	Ei toteutunut

LIIKETOIMINTA

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Sisältää seuraavat tulosityksiköt:

- Viemärlaitos
- Kaukolämpölaitos

Kaukolämpö- ja viemärlaitoksen yhtiöittämisselvitys tehtiin vuonna 2018. Yhtiöittämisestä päätettiin vuoden 2018 lopulla. Yhtiöittäminen toteutui vuoden 2019 lopussa.

Teknisen lautakunnan vuoden 2019 talousarviossa talousarviotiedot kuvasivat vuositason toimintaa, ilman yhtiöittämisen vaikutuksia.

Henkilöstö

Viemärlaitoksella ei ole omaa henkilöstöä. Laitoksen hoito toteutetaan ostopalveluna.

Viemärlaitos

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarviossa asetettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Ympäristöluvan mukainen jätevesien puhdistus	Laitoksen toiminnan tehostaminen umpikaivojen vastaanottoasema automatiikan lisääminen uuden puhdistamon rakentaminen	Lupaehtojen mukainen toiminta	Vastaanottoasemaa varten hankittiin vastaanottosäiliö.
Tulevan veden virtaaman kausivaihteluiden tasoittaminen	MHY laatii kunnalle metsäsuunnitelman yhteydessä suunnitelman mahdollisista myyntiin laitettavista maa-alueista	Virtaama vaihtelut	Pumppaamoiden huollot toteutettu.

Riskit

Talousarviossa arvioitujen riskien ja niiden hallinnan toteutuminen

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Prosessin häiriötilat Runsas vesisateet tai sulamisvesien runsas määrä Sähkökatkot	<ul style="list-style-type: none"> - laitokselle huoltosuunnitelman päivittäminen - huollot tehdään aikataulun mukaisesti - ennaltaehkäisevät toimenpiteet vuotovesien hallintaan - varavoiman hankinta kriittisiin kohteisiin 	Virtaamien ylittäessä laitoksen kapasiteetin on jouduttu tekemään ohijuoksutusta

Viemärlaitokselle on toteutettu riskienarviointi ja laadittu varautumissuunnitelma.

Kaukolämpölaite

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarviossa asetettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Häiriötön lämmötoimitus	Riittävän tuotantokapasiteetin turvaaminen Riittävä verkostokapasiteetti Varavoiman riittävyys	Häiriöilmoitusten määrä	Häiriötä lämmötoimituksessa ollut vähäinen määrä.
Työturvallisuus	Henkilösuojaimet Kunnossapito ja käyttö ohjeet ajan tasalla Riittävä henkilöstökapasiteetti	Työtapaturmat ja läheltäpiti-tilanteet	Ei työtapaturmia.

Riskit

Talousarviossa arvioitujen riskien ja niiden hallinnan toteutuminen

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Laiterikot Henkilöstön poissaolot	- riittävästi varavoimaa käytössä tai hankittavissa - riittävät sijaisjärjestelyt	Riskit eivät toteutuneet

Henkilöstö

Kaukolämpölaite htv ¹	Vakinaiset	Sijaiset	Määrä-aikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä ilman työllistettyjä
TP2018	1				1	1
TP2019	1				1	1
Muutos ed. vuoteen	0				0	0

Henkilöstö siirtyy 31.12.2019 Reisjärven Lämpö Oy:n palvelukseen.

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Talousarvion toteutuminen

TEKNINEN LAUTAKUNTA pl. liiketoiminta euroa	Tilinpäätös 2018	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio- muutos 2019	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Tot %	Poikkeama 2019
Hallinto							
Tuotot	3 512				3 147		3 147
Kulut	-202 367	-222 490		-222 490	-193 168	86,8	29 322
Toimintakate	-198 856	-222 490		-222 490	-190 020	85,4	32 470
Kiinteistötoimi							
Tuotot	2 629 960	2 603 200		2 603 200	2 699 010	103,7	95 810
Kulut	-2 082 160	-2 018 320	-312 207	-2 330 527	-2 599 492	111,5	-268 965
Toimintakate	547 800	584 880	-312 207	272 673	99 518	36,5	-173 155
Yhdyskuntatekniikka							
Tuotot	71 265	69 800		69 800	72 240	103,5	2 440
Kulut	-245 769	-291 950		-291 950	-264 021	90,4	27 929
Toimintakate	-174 503	-222 150		-222 150	-191 781	86,3	30 369
Tiejaosto							
Tuotot							
Kulut	-52 616	-53 200		-53 200	-47 893	90,0	5 307
Toimintakate	-52 616	-53 200		-53 200	-47 893	90,0	5 307
Ruokapalvelut							
Tuotot	789 305	765 200		765 200	771 386	100,8	6 186
Kulut	-791 529	-757 390		-757 390	-811 010	107,1	-53 620
Toimintakate	-2 225	7 810		7 810	-39 623	-507,3	-47 433
Maa- ja metsätilat							
Tuotot	101 096	96 000		96 000	119 073	124,0	23 073
Kulut	-38 500	-18 200		-18 200	-42 062	231,1	-23 862
Toimintakate	62 596	77 800		77 800	77 012	99,0	-788
Tuotot	3 595 138	3 534 200		3 534 200	3 664 856	103,7	130 656
Kulut	-3 412 941	-3 361 550	-312 207	-3 673 757	-3 957 645	107,7	-283 888
Toimintakate	182 196	172 650	-312 207	-139 557	-292 789	209,8	-153 232

LIIKETOIMINTA euroa	Tilinpäätös 2018	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio- muutos 2019	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Tot %	Poikkeama 2019
Viemärilaitos							
Tuotot	150 537	113 500		113 500	124 458	109,7	10 958
Kulut	-143 497	-94 100		-94 100	-89 755	95,4	4 345
Toimintakate	7 040	19 400		19 400	34 703	178,9	15 303
Kaukolämpölaite							
Tuotot	704 964	689 300		689 300	793 510	115,1	104 210
Kulut	-443 279	-480 040		-480 040	-540 977	112,7	-60 937
Toimintakate	261 685	209 260		209 260	252 532	120,7	43 272
Tuotot	855 502	802 800		802 800	917 968	114,3	115 168
Kulut	-586 776	-574 140		-574 140	-630 733	109,9	-56 593
Toimintakate	268 726	228 660		228 660	287 235	125,6	58 575

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ							
Tuotot	4 450 639	4 337 000		4 337 000	4 582 824	105,7	245 824
Kulut	-3 999 717	-3 935 690	-312 207	-4 247 897	-4 588 378	108,0	-340 481
Toimintakate	450 922	401 310	-312 207	89 103	-5 554	-6,2	-94 657

Kiinteistöissä jouduttu suorittamaan huomattava määrä suunnittelemattomia kunnossapitotoimia.

TEKNINEN LAUTAKUNTA	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio-	Muutettu	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa	2018	talousarvio	muutos	talousarvio	2019	%	2019
TOIMINTATUOTOT	4 450 639	4 337 000		4 337 000	4 582 824	105,7	245 824
Myyntituotot	1 892 745	1 818 000		1 818 000	2 006 526	110,4	188 526
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	33 274	21 000		21 000	18 302	87,2	-2 699
Muut toimintatuotot	2 524 620	2 498 000		2 498 000	2 557 996	102,4	59 996
TOIMINTAKULUT	-3 999 717	-3 935 690		-4 247 897	-4 588 378	108,0	-340 481
Henkilöstökulut	-1 285 052	-1 291 590		-1 291 590	-1 215 943	94,1	75 647
Palvelujen ostot	-797 631	-766 900	-120 000	-886 900	-1 081 144	121,9	-194 244
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 430 338	-1 381 200		-1 381 200	-1 570 927	113,7	-189 727
Avustukset	-36 550	-45 000		-45 000	-45 214	100,5	-214
Muut toimintakulut	-450 147	-451 000	-192 207	-643 207	-675 150	105,0	-31 943
TOIMINTAKATE	450 922	401 310	-312 207	89 103	-5 554	-6,2	-94 657
Poistot	-871 982	-806 150		-806 150	-857 031		

Investointien toteutuminen

TEKNINEN LAUTAKUNTA	ALKUPERÄINEN	TA-MUUTOS	MUUTETTU	TP 2019
euroa	TA 2019	2019	TA 2019	
C93 Tekninen toimi	-2 579 000	-325 000	-2 904 000	-5 132 618
C931 Talonrakennus	-2 055 000	- 325 000	-2 380 000	- 4 869 872
801 Terveyskeskus	-10 000		-10 000	
806 Niemenkartano		- 255 000	- 255 000	-398 999
815 Kunnantalo	- 20 000		- 20 000	-29 337
834 Teollisuushalli	-100 000	-70 000	-170 000	
836 Honkalinna	- 230 000		- 230 000	- 2 210
838 Uusi koulu/Hirsikartano	- 45 000		- 45 000	-70 453
841 Uusi päiväkot	- 1 500 000		- 1 500 000	-871 037
842 Niemenkartanon koulun sadevesijärjestelmä	-100 000		-100 000	-111 507
843 Hirsikoulun piha	- 50 000		- 50 000	-186 329
844 Hirsikartano/Leasing- Sopimus				-3 200 000
TEKNINEN LAUTAKUNTA		ALKUPERÄINEN	TA-MUUTOS	MUUTETTU
euroa		TA 2019	2019	TA 2019
C932 Julkinen käyttöomaisuus		- 524 000	- 524 000	-251 855
901 Kaukolämpölaitos				-14 932
902 Kaukolämpöverkosto		- 30 000	- 30 000	-48 899
903 Viemärlaitos				-7 592
904 Viemäriverkosto				-1 948
905 Ranta- ja vesialueet		-194 000	-194 000	
907 Kaavatiet		- 280 000	- 280 000	-33 787
909 Puistot, ulkoilualueet ja muut yleiset alueet		-20 000	-20 000	
910 Vuohjärven kunnostus				-144 696
Tuotot				157 583
Kulut				-302 279
C933 Irtain käyttöomaisuus				-10 891
951 Kaukolämpölaitoksen auto				-10 891
Tuotot				6 855
Kulut				-17 746

Terveyskeskuksen ilmanvaihdon uusimisen suunnittelua ei käynnistetty Niemenkartanon salaojitus- ja sadevesijärjestelmän uusiminen ja niihin liittyvät toimenpiteet ollut huomattavasti kustannusarviota suuremmat. Valtuustosalin ja kunnanjohtajan huoneen pintaremonttien osalta kustannukset olleet arvioitua suuremmat. Investointeja ei ole toteutettu.

Honkalinnan investointeja ei ole toteutettu, koska halutaan selvitys rakennuksen kunnosta ennen mittavia investointeja. Susiareenan budjetti ylittynyt. Valtion avustus tilinpäätöksen aikaan vielä saamatta. Leikkikenttien perustustyöt merkittävästi suunniteltua vaativammat. Kaukolämpölaitoksella toteutettu arinarautojen uusiminen ja siilojen levyjen uusiminen. Kirkkotien kunnostus jätettiin toteuttamatta. Kumpuniemen leikkipuiston sijasta toteutettu Susiareena.

2.4. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.4.1 Käyttötalouden toteutuminen

Ulkoiset ja sisäiset tulot ja menot 1000 e	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio- muutos 2019	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama 2019	Toteuma %
Toimintatuotot	8 949		8 949	9 233	284	103,2
Myyntituotot	5 497		5 497	5 598	101	101,8
Maksutuotot	686		686	814	128	118,7
Tuet ja avustukset	188		188	174	-14	92,7
Muut toimintatuotot	2 579		2 579	2 647	68	102,6
Toimintakulut	-27 628	-628	-28 256	-28 473	-217	100,8
Henkilöstökulut	-9 114		-9 114	-9 009	105	98,9
Palkat ja palkkiot	-7 151		-7 151	-6 973	178	97,5
Henkilösivukulut	-1 963		-1 963	-2 036	-73	103,7
Eläkekulut	-1 668		-1 668	-1 701	-32	101,9
Muut	-294		-294	-335	-41	113,8
henkilösivukulut						
Palvelujen ostot	-14 537	-410	-14 947	-15 191	-244	101,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 693		-1 693	-1 808	-115	106,8
Avustukset	-523	-25	-548	-492	55	89,9
Muut toimintakulut	-1 762	-192	-1 954	-1 973	-19	101,0
Toimintakate	-18 679	-628	-19 307	-19 240	67	99,7
Suunnitelman mukaiset poistot	-893	-93	-986	-1 166	-180	118,2

2.4.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoiset ja sisäiset tulot ja menot 1000 e	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio- muutos 2019	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama 2019	Toteuma %
Toimintatuotot	8 949		8 949	9 233	284	103,2
Myyntituotot	5 497	0	5 497	5 598	101	101,8
Maksutuotot	686	0	686	814	128	118,7
Tuet ja avustukset	188	0	188	174	-14	92,7
Muut toimintatuotot	2 579	0	2 579	2 647	68	102,6
Toimintakulut	-27 628	-628	-28 256	-28 473	-217	100,8
Henkilöstökulut	-9 114	0	-9 114	-9 009	105	98,9
Palkat ja palkkiot	-7 151	0	-7 151	-6 973	178	97,5
Henkilösivukulut	-1 963	0	-1 963	-2 036	-73	103,7
Eläkekulut	-1 668	0	-1 668	-1 701	-32	101,9
Muut henkilösivukulut	-294	0	-294	-335	-41	113,8
Palvelujen ostot	-14 537	-410	-14 947	-15 191	-244	101,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 693	0	-1 693	-1 808	-115	106,8
Avustukset	-523	-25	-548	-492	55	89,9
Muut toimintakulut	-1 762	-192	-1 954	-1 973	-19	101,0
Toimintakate	-18 679	-628	-19 307	-19 240	67	99,7
Verotulot	8 720	-465	8 255	8 217	-37	99,5
Valtionosuudet	10 500	588	11 088	11 257	168	101,5
Rahoitustuotot ja -kulut	250	300	550	315	-235	57,4
Korkotuotot	54	0	54	10	-44	
Muut rahoitustuotot	396	300	696	784	88	112,6
Korkokulut	-200	0	-200	-205	-5	102,4
Muut rahoituskulut	0	0	0	-273	-273	
Vuosikate	791	-205	586	549	-37	93,7
Poistot ja arvonalentumiset Suunnitelman mukaiset poistot	-893	-93	-986	-1 166	-180	118,2
	-893	-93	-986	-1 166	-180	
Tilikauden tulos	-102	-298	-400	-617	-217	154,2
Tilikauden alijäämä	-102	-298	-400	-617	-217	154,2

Verotulojen erittely

Verotulot 1000 e	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio- muutos 2019	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama 2019	Toteuma %
Kunnan tulovero	7 610	-406	7 204	7 195	-9	99,9
Kiinteistövero	700	-11	689	660	-30	95,7
Osuus yhteisöveron tuotosta	410	-49	361	363	1	100,4
Yhteensä	8 720	-465	8 255	8 217	-37	99,5

Verotuloja jäi saamatta yhteensä 502.906 euroa alkuperäiseen ja 37.418 euroa muutettuun talousarvioon nähden.

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet 1000 e	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio- muutos 2019	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama 2019	Toteuma %
Yleinen valtionosuus	10 789	120	10 909	10 994	84	100,8
<i>Siitä: Kunnan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus</i>	-289	88	-201	-117	84	58,1
Muut valtionosuudet		380	380	380		100,0
Yhteensä	10 500	588	11 088	11 257	-174	98,4

Muut valtionosuudet on harkinnanvarainen valtionosuuden korotus.

2.4.3 Investointien toteutuminen

INVESTOINNIT Nettomenot, euroa	Alkuperäinen TA 2019	TA 2019 muutos	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama
C91 Hallinto	300 000		300 000	-513 828	-813 828
101 Kiinteä omaisuus	-740 000	40 000	-700 000	-252 437	447 564
102 Irtain omaisuus	-20 000		-20 000	-24 344	-4 344
103 Osakkeet ja osuudet	1 100 000		1 100 000	-214 504	-1 314 504
104 Tietokoneohjelmistot	-40 000		-40 000	-533	39 468
105 Maaomaisuus				2 888	2 888
106 Valomainos		-40 000	-40 000	-24 898	15 102
C92 Sivistystoimi	-550 000		-550 000	-380 029	169 971
C921 Sivistystoimi	-550 000		-550 000	-380 029	169 971
704 Alakoulun kalustus	-300 000		-300 000	-380 029	-80 029
705 Info-TV, kameravalvonta, av-laitteet	-100 000		-100 000		100 000
706 Uuden päiväkodin kalustus	-150 000		-150 000		150 000
C93 Tekninen toimi	-2 579 000	-325 000	-2 904 000	-3 135 627	-231 627
C931 Talonrakennus	-2 055 000	-325 000	-2 380 000	-4 869 872	-2 489 872
801 Terveyskeskus	-10 000		-10 000		10 000
806 Niemenkartano		-255 000	-255 000	-398 999	-143 999
815 Kunnantalo	-20 000		-20 000	-29 337	-9 337
834 Teollisuushalli	-100 000	-70 000	-170 000		170 000
836 Honkalinna	-230 000		-230 000	-2 210	227 790
838 Uusi koulu/Hirsikartano	-45 000		-45 000	-70 453	-25 453
841 Uusi päiväkotiki	-1 500 000		-1 500 000	-871 037	628 963
842 Niemenkartanon koulun sadevesijärjestelmä	-100 000		-100 000	-111 507	-11 507
843 Hirsikoulun piha	-50 000		-50 000	-186 329	-136 329
844 Hirsikartano/Leasing-sop.*)				-3 200 000	-3 200 000
C932 Julkinen käyttöomaisuus	-524 000		-524 000	1 716 943	2 240 943
901 Kaukolämpölaite				720 532	720 532
902 Kaukolämpöverkosto	-30 000		-30 000	799 855	829 855
903 Viemärilaitos				131 627	131 627
904 Viemäriverkosto				248 577	248 577
905 Ranta- ja vesialueet	-194 000		-194 000		194 000
907 Kaavatiet	-280 000		-280 000	-33 787	246 213
909 Puistot, ulkoilualueet ja muut yleiset alueet	-20 000		-20 000		20 000
910 Vuohjärven kunnostus				-149 862	-149 862
C933 Irtain käyttöomaisuus				17 302	17 302
951 Kaukolämpölaitoksen auto				17 302	17 302
Kaikki yhteensä	-2 829 000	-325 000	-3 154 000	-4 029 484	-875 484

*) Niemenkartanon uuden koulun rakentaminen rahoitettiin rahoitusleasingsopimuksella. Sopimuskokonaisuus on laadittu siten, että sopimuksen aikana pääosa sopimuksen eduista ja riskeistä siirtyy kunnalle, jolloin kirjaukset käyttöomaisuuteen ja velaksi ovat perusteltuja olennaisen ja riittävän kuvan näkökulmasta. Sopimuksen vuosikulut kohdistuvat tuloslaskelmassa poistot-kuluerään. Vastuu on esitetty liitetiedoissa nro 38.

2.4.4 Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSOSA 1000 e	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio- muutos 2019	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama 2019	Toteuma %
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta	1091	-205	886	757	-129	85,5
Vuosikate	791	-205	586	549	-37	93,7
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	300		300	209	-91	
Investointien rahavirta	-2829	-325	-3154	-4029	-875	127,8
Investointimenot	-4 740	-325	-5065	-6281	-1216	124,0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	341		341	158	-183	46,2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1570		1570	2094	524	133,4
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1738	-530	-2268	-3272	-1004	144,3
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset	500		500	-612	-1112	-122,4
SVOP-rahastosijoitusten lisäykset				-680	-680	
Antolainasaamisten lisäykset muille						
Antolainasaamisten vähennykset muilta	500		500	68	-432	13,6
Lainakannan muutokset	1238		1238	-213	-1451	-17,2
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1706		1706	5000	3294	293,1
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3468		-3468	-3557	-89	102,6
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3000		3000	-1655	-4655	-55,2
Oman pääoman muutokset						
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	-530	-530	-4097	-3567	673,1

2.4.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

1000 e		Määrärahat						Tuloarviot					
Sitovuus		Alkup.	TA	TA	Toteuma	Poik-	Poik-	Alkup.	TA	TA	Toteuma	Poik-	Poik-
N = nettomääräraha/-tuloarvio	N	talous-	muutos	muut.	2019	keama	keama	talous-	muutok-	muut.	2019	keama	keama
B = bruttomääräraha/-tuloarvio	B	arvio		jälkeen		%	%	arvio	set	jälkeen		%	%
KÄYTTÖTALOUSOSA													
Keskusvaalilautakunta	N	-22		-22	-13	9	-39,2	9		9	9	0	-1,3
Tarkastuslautakunta	N	-15		-15	-15	0	0,6			0			
Kunnanhallitus	N	-17 306	-315	-17 621	-17 508	114	-0,6	4 305		4 305	4 291	-14	-0,3
Kasvatus- ja koulutuslautakunta	N	-5 838		-5 838	-5 869	-32	0,5	206		206	263	57	27,9
Vapaa-aikalautakunta	N	-512		-512	-479	33	-6,4	92		92	87	-5	-5,4
Tekninen lautakunta	N	-3 936	-312	-4 248	-4 588	-340	8,0	4 337		4 337	4 583	246	5,7
TOIMINTAKATE	N	-27 628	-628	-28 256	-28 473	-217	-37	8 949	0	8 949	9 233	284	26,5
TULOSLASKELMAOSA													
Verotulot	B							8 720	-465	8 255	8 217	-37	-0,5
Valtionosuudet	B							10 500	588	11 088	11 257	168	1,5
Korkotulot	B							54		54	10	-44	
Muut rahoitustulot	B							396	300	696	784	88	12,6
Korkomenot	B	-200		-200	-205	-5	2,4						
Muut rahoitusmenot	B	0		0	-273	-273							
Satunnaiset erät	B												
YHTEENSÄ	N	-27 828	-628	-28 456	-28 952	-496	-35	28 619	423	29 042	29 500	458	40
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ	B	4 740	325	5 065	6 281	1 216	24,0	1 911		1 911	2 252	341	17,8
RAHOITUSOSA													
Antolainauksen muutokset													
Antolainasaamisten lisäykset	B												
Antolainasaamisten vähennykset	B							500		500	68	-432	-86,4
Lainakannan muutokset													
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B							1 706		1 706	5 000		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	3 468		3 468	3 557	89	2,6						
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N										4 243		
Oman pääoman muutokset	B												
Vaikutus maksuvalmiuteen													
RAHOITUSOSA YHTEENSÄ	B	3 468		3 468	3 557			2 206		2 206	9 311	-432	-19,6
YHTEENSÄ		-19 620	-303	-19 923	-19 113	810	-4	32 736	423	33 159	41 063	367	1,1

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet

3.2. Kunnan tuloslaskelma

Ulkoiset tulot ja menot, euroa	TP 2019	TP 2018	Muutos
Toimintatuotot	6 870 282,65	6 990 706,26	-120 423,61
Myyntituotot	4 572 436,36	4 642 643,01	-70 206,65
Maksutuotot	813 981,69	844 467,69	-30 486,00
Tuet ja avustukset	168 613,84	185 016,38	-16 402,54
Muut toimintatuotot	1 315 250,76	1 318 579,18	-3 328,42
Toimintakulut	-26 110 505,19	-25 974 468,09	-136 037,10
Henkilöstökulut	-9 008 976,64	-9 247 217,84	238 241,20
Palkat ja palkkiot	-6 972 865,17	-7 071 739,16	98 873,99
Henkilöstösivukulut	-2 036 111,47	-2 175 478,68	139 367,21
Eläkekulut	-1 700 907,70	-1 786 128,55	85 220,85
Muut henkilöstösivukulut	-335 203,77	-389 350,13	54 146,36
Palvelujen ostot	-14 510 189,83	-14 451 809,98	-58 379,85
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 451 411,61	-1 403 884,88	-47 526,73
Avustukset	-486 826,94	-461 731,65	-25 095,29
Muut toimintakulut	-653 100,17	-409 823,74	-243 276,43
Toimintakate	-19 240 222,54	-18 983 761,83	-256 460,71
Verotulot	8 217 094,11	8 030 155,68	186 938,43
Valtionosuudet	11 256 615,00	10 731 340,00	525 275,00
Rahoitustuotot ja -kulut	315 435,67	-683 470,34	998 906,01
Korkotuotot	9 721,15	6 258,18	3 462,97
Muut rahoitustuotot	783 930,73	179 006,56	604 924,17
Korkokulut	-204 889,22	-234 975,95	30 086,73
Muut rahoituskulut	-273 326,99	-633 759,13	360 432,14
Vuosikate	548 922,24	-905 736,49	1 454 658,73
Poistot ja arvonalentumiset	-1 165 824,49	-941 262,99	-224 561,50
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 165 824,49	-941 262,99	-224 561,50
Tilikauden tulos	-616 902,25	-1 846 999,48	1 230 097,23
Tilikauden alijäämä	-616 902,25	-1 846 999,48	1 230 097,23

3.3. Rahoituslaskelma

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA euroa	TP 2019	TP 2018	Muutos
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	548 922,24	-905 736,49	-1 454 658,73
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauserät	<u>208 566,94</u>	<u>15 000,00</u>	<u>-193 566,94</u>
	757 489,18	-890 736,49	-1 648 225,67
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-6 281 079,09	-685 685,88	5 595 393,21
Rahoitusosuudet investointimenoihin	157 583,40	20 000,00	-137 583,40
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>2 094 012,02</u>	<u>-15 000,00</u>	<u>-2 109 012,02</u>
	-4 029 483,67	-680 685,88	3 348 797,79
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 271 994,49	-1 571 422,37	1 700 572,12
Rahoituksen rahavirta			
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosijoitus			
SVOP-rahastosijoitusten lisäykset	-680 000,00	-20 000,00	660 000,00
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys			
Antolainasaamisten vähennys	<u>68 074,44</u>	<u>31 106,16</u>	<u>-36 968,28</u>
	-611 925,56	11 106,16	623 031,72
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000,00		-5 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 557 269,76	-3 614 844,13	-57 574,37
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>-1 655 402,89</u>	<u>4 242 784,85</u>	<u>5 898 187,74</u>
	-212 672,65	627 940,72	840 613,37
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	250,55	-955,05	-1 205,60
Vaihto-omaisuuden muutos			
Saamisten muutos	-1 628 968,62	-507 745,56	1 121 223,06
Korottomien velkojen muutos	<u>3 152 720,36</u>	<u>802 295,50</u>	<u>-2 350 424,86</u>
	1 524 002,29	293 594,89	-1 230 407,40
Rahoituksen rahavirta	699 404,08	932 641,77	233 237,69
Rahavarojen muutos	-2 572 590,41	-638 780,60	1 933 809,81
Rahavarat 31.12.	10 830 858,34	13 403 448,75	2 572 590,41
Rahavarat 1.1.	<u>13 403 448,75</u>	<u>14 042 229,35</u>	<u>638 780,60</u>
Rahavarojen muutos	-2 572 590,41	-638 780,60	1 933 809,81

3.4. Tase

KUNNAN TASE

VASTAAVAA euroa	TP 2019	TP 2018	Muutos
PYSYVÄT VASTAAVAT	29 603 244,13	26 336 226,33	-3 267 017,80
Aineettomat hyödykkeet	25 304,85	29 119,65	3 814,80
Muut pitkävaikutteiset menot	25 304,85	29 119,65	3 814,80
Aineelliset hyödykkeet	26 708 060,94	24 265 670,47	-2 442 390,47
Maa- ja vesialueet	1 622 568,09	1 625 456,09	2 888,00
Rakennukset	20 308 866,12	19 165 785,36	-1 143 080,76
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 003 294,10	1 922 540,54	919 246,44
Koneet ja kalusto	1 310 036,89	1 010 531,35	-299 505,54
Muut aineelliset hyödykkeet	189 218,82	189 218,82	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 274 076,92	352 138,31	-1 921 938,61
Sijoitukset	2 869 878,34	2 041 436,21	-828 442,13
Osakkeet ja osuudet	1 823 953,95	1 607 437,38	-216 516,57
Muut lainasaamiset	345 924,39	413 998,83	68 074,44
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastot	700 000,00	20 000,00	-680 000,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	7 677,47	7 934,39	256,92
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	7 677,47	7 934,39	256,92
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 873 178,44	14 816 800,23	943 621,79
Saamiset	3 042 320,10	1 413 351,48	-1 628 968,62
Pitkäaikaiset saamiset	2 224 005,79	54 028,71	-2 169 977,08
Lainasaamiset	2 089 331,28	0,00	-2 089 331,28
Muut saamiset	134 674,51	54 028,71	-80 645,80
Lyhytaikaiset saamiset	818 314,31	1 359 322,77	541 008,46
Myyntisaamiset	497 238,96	526 567,86	29 328,90
Lainasaamiset	0,00	500 000,00	500 000,00
Muut saamiset	190 656,26	67 270,61	-123 385,65
Siirtosaamiset	130 419,09	265 484,30	135 065,21
Rahoitusarvopaperit	10 807 006,17	12 162 485,46	1 355 479,29
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	7 734 056,59	9 056 565,77	1 322 509,18
Muut arvopaperit	3 072 949,58	3 105 919,69	32 970,11
Rahat ja pankkisaamiset	23 852,17	1 240 963,29	1 217 111,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ	43 484 100,04	41 160 960,95	-2 323 139,09

KUNNAN TASE

VASTATTAVAA euroa	TP 2019	TP 2018	Muutos
OMA PÄÄOMA	7 286 983,11	7 903 885,36	616 902,25
Peruspääoma	9 032 448,57	9 032 448,57	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä	-1 128 563,21	718 436,27	1 846 999,48
Tilikauden alijäämä	-616 902,25	-1 846 999,48	-1 230 097,23
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	32 439,23	32 445,60	6,37
Lahjoitusrahastojen pääomat	7 677,47	7 934,39	256,92
Muut toimeksiantojen pääomat	24 761,76	24 511,21	-250,55
VIERAS PÄÄOMA	36 164 677,70	33 224 629,99	-2 940 047,71
Pitkäaikainen	26 413 976,93	21 921 834,18	-4 492 142,75
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	22 784 515,07	21 148 116,83	-1 636 398,24
Lainat julkisyhteisöiltä	580 049,35	773 717,35	193 668,00
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	3 049 412,51		-3 049 412,51
Lyhytaikainen	9 750 700,77	11 302 795,81	1 552 095,04
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 416 729,99	8 071 730,00	1 655 000,01
Lainat julkisyhteisöiltä	193 668,00	194 070,88	402,88
Saadut ennakot	19 350,45	44 400,00	25 049,55
Ostovelat	1 886 898,21	1 496 579,99	-390 318,22
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	374 184,42	460 251,08	86 066,66
Siirtovelat	859 869,70	1 035 763,86	175 894,16
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	43 484 100,04	41 160 960,95	-2 323 139,09

3.5 Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA	TP 2019	TP 2018
euroa		
Toimintatuotot	29 550 169	29 357 771
Toimintakulut	-48 455 183	-47 848 295
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	3 086	1 830
Toimintakate	-18 901 928	-18 488 694
Verotulot	8 204 125	8 017 311
Valtionosuudet	11 256 615	10 731 340
Rahoitustuotot ja -kulut	307 085	-685 549
Korkotuotot	9 736	9 857
Muut rahoitustuotot	800 887	187 845
Korkokulut	-223 251	-238 343
Muut rahoituskulut	-280 287	-644 908
Vuosikate	865 897	-425 593
Poistot ja arvonalentumiset	-1 596 623	-1 290 692
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 596 623	-1 290 692
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonlennukset		
Satunnaiset erät		-818
Tilikauden tulos	-730 726	-1 717 103
Tilinpäätössiirrot	-56 121	-97 171
Vähemmistöosuudet		
Tilikauden alijäämä	-838 147	-1 814 274

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	TP 2019	TP 2018
euroa		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	865 897	-425 505
Satunnaiset erät		-818
Tilikauden verot	252	-86
Tulorahoituksen korjauserät	141 783	22 960
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 222 813	-1 280 559
Rahoitusosuudet investointeihin	160 010	21 453
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 095 477	22 115
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 959 394	-1 640 440
Rahoituksen rahavirta		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosijoitus	-200 000	
SVOP-rahastosijoitusten lisäykset	-200 000	
Antolainauksen muutokset	67 458	30 702
Antolainasaamisten lisäykset	-511	
Antolainasaamisten vähennykset	67 969	30 702
Lainakannan muutokset	1 986 095	526 260
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 321 652	124 866
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 723 061	-3 723 295
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 612 496	4 124 689
Oman pääoman muutokset		5 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	237 740	665 836
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	11 783	31 686
Vaihto-omaisuuden muutos	10 703	7 007
Saamisten muutos	-2 884 638	-210 032
Korottomien velkojen muutos	3 099 892	837 175
Rahoituksen rahavirta	2 091 293	1 227 798
Rahavarojen muutos	-2 868 101	-412 642
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	12 544 122	15 019 917
Rahavarat 1.1.	<u>15 412 223</u>	<u>15 432 560</u>
	-2 868 101	-412 643

KONSERNITASE

VASTAAVAA	TP 2019	TP 2018
euroa		
PYSYVÄT VASTAAVAT	33 704 739	29 228 614
Aineettomat hyödykkeet	107 659	153 456
Aineettomat oikeudet	82 354	124 336
Muut pitkävaikutteiset menot	25 305	29 120
Aineelliset hyödykkeet	32 058 993	27 903 075
Maa- ja vesialueet	1 775 988	1 720 214
Rakennukset	23 725 689	22 121 410
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 413 341	2 054 301
Koneet ja kalusto	1 556 230	1 257 499
Muut aineelliset hyödykkeet	191 420	191 041
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 396 325	558 610
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	1 538 087	1 172 083
Osakkeet ja osuudet	957 463	743 669
Lainasaamiset	355 887	424 187
Muut sijoitukset	224 737	4 227
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	236 227	150 381
Valtion toimeksiannot		74 333
Muut toimeksiantojen varat	236 227	76 048
VAIHTUVAT VASTAAVAT	17 487 854	17 832 479
Vaihto-omaisuus	92 679	91 580
Aineet ja tarvikkeet	92 679	69 201
Keskeneräiset tuotteet		21 282
Valmiit tuotteet		1 097
Saamiset	4 851 054	2 720 984
Pitkäaikaiset saamiset	2 224 006	54 029
Muut saamiset	2 224 006	54 029
Lyhytaikaiset saamiset	2 627 048	2 666 955
Myyntisaamiset	2 202 633	1 446 876
Lainasaamiset		500 000
Muut saamiset	225 991	219 692
Siirtosaamiset	176 634	436 289
Arvonlisäverosaamiset	21 790	64 098
Rahoitusarvopaperit	10 807 007	12 162 486
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	7 734 057	9 056 566
Muut arvopaperit	3 072 950	3 105 920
Rahat ja pankkisaamiset	1 737 114	2 857 429
VASTAAVAA YHTEENSÄ	51 428 820	47 211 474

KONSERNITASE

VASTATTAVAA euroa	TP 2020	TP 2019
OMA PÄÄOMA	8 224 901	9 176 097
Peruspääoma	9 037 006	9 199 913
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	20 000	
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot	720 259	630 158
Edellisten tilikausien ylijäämä	-714 217	1 160 298
Tilikauden yli-/alijäämä	-838 147	-1 814 272
VÄHEMMISTÖOSUUDET	165 239	176 897
PAKOLLISET VARAUKSET	140 620	203 466
Muut pakolliset varaukset	140 620	203 466
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	348 510	250 954
Valtion toimeksiannot	125 965	121 936
Muut toimeksiantojen pääomat	222 545	129 018
VIERAS PÄÄOMA	42 549 550	37 404 057
Pitkäaikainen	29 322 333	22 674 984
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25 653 406	21 861 802
Lainat julkisyhteisöiltä	619 514	813 182
Muut pitkäaikaiset velat	3 049 413	
Lyhytaikainen	13 227 217	14 729 073
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 571 599	8 161 123
Lainat julkisyhteisöiltä	193 668	194 071
Saadut ennakot	19 353	136 438
Ostovelat	4 053 148	2 766 712
Muut velat	586 587	936 242
Siirtovelat	1 802 862	2 534 490
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	51 428 820	47 211 474

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen tulee antaa ja riittävien tietojen antamiseksi kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahoituksesta sekä toiminnasta. Tilinpäätöksen liitetietojen tarkoituksena on täydentää laskelmien muodossa esitettyä tilinpäätösinformaatiota oikean ja riittävän kuvan antamiseksi tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahoituksesta sekä toiminnasta.

Liitetietojen sisällöstä on säädetty pääasiassa kirjanpitolaissa. Liitetiedoilla tarkoitetaan taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitteenä ilmoitettavia tietoja. Kirjanpitolain mukaisesti liitetietoina on selostettava yleisistä tilinpäätösperiaatteista tehtyjä poikkeuksia sekä poikkeamien perusteita ja vaikutusta. Kunnan tilinpäätöksen liitetiedot ryhmitellään tilinpäätöksessä

- tilinpäätöksen laatimista
- tilinpäätöksen esittämistapaa
- tuloslaskelmaa
- taseen vastaavia ja vastattavia
- vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä
- henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskeviin liitetietoihin.

4.2 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Liitetiedot on esitetty kirjanpitolautakunnan kuntajaoston tilinpäätöksen liitetietoja koskevan yleisohjeen (2016, 4. tarkistettu painos) mukaisesti numeroituina 1-46. Liitetiedot, joista ei ole ilmoitettavaa, on jätetty esittämättä.

1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät:

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman (KVALT 6.5.2014 § 45) mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Niemenkartanon uuden koulun ensikalustamisen poistoajaksi on määritelty todellisen käyttöiän perusteella 20 vuoden poisto aika, vastaavalla tavalla kuin Kivatien koulun kaluston osalta edellisessä tilinpäätöksessä.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelustuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuus*Rahoitusomaisuuden arvostus*

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

- 2) Tilinpäätöslaskelmien ja liitetietojen esitystavat ovat Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeiden mukaiset. Taseen yksittäiset erät eivät sisällä useisiin tase-eriin kuuluvia olennaisia eriä. Tilinpäätökseen ei sisälly ulkomaanrahan määräisiä saamisia, velkoja tai muita sitoumuksia.
- 3) Oikaisut ja tarkennukset tilikauden tietoihin tai edellisen tilikauden vertailutietoihin on merkitty tiedon esittämiskohtaan, mikäli niitä on tehty.
- 4) Päättyneen tilikauden konsernitilinpäätöksen tiedot sisältävät uutena R- Net Oy:n.
- 5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia oleellisia tuottoja ja kuluja sekä virheiden korjauksia ei ole ollut.

4.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana (KuntaL 114 §).

Kunnan konsernitilinpäätöksen liitetietoina esitetään soveltuvin osin vastaavat tiedot kuin kunnan tilinpäätöksen liitetietona (KPA 4:1 §). Konsernitilinpäätöksen liitetiedot muodostuvat lähtökohtaisesti erillistilinpäätösten liite-tietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätöksen laadinnan yhteydessä suoritettujen eliminointien ja oikaisujen otetaan huomioon myös liitetiedoissa. Konsernitilinpäätöksen liitetietoinformaatio koskee konsernitilinpäätöksessä olevaa asianomaisen nimikkeen rahamäärää.

Kuntayhtymien liitetiedot yhdistellään konsernitilinpäätökseen lukuarvoltaan peruspääoman jäsenosuuden mukaisessa suhteessa.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kunnan tytäryhteisöt lukuun ottamatta Reisjärven Lämpö Oy:tä, jonka varsinainen liiketoiminta alkoi vuoden 2020 alussa.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä 31.12.2019. Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Kiinteistöverot sekä kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu.

Kiinteistötytäryhteisöjen aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi.

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Osakkuusyhteisöt on jätetty yhdistelemättä, koska niiden vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan ei ole olennainen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Osakkuusyhteisöistä liitetiedossa 11 on ilmoitettu nimi, omistusosuus ja omistusosuutta vastaava määrä omasta ja vieraasta pääomasta sekä tilikauden voitosta tai tappiosta viimeksi laaditusta tilinpäätöksestä.

4.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot vastuualueittain

Kunta 2019 ulkoiset erät	Hallinto toimi	Kasvatus- ja koulutus	Vapaa-aika toimi	Tekninen toimi	Yhteensä
Myyntituotot	3 487 427,23	57 791,17	189,47	1 027 028,49	4 572 436,36
Maksutuotot	681 509,46	132 472,23			813 981,69
Tuet ja avustukset	69 612,05	58 735,29	25 475,00	14 791,50	168 613,84
Muut toimintatuotot	15 424,99	12 426,39	60 772,32	1 226 627,06	1 315 250,76
Yhteensä	4 253 973,73	261 425,08	86 436,79	2 268 447,05	6 870 282,65

7) Verotulojen erittely

Verotulot	Konserni 2019	Konserni 2018	Kunta 2019	Kunta 2018
Kunnan tulovero	7 194 813,84	6 964 746,56	7 194 813,84	6 964 746,56
Kiinteistövero	659 571,99	692 254,87	659 571,99	692 254,87
Osuus yhteisöveron tuotosta	362 708,28	373 154,25	362 708,28	373 154,25
Yhteensä	8 217 094,11	8 030 155,68	8 217 094,11	8 030 155,68

8) Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet	Kunta 2019	Kunta 2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	7 880 886,00	10 938 366,00
siitä : verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	3 112 620,00	3 141 296,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-116 891,00	-207 028,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	380 000,00	
Yhteensä	11 256 615,00	10 731 338,00

9) Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostot	Kunta 2019	Kunta 2018
Palvelujen ostot	-14 510 189,93	-14 451 809,98
Asiakaspalveluiden ostot	-11 858 877,20	-12 232 092,65
Muut palveluiden ostot	-2 651 312,63	-2 219 717,33
Yhteensä	-14 510 189,83	-14 451 809,98

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa (KVALT 6.5.2014 § 22, liite 5). Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvonalisäveroton aktivointiraja on 10.000 euroa.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit ja poistomenetelmät ovat:

MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT

Perustamis- ja järjestelymenot	5 vuotta	Tasapoisto	20 %
Tutkimus- ja kehittämismenot	6 vuotta	Tasapoisto	20 %
Konserniliikeyarvo	7 vuotta	Tasapoisto	20 %
Liiketarvo	8 vuotta	Tasapoisto	20 %
Atk-ohjelmat	9 vuotta	Tasapoisto	20 %
Muut	10 vuotta	Tasapoisto	20 %

RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT

Hallinto- ja laitosrakennukset	50 vuotta	Tasapoisto	2,00 %
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 vuotta	Tasapoisto	3,30 %
Taloussrakennukset	20 vuotta	Tasapoisto	5,00 %
Vapaa-ajan rakennukset	30 vuotta	Tasapoisto	3,30 %
Asuinrakennukset	50 vuotta	Tasapoisto	2,00 %

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Kadut, tiet, torit ja puistot	20 vuotta	Tasapoisto	5,00 %
Sillat ja laiturit	20 vuotta	Tasapoisto	5,00 %
Muut maa- ja vesirakenteet	30 vuotta	Tasapoisto	3,30 %
Viemäriverkosto	40 vuotta	Tasapoisto	2,50 %
Kaukolämpöverkosto	30 vuotta	Tasapoisto	3,30 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	40 vuotta	Tasapoisto	2,50 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja laitteet	20 vuotta	Tasapoisto	5,00 %

KONEET JA KALUSTO

Kuljetusvälineet	10 vuotta	Tasapoisto	10,00 %
Työkoneet	10 vuotta	Tasapoisto	10,00 %
Sairaala-, terveydenhuolto yms. Laitteet	10 vuotta	Tasapoisto	10,00 %
Atk-laitteet	5 vuotta	Tasapoisto	20,00 %
Muut laitteet ja kalusteet	5 vuotta	Tasapoisto	20,00 %
Muut laitteet ja kalusteet *)	20 vuotta	Tasapoisto	5,00 %

*) Erillispäätös Kisatien ja Niemenkatnon koulun ensikalustaminen

12) Pakollisten varausten muutos

Pakolliset varaukset	Konserni 2019	Konserni 2018
Potilasvahinkovakuutusvastuu 1.1.	203 465,98	163 391,55
Lisäykset tilikaudella	-62 846,25	39 722,47
Potilasvahinkovakuutusvastuu 31.12.	140 619,73	203 114,02

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

Myyntivoitot ja -tappiot	Konserni 2019	Konserni 2018	Kunta 2019	Kunta 2018
Myyntivoitot, muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueet		15 000,00		15 000,00
Asunto-osakkeet				
Muut luovutusvoitot	21 462,34		19 758,50	
Yhteensä	21 462,34	15 000,00	19 758,50	15 000,00
Myyntitappiot, muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueet				
Asunto-osakkeet				
Muut luovutustappiot	228 325,44		228 325,44	
Yhteensä	228 325,44		228 325,44	

15) Muut rahoitustuotot

Osinkotuotot	Kunta 2019	Kunta 2018
Rahoitusomaisuusarvopapereiden osinkotulot	35914,91	43668,04

4.5 Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19) Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet						
	Muut aineettomat oikeudet	Tietokone- ohjelmistot	Aineettomat hyödykkeet yhteensä	Maa- ja vesialueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Enn.maksut ja keskener. hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	29 119,65		29 119,65	1 625 456,09	19 165 785,36	1 922 540,54	1 010 531,35	352 138,31	24 076 451,65
Lisäykset tilikauden aikana					3 254 071,53	295 862,25	422 119,26	7 229 183,49	11 201 236,53
Rahoitusosuudet tilikaudella									
Vähennykset tilikauden aikana				-2 888,00	-1170121,51	-1 099 279,66	-17 302,32	-5 307 244,88	-7 596 836,37
Siirrot erien välillä									
Tilikauden poisto	3 814,80		3 814,80		940 869,26	115 829,03	105 311,40		1 162 009,69
Arvonlennukset ja niiden palautukset									
Aktivoidut korkomenot									
Poistamaton hankintameno 31.12.	25 304,85		25 304,85	1 622 568,09	20 308 866,12	1 003 294,10	1 310 036,89	2 274 076,92	472,00
Arvonkorotukset									
Kirjanpitoarvo 31.12.	25 304,85		25 304,85	1 622 568,09	20 308 866,12	1 003 294,10	1 310 036,89	2 274 076,92	26 518 842,12

Olennaiset lisäpoistot

Erittely olennaisista lisäpoistoista

19) Pysyvät vastaavat

Sijoitukset	Osakkeet ja osuudet				Muut osakkeet ja osuudet	SVOP-rahasto- sijoitus	Sijoitukset yhteensä
	Osakkeet tytäryhtiöt	Osakkuus- yhteisöosuudet	Kuntayhtymä- osuudet				
Hankintameno 1.1.	464 838,06	469 137,99	442 631,83	230 829,50	20 000,00	1 627 437,38	
Lisäykset	230 000,00			-495,96	680 000,00	909 504,04	
Vähennykset				-12 987,47		-12 987,47	
Siirto						0,00	
Hankintameno 31.12.	694 838,06	469 137,99	442 631,83	217 346,07	700 000,00	2 523 953,95	
Arvonlennukset							
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	694 838,06	469 137,99	442 631,83	217 346,07	700 000,00	2 523 953,95	

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

20) Omistukset tytäryhteisöissä

Kuntakonsernin osuus

Tytäryhtiöt	Kotipaikka	Kunnan osuus %	Konsernin osuus %	Kirjanpitoarvo 31.12.2019 euroa	Kuntakonsernin osuus					
					tytär opo euroa	Omasta pääomasta euroa	tytär vpo euroa	Vieraasta pääomasta euroa	tytär tk tulos euroa	Tilikauden voitosta/tappiosta euroa
* Asunto Oy Reisjärven Viljamäki 2	Reisjärvi	70,94	70,94	24 461	248 593	176 352	47 028	33 362	-1 860	-1 319
* Asunto Oy Reisjärven Viljamäki 3	Reisjärvi	79,81	79,81	21 419	238 532	190 372	52 194	41 656	7	6
* Asunto Oy Reisjärven Keskusrivi	Reisjärvi	52,10	52,10	46 736	68 647	34 275	2 861	1 490	-243	-127
* Kiinteistö Oy Reisjärven Santala	Reisjärvi	100,00	100,00	318 316	495 730	495 730	2 429	2 429	-13 304	-13 304
* Kiinteistö Oy Reisjärven Petäjälänlinna	Reisjärvi	100,00	100,00	24 784	62 490	62 490	18 438	18 438	20 803	20 803
* Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit	Reisjärvi	100,00	100,00	102 523	10 780	10 780	8 798	8 798	-6 610	-6 610
* Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot	Reisjärvi	100,00	100,00	5 000	477 168	471 168	259 090	259 090	-22 970	-22 970
* R-Net Oy	Reisjärvi	60,00	60,00	3 000	147 597	88 558	1 935 629	1 161 377	138 245	82 947
* Reisjärven Lämpö Oy	Reisjärvi	100,00	100,00	130 000	(ei yhdistelty)					
Yhteensä				676 238	1 749 536	1 529 724	2 326 467	1 526 641	114 069	59 427

21) Omistukset kuntayhtymissä

Kuntakonsernin osuus

Kuntayhtymät	Kotipaikka	Kunnan osuus %	Konsernin osuus %	Kirjanpitoarvo 31.12.2019 euroa	Kuntakonsernin osuus					
					ky opo euroa	Omasta pääomasta euroa	ky vpo euroa	Vieraasta pääomasta euroa	ky tk tulos euroa	Tilikauden voitosta/tappiosta euroa
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Kokkola		2,77	2,77	165 734	12 020 130	333 535	61 822 118	2 802 889	-8 967 876	-248 841
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä	Nivala	2,06	2,06	273 970	39 607 791	804 796	4 609 182	94 949	-382 963	35 598
Peruspalvelukuntayhtymä Selänne	Haapajärvi	15,41	15,41	2 928	18 998	2 928	9 878 169	1 522 226	0	0
Yhteensä				442 632	51 646 919	1 141 259	76 309 469	4 420 064	-9 350 839	-213 243

Yhdistelemättömät yhteisöt

22) Omistukset muissa yhteisöissä

Kuntakonsernin osuus

Osakkuusyhteisöt	Kotipaikka	Kunnan osuus %	Kuntakonsernin osuus							
			Tytäryhtiö	Kotipaikka	Kunnan osuus %	ky opo euroa	Omasta pääomasta euroa	ky vpo euroa	Vieraasta pääomasta euroa	ky tk tulos euroa
As Oy Reisjärven Koivurinne	Reisjärvi	50,00								
As Oy Reisjärven Vuorilanpuhto	Reisjärvi	25,33								
As Oy Reisjärven Kanttorila	Reisjärvi	49,22								
			Reisjärven Lämpö Oy	Reisjärvi	100 %					

23) Saamiset yhteisöiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Saamisten erittely kunta	2019 Pitkäaikainen	2019 Lyhytaikainen	2018 Pitkäaikainen	2018 Lyhytaikainen
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		3 066,81		5 958,00
Lainasaamiset	2 089 331,28			
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	2 089 331,28	3 066,81		5 958,00
Saamiset kuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset		84 794,91		85 996,25
Lainasaamiset				
Muut saamiset				10 315,65
Siirtosaamiset				
Yhteensä		84 794,91		96 311,90
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset yhteensä	2 089 331,28	87 861,72	0,00	102 269,90

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamiset	Konserni 2019	Konserni 2018	Kunta 2019	Kunta 2018
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Opetushallitus		81 778,00		81 778,00
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	59 951,81	59 951,81	44 931,92	37 297,56
Vattenfall/Avustus/Vuohtajärven kunnostushanke	32 000,00		32 000,00	
Ely-keskus/sosiaalisen kuntoutuksen kehittämishanke	12 112,41		12 112,41	
Tapaturmavakuutusmaksut		23 489,08		22 881,83
Koulutuskorvaus				
Työttömyysvakuutusmaksut, työntekijät		9 019,40		5 162,03
Työttömyysvakuutusmaksut, työnantaja		6 832,02		2 291,36
Varhe-maksu 2018		8 002,03		7 063,83
Eu-tuet ja -avustukset	4 683,45	17 602,96		
Muut siirtosaamiset	67 906,33	229 613,70	41 374,76	
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	176 654,00	436 289,00	130 419,09	156 474,61

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oma pääoma

Oman pääoman erittely	Konserni 2019	Konserni 2018	Kunta 2019	Kunta 2018
Oma pääoma				
Peruspääoma 1.1.	9 199 913,00	9 199 913,00	9 032 448,57	9 032 448,57
Peruspääoma 31.12.	9 644 328,00	9 199 912,75	9 032 448,57	9 032 448,57
Arvonkorotusrahasto				
Muut rahastot		630 158,14		
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.		1 160 298,29	-1 128 563,21	718 436,27
Tilikauden ylijäämä/alijäämä		-1 814 271,76	-616 902,25	-1 846 999,48
Ylijäämä/alijäämä yhteensä 31.12.		-653 973,47	-1 745 465,46	-1 128 563,21
Oma pääoma yhteensä	9 644 328,00	9 176 097,42	7 286 983,11	7 903 885,36

27) Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	Kunta 2019	Kunta 2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 345 461	4 913 999
Lainat valtiolta	273 733	301 136
Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	14 659 334	17 112 508
Yhteensä	24 278 528	22 327 643

29) Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset	Konserni 2019	Konserni 2018	Kunta 2019	Kunta 2018
Potilasvahinkovakuutusvastuu	140 620	203 466		

31) Kuntatodistuslainat

Lyhytaikaiseen rahoitukseen kuntatodistusohjelma	Kunta 2019	Kunta 2018
Enimmäismäärä 31.12.	6 000 000,00	6 000 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	3 000 000,00	1 000 000,00

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

33) Siirtovelkojen erittely

Siirtovelat	Konserni 2019	Konserni 2018	Kunta 2019	Kunta 2018
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	16 053			
Menojäämät				
Palkkojen ja sivukulujen jaksotukset	1 752 935	1 235 575	830 458	705 440
Korkojaksotukset	29 140	31 405	28 817	31 157
Valtionosuusennakot				
Muut siirtovelat	56 486	1 467 925	594	299 167
Yhteensä	1 854 614	2 734 905	859 870	1 035 764

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

38) Vuokravastuut

Merkittävät vuokravastuut, Kunta	2019	2018
Leasingvastuut yhteensä	3 072 162,90	3 200 000,00
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	101 727,70	60 234,99
-siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut	3 049 412,50	3 200 000,00
Yhteensä	3 072 162,90	3 200 000,00
Vuokravastuut	19 871,92	
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus		
-siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut		
Yhteensä	19 871,92	

40) Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Takausvastuut, Kunta	2019	2018
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	6 513 668	16 059 210
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	10 865	10 317

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

43) Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut

Sisältää myös investointien henkilöstökulut, Kunta	2019	2018
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	6 972 865,17	7 071 739,16
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 700 907,70	1 786 128,55
Muut henkilösivukulut	335 203,77	389 350,13
Henkilösivukulut yhteensä	2 036 111,47	2 175 478,68
Henkilöstökulut yhteensä	9 008 976,64	9 247 217,84

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut

Tilitetyt luottamushenkilömaksut, Kunta	2019	2018
Suomen Keskusta	942,50	941,09
Kansallinen Kokoomus	34,00	
Suomen Kristillisdemokraatit		
Perussuomalaiset	209,50	203,36
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue		
Vasemmistoliitto		
Vihreä liitto		
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	1 186,00	1 144,45

45) Tilintarkastajan palkkiot

TALVEA Julkishallinnon palvelut Oy, JHTT-yhteisö, Kunta	2019	2018
Tilintarkastuspalkkiot	9 398,82	8 811,53
Lautakuntatyöskentely	2 529,13	2 290,70
Muut palkkiot	215,96	2 000,00
Yhteensä	12 143,91	13 102,23

46) Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Kunnanjohtajan kanssa oli solmittu (KVALT 21.3.2017 § 9) kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu kuntalain 43 §:n mukaisen irtisanomismenettelyn toteutuessa 8 kk palkkaa vastaavasta irtisanomisaajan palkan sisältävästä erokorvauksesta. Sopimus raukesi valtuuston hyväksyessä 6.11.2019 § 60 kunnanjohtajan irtisanoutumisen siten, että virkasuhde päättyi 19.11.2019. Uuden kunnanjohtajan kanssa laaditaan uusi johtajasopimus.

Konsernin lähipiiriin tai intressipiiriin kanssa ei ole ollut muita tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

5. KONSERNIN TYTÄRYHTEISÖJEN TILINPÄÄTÖSTIEDOT

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhtiöt ja kunnan äänivalta yhtiöissä:

Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi	52,10 %
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II	70,94 %
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III	79,81 %
Kiinteistö Oy Reisjärven Petäjälinna	100,00 %
Kiinteistö Oy Reisjärven Santala	100,00 %
Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit	100,00 %
Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot	100,00 %
R-Net Oy	60,00 %
Reisjärven Lämpö Oy	100,00 %

Konsernitarkastelu

Konsernirakenne koostuu 9 eri yhtiöstä, kolmesta asuntoyhtiöstä, neljästä kiinteistöosakeyhtiöstä ja kahdesta liiketoimintayhtiöstä. Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalojen vuokratotalon rakentaminen toteutui. R-Netin valokuidun rakentamistyöt saatiin loppuvaiheeseen, mikä toi kuntalaisille entistä paremmat tietoliikenneyhteydet. Teollisuushallit-yhtiön vastaanottohallin rakentamishanke yritysten toimitiloiksi ei edennyt toivotulla tavalla. Neuvotteluja tiloista kiinnostuneiden yritysten kanssa käytiin useasti, mutta ne eivät johtaneet rakentamisen käynnistämisen edellyttämiin sitoumuksiin. Muiden yhtiöiden toiminta oli vakiintuneella tasolla.

Vuoden 2019 aikana uutena toimintansa aloitti kunnan kaukolämpö- ja viemärlaitoksen yhtiöittämisessä syntynyt Reisjärven Lämpö Oy. Varsinainen toiminta yhtiöön siirtyi vuoden viimeisenä päivänä. Liiketoiminta uudessa yhtiössä alkoi vuoden 2020 alussa, joten yhtiön tietoja ei ole yhdistelty konsernitilinpäätöslaskelmiin vuodelta 2019.

Seuraavassa yhtiöiden keskeisimmät tiedot toimintakertomuksista ja tilinpäätöslaskelmista siltä osin kuin ne olivat saatavissa. Vertailutietona edellisen vuoden tieto on ilmoitettu sulkeissa.

5.1. Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi

Yhtiön vuonna 2018 rakennuttaman pihan sadevesijärjestelmän toimivuutta seurattiin. Sadevesistä aiheutuvaa vesiongelmia pihalla ei enää ollut. Rakennuksen tiiliseinät tarvitsevat saumausta. Tilikauden tulos oli 242,95 euroa (-3.247,10). Taseen loppusumma 68.647,31 euroa (68.638,22).

5.2. Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II

Tilikauden tulos oli -1.859,85 euroa (4.700,18) ja taseen loppusumma 295.620,85 euroa (279.036,24).

5.3. Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III

Tilikauden tulos oli 7,40 euroa (1.141,08) ja taseen loppusumma 290.725,92 euroa (289.626,00).

5.4. Kiinteistö Oy Reisjärven Petäjälinna

Tilikauden tulos oli 20.803,49 euroa (15.008,91) ja taseen loppusumma 80.928,50 euroa (64.656,24).

5.5. Kiinteistö Oy Reisjärven Santala

Tilikauden tulos oli -13.303,64 euroa (246,56) ja taseen loppusumma 498.158,62 euroa (511.122,76).

5.6. Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit

Tilikauden tulos oli -6.609,90 euroa (-1.114.72)ja taseen loppusumma 19.577,51 euroa (17.389,61).

5.7. Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratilat

Uusi asuinrivitalo on rakennettu ja otettu käyttöön. Asuinrivitaloon on saatu asukkaiksi myös uusia kuntalaisia. Tilikauden tulos jäi tappiolliseksi, koska vuokratuottoja saatiin vain joulukuulta. Ensimmäisen vuoden toimintakuluja nostivat mm. kertaluonteiset markkinointikulut.

Tavoitteena on pitää yhtiön toiminta taloudellisesti kannattavana ilman voitontavoittelua.

Vuoden 2020 alusta lähtien asunnoista on vuokrattuna 5/6. Yhtiön hallitus on linjannut, että yksi asunto kohdennetaan ensisijaisesti uusien kuntalaisten käyttöön .

Korsernitilinpäätöslaskelmien tiedoissa tilikauden tulos oli -35.126,41 euroa (-4.861,54) ja taseen loppusumma 724.101,71 euroa (21.934,59). Tarkentunut lopullinen tilikauden tulos oli -22.970,22 euroa ja taseen loppusumma 736.257,90 euroa.

5.8. R-Net Oy

Valokuituverkon rakentamisen päätyttyä ja toiminnan volyymin laskettua yhtiön hallintotehtäviä keskitetään Pyhä-Netin yhteyteen vuoden 2020 alkupuolella.

Korsernitilinpäätöslaskelmien tiedoissa tilikauden tulos oli 138.245,15 euroa (4.351,57) ja taseen loppusumma 2.083.225,71 euroa (947.723,95). Tarkentunut lopullinen tilikauden tulos oli 155.325,28 euroa ja taseen loppusumma 2.104.650,86 euroa.

5.9. Reisjärven Lämpö Oy

Yhtiön liiketoiminta kaukolämpö- ja viemäritoiminnassa alkaa vuoden 2020 alusta. Koska yhtiöllä itsellään ei ole omia kertyneitä varoja, valtuusto myönsi rahoitusta yhtiölle vuodelle 2020 verkostojen korjausinvestointeihin. Yhtiön tieoja ei ole yhdistelty kunnan konsernitilinpäätökseen.

6. ALLEKIRJOITUS JA MERKINNÄT

Reisjärvellä 27. päivänä huhtikuuta 2020

REISJÄRVEN KUNNANHALLITUS

Jouni Tilli, puheenjohtaja

Marjut Silvast, kunnanjohtaja

Antti Vedenpää, 1. vpj

Katri Parkkila, 2. vpj

Sari Huuskonen

~~Mikko Kinnunen~~ Eija Siniluoto

Ulla Pietilä

Marko Pohlman

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Reisjärvellä _____. _____. 2020

TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy
Tilintarkastusyhteisö

Marko Paasovaara
Tilintarkastaja JHT, KHT, KTM

7. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Päiväkirja

Pääkirja

Palkkakirjanpito

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpito

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Reisjärven kunnanvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Reisjärven kunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää kunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kunnanhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kunnan hallinnosta ja taloushoidosta tilikaudella. Kunnanhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kunnan johtamista palvelevan ohjeistuksen päivittäminen on laiminlyöty sisäisen valvonnan ohjeistuksen, konsernivalvonnan ohjeistuksen sekä niihin liittyvän hallintosäännön päivittämisen osalta. Sisäinen valvonta ei järjestelmällisesti tuota dokumentoitua informaatiota toimialojen havainnoista eikä kehittämistarpeista. Kuntalain (410/2015) 38, 39, 46, 47 ja 48§n mukaisesti kunnanhallitus vastaa sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämisestä kunnassa.

Muistutuksena esitämme, että kunnan sisäinen valvonta ja konsernivalvonta eivät ole järjestettynä asianmukaisesti. Puutteista ei ole havaittu aiheutuneen vahinkoa kunnalle. Muutoin kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta muilta osin paitsi sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan laiminlyönnin osalta kunnanhallitukselle.

Reisjärvellä 12. kesäkuuta 2020

TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy, JHTT-yhteisö

Marko Paasovaara *JHT, KHT*

Reisjärven kunta
Tarkastuslautakunta

Reisjärven valtuustolle

REISJÄRVEN KUNNAN TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2019

Puheenjohtajan katsaus

Tarkastuslautakunnalle on toimitettu vuoden 2019 tilinpäätös- ja toimintakertomusasiakirjat, jotka on laadittu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaisesti. Ne antavat kattavasti tiedot kunnan eri toimialojen tilitapahtumista ja toiminnasta.

Tarkastuslautakunta on laatinut arviointikertomuksen kuntalain 121 §:n mukaisesti ja sitä on pyritty lyhentämään, koska ei haluta toistaa tilinpäätös-toimintakertomuksessa hyvin esille tulevia asioita. Vuoden 2019 taseeseen on syntynyt alijäämää, jonka vuoksi tarkastuslautakunnan on arvioitava, ovatko kunnan tasapainottamistoimenpiteet riittäviä vuosille 2019–2023.

Tarkastuslautakunnan tehtävä ja kokoonpano

Tehtävä:

Kuntalain 121 § mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

P.W. MP

Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kokoonpano

Kunnanvaltuuston tilikausille 2017–2021 valitsemina tarkastuslautakunnan jäseninä vuonna 2019 olivat:

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Esa Hirvinen, puheenjohtaja	Arto Vähäsöyrinki
Pauli Niemi, varapuheenjohtaja	Erkki Luotoniemi
Merja Puurula, jäsen	Riina Kiiskilä 29.1.2020 saakka Johannes Mattila 29.1.2020 lähtien

Työskentely

Valtuuston valitsema tarkastuslautakunta on kokoontunut tilikauteen 2019 liittyen seitsemän kertaa. Tarkastuslautakunta on valtuustokauden alussa omaksunut jatkuvan seurannan periaatteeseen perustuvan toimintamallin. Arviointiaan varten lautakunta on kuullut sivistystoimenjohtajaa, teknistä johtajaa, ravitsemus- ja siivoustyönjohtajaa, terveyskeskuksen keittiön emäntää, Niemenkartanon koulun keittäjää, kehitys- ja talouspäällikköä ja kunnanjohtajaa.

Tilintarkastajaa on kuultu lautakunnassa tilintarkastuksen osalta.

Kunnan hallinnon ja talouden tarkastamisen järjestämiseksi lautakunta on toteuttanut ja julkistanut tarjouspyynnön, jonka tulosten pohjalta valtuusto on valinnut tilintarkastus-yhteisöksi TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy:n. Vastuullisena tilintarkastajana toimii Marko Paasovaara (JHT, KHT), varalla Timo Nuutinen (JHT, HT).

Tarkastuslautakunnan arviointi perustuu kunnanvaltuuston hyväksymään vuoden 2019 talousarvioon, kunnanhallituksen hyväksymään tilinpäätökseen, tilintarkastajan tarkastusraportteihin, tilintarkastuskertomukseen sekä tarkastuslautakunnan hankkimiin selvityksiin. Vuoden 2019 painopistealueina ovat talouden tasapaino, tilinpäätöksen valmistumisen seuranta, sisäinen valvonta, konsernivalvonta, riskienhallinta, talousarvioprosessit ja niiden seuranta.

Sidonnaisuudet: Pauli Niemi toimii kunnan viemärlaitoksen hoitajana eikä osallistu viemärlaitoksen arviointikäsitteilyyn.

P.W. MP

Edellisinä vuosina arviointikertomuksen johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Hallintosäännön päivittäminen on vielä kesken. Yhtiöittämisistä johtuen sekä konserniohjetta että sisäisen valvonnan ohjetta on päivitettävä.

Valtuuston asettamat tavoitteet ja niiden toteutumisen arviointi

Tarkastuslautakunta on arvioinut valtuuston asettamia tavoitteita ja niiden toteutumista talousarvion pohjalta.

Yleishallinto

- kunnanhallitus on varsin ripeässä tahdissa tuonut asiat valtuuston päätettäväksi
- kuntastrategia on otettu huomioon kunnan ja sen konsernin talousarviossa ja suunnitelmissa: uuden päiväkodin rakentaminen on aloitettu. Päiväkotia valmistuu vuoden 2020 aikana. Vuohjärven biotalous- ja virkistyskäyttökunnostushanke jatkuu ruoppausmaiden levityksellä.
- kehitys- ja talousjohtajan tehtäväkenttä on ollut varsin laaja. Hän on loppuvuodesta 2019 hoitanut myös vs. kunnanjohtajan tehtäviä. Marjut Silvast on hoitanut varsin mallikkaasti tämän laajan tehtäväkentän.

Lautakunta toteaa että kiristyneestä taloustilanteesta huolimatta Reisjärven hallintotoimi on kokonaisuudessaan toiminut hyvin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Lautakunta toteaa että laadulliset ja taloudelliset mittarit näyttävät, että kasvatus- ja koulutuslautakunta on kokonaisuudessaan toiminut hyvin. Tilinpäätökseen tiedot on kirjattu selkeästi ja kattavasti. Talouden tasapainottamistoimenpiteet kasvatus- ja koulutuslautakunnan osalta ovat onnistuneet erinomaisesti.

Tekninen toimi

- talousarvio ylittyi merkittävästi johtuen mm. ennakoiduista kiinteistöjen kunnossapitotoimenpiteistä
- investoinneissa oli alitusta verrattuna talousarvioon. Julkisen käyttöomaisuuden puolella alitus oli suurin. Hankkeista osa siirtyi toteutettavaksi myöhemmin. Kaavateiden sekä osa ranta- ja vesialueiden kunnostuksesta siirtyi vuodelle 2020.
- viemäriverkostoa ei saneerattu, koska määrärahoja tähän ei ollut varattu. Verkoston kunnostusta varten pyydetty vuotovesiraportti valmistui vuonna 2019.
- henkilöstöresurssit olivat ajoittain riittämättömät

Lautakunta toteaa, että laadulliset mittarit näyttävät, että tekninen toimi on kokonaisuudessaan toiminut kohtalaisesti.

P.W. MP

Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutumisen arviointi

Konsernitilinpäätös

Konsernitilinpäätöstä heikensi merkittävästi kunnan alijäämäinen tilinpäätös. Koska kunta-konsernin toimintakate on kahtena vuonna peräkkäin alijäämäinen, on se yksi kriisikuntakriteeri.

Kunnan konserniyhtiöt vaikuttavat vain vähän kunnan konsernitilinpäätöksen tulokseen.

Talouden tasapainottamisen arviointi

Kunnan taseessa on edelliseltä tilikaudelta syntynyttä katettavaa alijäämää noin 1,1 miljoonaa euroa ja päättyneeltä tilikaudelta noin 600.000 euroa. Kumulatiivinen alijäämä tilikauden 2019 lopussa on noin 1,7 miljoonaa euroa.

Kunnassa on keväällä 2018 laadittu talouden tasapainottamissuunnitelma talousarviovuodelle 2018 ja suunnitelmavuosille 2019–2020. Tasapainottamissuunnitelma ei ole riittävä kattamaan alijäämää.

Reisjärven kunnan talouden tasapainottamistyön tulee olla aktiivista, jotta kattamaton alijäämä tilinpäätöksistä 2018–2019 saadaan katettua tulevien vuosien ylijäämällä ja lähitulevaisuudessa vältetään arviointimenettelyitä.

Kaukolämmön ja viemärlaitoksen liiketoiminta on yhtiöitetty vuoden 2020 alusta. Tämä saattaa jatkossa vaikuttaa teknisen toimen tulokseen negatiivisesti.

Sidonnaisuusilmoitukset

Sidonnaisuusilmoitukset on käsitelty Tarkastuslautakunnassa 11.12.2019, jolloin osa sidonnaisuusilmoituksista puuttui. Päivitetyt sidonnaisuusilmoitukset tuodaan valtuustolle tiedoksi kesän 2020 aikana.

Yhteenveto

Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan toiminnot ovat toteutuneet keskeisiltä osiltaan valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti. Tilintarkastuksen toteutuksessa on ollut haasteita, joiden johdosta tilintarkastuskertomus on viivästynyt. Ongelmat on tiedostettu ja niihin pitää puuttua.

Kunnan ohjeet ja säännöt tulisi päivittää ajan tasalle. Mm. hallintosäännön olisi pitänyt olla kuntalain mukainen jo vuoden 2017 valitun valtuuston toimikauden alusta lukien. Sisäisen valvonnan ohje ja konserniohje tulee uudistaa.

Kunnan kaikkien kiinteistöjen kuntokartoitusten tulee olla ajantasaiset, jotta ennakoinnattomilta kunnossapitotoimenpiteiltä vältetään.

Kaikkien hallintokuntien tulisi kiinnittää erityistä huomiota talousarvion toteutumiseen, jotta ylityksiltä välttyttäisiin.

P.W. MP

Kunta on kyennyt tiukasta taloustilanteesta huolimatta tarjoamaan kuntalaisille varsin laadukkaat palvelut. Kunta on ostanut talousneuvontapalvelua Konsulttiyhtiö Perlacon Oy:ltä.

Allekirjoitukset

Reisjärvellä 12. kesäkuuta 2020

Tarkastuslautakunta

Esa Hirvinen, pj.

Pauli Niemi, vpj.

Merja Puurula, jäsen

Dokumentin sisältö

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2019

- 1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi
- 2 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi
- 3 Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2020

- 4 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset
- 5 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat
- 6 Hyvinvointisuunnitelma

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

- 7 Suunnitelman laatijat
- 8 Suunnitelman hyväksyminen

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2019

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimus vuosille 2019-2025

Reisjärven kunta allekirjoitti 31.10.2019 Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointi-sopimuksen, jonka mukaisesti Reisjärven kunta osaltaan edistää ja kehittää pohjoispohjalaisten ihmisten hyvinvointia. Sopimusta voidaan tarkistaa vuosittain sovittavilla konkreettisimmilla yhteiskehittämisen teemoilla.

Hyvinvointikäsitteemme

Minä, pohjoispohjalainen ihminen, voin hyvin silloin, kun koen eläväni hyvää arkea ja mielekästä elämää. Hyvinvointiini vaikuttavat jokapäiväiset arjen tarpeeni, askareeni, yhteisöni ja ympäristöt, joissa elän ja toimin. Toimintani ja arjen valintani vaikuttavat omaan, läheisten ja tulevien sukupolvien hyvinvointiin. Toivon tulevani kuulluksi, nähdyksi, hyväksytyksi ja ymmärretyksi ihmisenä enkä yksittäisten tarpeideni kautta.

Reisjärven kunnan laaja hyvinvointisuunnitelma vuosille 2017-2020

Hyvinvointisuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa 12.12.2017. Valtuustokausittain valmisteltavan laajan hyvinvointikertomuksen tavoitteita ja toimenpiteitä päivitetään vuosittain osana kuntasuunnittelua. Vuosittain laadittava kunnan hyvinvointikertomus - vuosittainen raportti - on tiivis kuvaus hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niiden edistämisestä kunnassa.

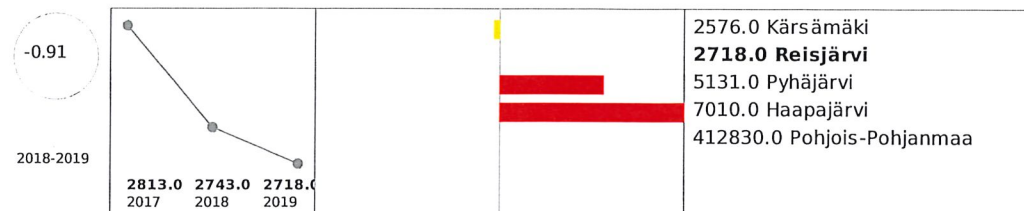
Reisjärven kunnan hyvinvointikertomus, vuosittainen raportti 2019

Kunta seuraa asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista raportoidaan valtuustolle vuosittain terveydenhuoltolain mukaisesti. Kunnan hyvinvointikertomus on tiivis kuvaus hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niiden edistämisestä kunnassa. Reisjärven kunnan vuoden 2019 hyvinvointikertomus on valmisteltu yhdessä kunnan ja Peruspalvelukunta-yhtymä Selänteen edustajien kanssa. Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2019 sisältää kuvauksen Reisjärven kunnan asukkaiden hyvinvoinnin tilasta ja siihen vaikuttavista tekijöistä, joita on tarkasteltu erikseen eri väestöryhmissä näkökulman muodostamiseksi. Tarkasteltavien tekijöiden valinnassa on hyte-kannustimen indikaattoreiden (Sotkanet) lisäksi hyödynnetty Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksensuosituksista hyvinvointikertomuksen minimietosisällöstä. Tarkastelussa on huomioitu myös valtuuston 30.1.2019 § 5 hyväksymä Reisjärven kuntastrategia 2035.

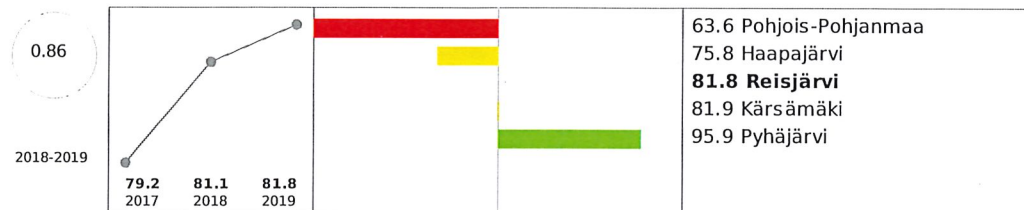
Nyt käsiteltävänä oleva Reisjärven kunnan vuosittainen raportti 2019 sisältää kuvauksen väestön hyvinvoinnin tilasta vuonna 2019.

Väestö

Väestö 31.12.

Huoltosuhte, demografinen

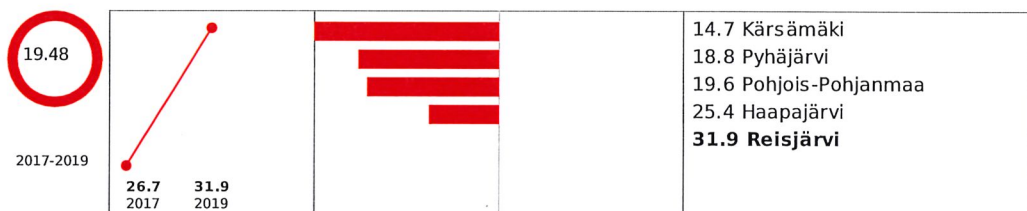

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

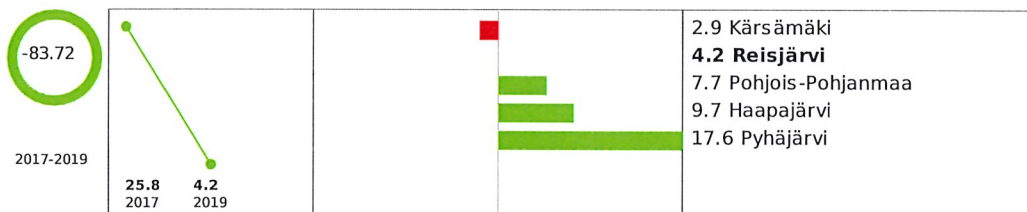
Hyvinvointi

Elämänlaatu ja osallisuus

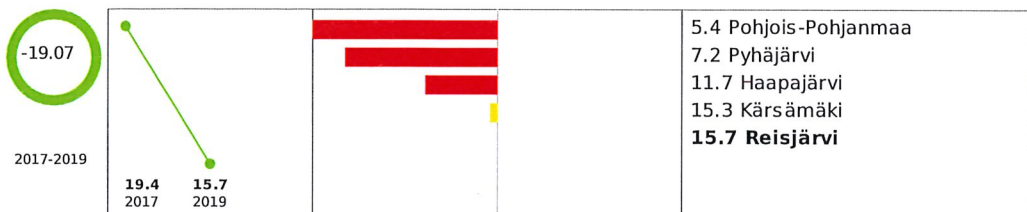
Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

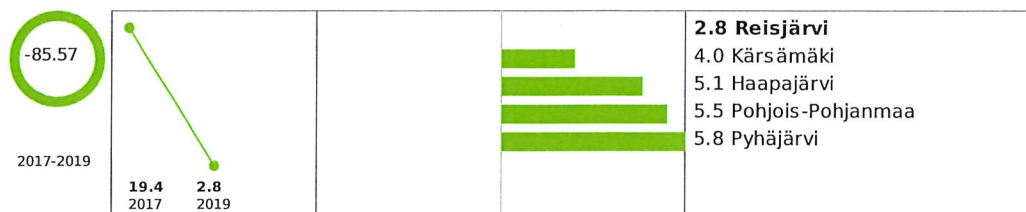
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

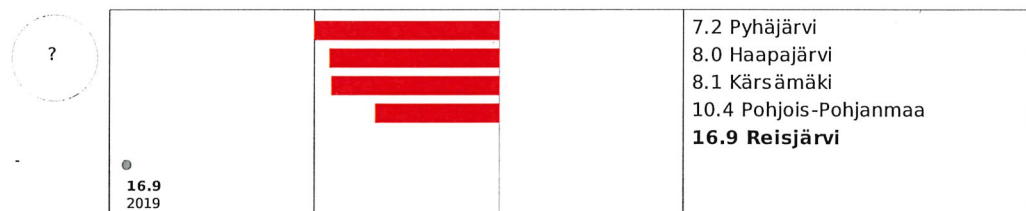
Nuuskaa päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

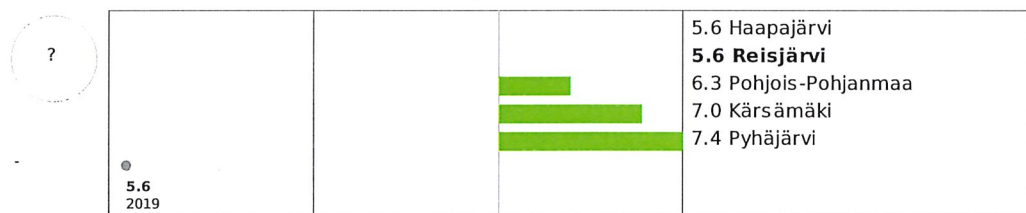
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

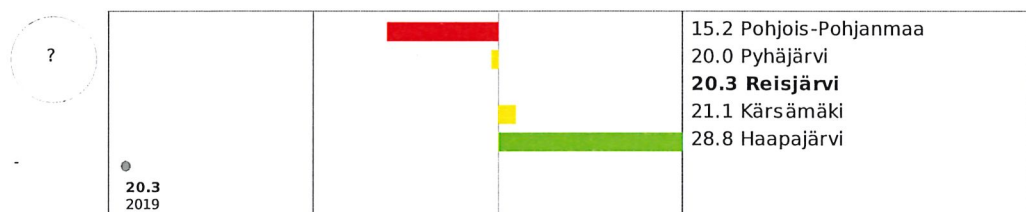
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

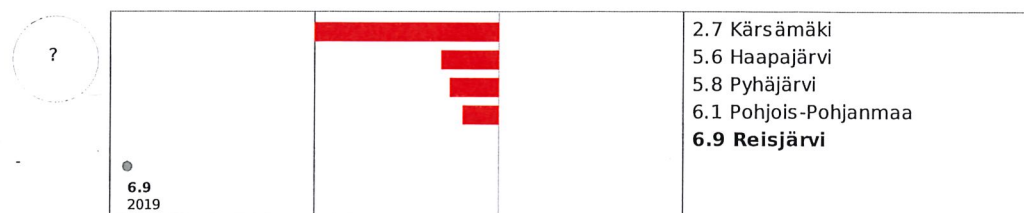
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9. luokan oppilaista

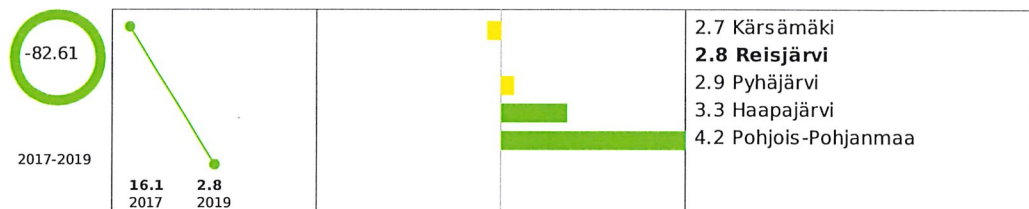

Pelaa rahapelejä viikoittain, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

2 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

Vuosittaisessa hyvinvointikertomuksessa nostetaan painopistealueittain esiin reisjärvisen hyvinvointiin liittyviä vahvuuksia ja haasteita.

Kuntalaisten aktiivisuuden lisääminen oman ja läheisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi

Tavoitteina kunnan ja järjestöjen yhteistyön lisääminen ja kuntalaisten aktivoiminen järjestötoimintaan, terveystieteiden lisääntyminen ja ylipainon vähentyminen.

Reisjärven kirjastolla järjestettiin vuonna 2019 kaksi luonto- ja retkeilyaiheista kirjailijavierailua, joilla kannustettiin kuntalaisia liikkumaan luonnossa. Vuoden aikana järjestettiin myös kaksi yhteislauluiltaa sekä useita opastuksia kirjaston eri palveluiden käyttöön. Syksyllä yhdistysten kanssa yhdessä järjestettiin terveysilta, jossa asiakkailta oli mahdollisuus mittauttaa verenpaine, verensokeri, puristusvoima sekä mikrospirometria-mittaus. Illassa oli mukana myös terveys- ja hyvinvointialan yrittäjiä sekä taukojumppa ja joogatuokio. Lopuksi oli luento "Kulttuurin ja taiteen vaikutus hyvinvointiin". Kirjaston tapahtumilla sekä laadukkaalla kirjakokoelmalla pyritään vaikuttamaan positiivisesti kuntalaisten henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin.

Vuonna 2019 kirjastosta lainattiin kaikkiaan 42378 lainaa. Kävijöitä oli 31998 kävijää vuonna 2019.

Kisatien liikuntahalli ja kuntosali sekä Niemenkartanon liikuntasali ja kuntosali ovat tarjonneet erinomaiset ja riittävät sisäliikuntapuitteet kunto- ja terveystieteiden harrastamiselle. Ulkojäitä on ylläpidetty keskuskaukalon lisäksi Niemenkartanossa ja Leppälähdessä. Tykkilumilatu on varmistanut pitkän hiihtokauden, vaikka peruslenkeillä ei aina olisikaan lunta riittävästi. Myös retkilatu Petäjämaeltä Leppälähteen on ollut käytössä. Ulkokentät, keskuskaukalolle valmistunut Leijona-Areena mukaan luettuna, tarjoavat hyvät puitteet yleisurheilu- ja palloilulajeille. Petäjämäen alue kokonaisuudessaan ja Peuran Polku puolestaan varmistavat hyvät luontoliikuntamahdollisuudet.

Kuntoilukuukausien myötä tehtiin vuoden 2019 aikana 33 261 suoritusmerkintää eli 2 771,75 merkintää / kuukausi. Pääasiassa erityisliikuntaryhmille suunnattuihin uimahallikuljetuksiin (17 kuljetusta) osallistui yhteensä 672 henkilöä eli keskimäärin 39,53 henkilöä kuljetusta kohden. InBody-mittauksia tehtiin halukkaille kuntalaisille keväällä ja syksyllä, mittaajana kävi Keski-Pohjanmaan liikunnan aikuisliikuntapäällikkö.

Uusina aktiviteetteina vuoden 2019 aikana olivat osallistuminen Kokkola Cityrun -tapahtumaan sekä tenniskurssin järjestäminen. Myös hiihtolomaviikolle ajoittunut laturetkitapahtuma oli pitkistä aikaa ohjelmassa, mutta ko. päivälle sattunut huono sää verotti osallistujamäärää.

Reisjärvi-päivien monipuolinen ohjelma toteutettiin paikallisin voimin ja ohjelmakokonaisuus huipentui Reisjärven kunnan ja seurakunnan yhteisiin 150-vuotisjuhlallisuuksiin.

Päihdehaittojen ehkäiseminen

Tavoitteena Päihdeiden käyttö vähenee, päihdeettömät kunnan tilat, alueet ja tilaisuudet.

Reisjärven kunta on savuton kunta. Tupakointi on kielletty kunnan hallinnoimissa sisätiloissa sekä piha- ja liikunta-alueilla.

Kunnan järjestämät tilaisuudet ovat olleet päihdeettömiä. Eri tahojen osalta on annettu valistusta (esim. koululla aiheesta kannabis).

Korjaavassa päihdetyössä Reisjärven osuus viime vuoden aikana lisääntynyt reilusti. Asiakkaita päihdepalveluissa oli noin 30 ja käyntimäärät ovat kolminkertaistuneet. Päihdeiden käytön lisääntymisen syitä: perinteisen alkoholin rinnalle myös Reisjärvellä tullut huumeiden käyttö ja sekakäyttö. Myös peliongelmat ovat lisääntyneet ja sen takia hakeudutaan palveluiden piiriin. Tietoisuus hoitomahdollisuuksista on lisääntynyt. Aktiivisesti työterveyshuolto sekä sos.toimi ja lastensuojelu ohjaavat palveluiden piiriin. Nuoren kohdalla lastensuojelu ohjaa huumesuoluihin aikaisempaa herkemmin. Nuorilla alkoi käytöstä siirrytty kannabiskokeiluihin.

Lasten, lapsiperheiden ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen

Tavoitteena on, että lapset ja nuoret saavat riittävästi tukea.

Lapset puheeksi -työmenetelmä on käytössä Reisjärvellä neuvolassa, varhaiskasvatuksessa ja koulutoimissa.

Reisjärven varhaiskasvatussuunnitelma päivitettiin 2019 tavoitteenaan lasten ja perheiden hyvinvointi.

Varhaiskasvatuslain veloitteen myötä lasten ja huoltajien osallisuutta lisätään ja kehitetään hakemalla yhä uusia

tapoja sen toteuttamiseen varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut pienenevät.

Ryhmäperhepäiväkoti Anjala siirtyi uuden toimikauden alussa Petäjämäelle esiopetukselta vapautuneisiin tiloihin. Varhaiskasvatuksen painopistealueeksi valittiin lasten liikunta. Päiväkoti lähti ensimmäisenä mukaan "Ilo kasvaa liikkuen"-hankkeeseen, jota laajennetaan muihin yksiköihin.

Reisjärvellä on matalan kynnyksen, kaikille avointa, toimintaa lapsiperheille. Ppky Selänne järjestää Reisjärvellä perhekeskuksen avoimen kohtaamispaikan toimintaa Väinölässä. Väinölän palveluihin kuuluvat perhekerho ja lapsiparkki. Toiminta on maksutonta eikä niihin osallistuminen vaikuta perheelle maksettaviin lastenhoidontukiin. Lisäksi Reisjärvellä kokoontuu vuoroviikoin Reisjärven MLL:n paikallisyhdistyksen ja Reisjärven seurakunnan pitämä perhekerho. Toiminta on tarpeellista ja kävijöitä riittää.

Reisjärven kunta tarjoaa edelleen tilapäisiä varhaiskasvatuspäiviä satunnaiseen alle kouluikäisen lapsen hoidon tarpeeseen.

Lisäksi kerhotoimintaa lapsille ja perheille ovat järjestäneet 4H-yhdistys (erilaiset harrastekerhot kouluikäisille), Musiikkiopisto, Jokilatvan opisto (kädentaidot, liikunta, musiikki ym lapsille ja koululaisille), Tanssiopisto Uusikuu (tanssikoulu lapsille ja nuorille), vapaapalokunta, näytelmäkerho, Fysioterapia Jonna Ky (perheliikunta ja tanssiliikunta), Reisjärven Pilke (salibandykerhot kouluikäisille, hiihto-, pesäpallo- ja yleisurheilukoulut) ja Reisjärven Voima (jalkapallo, nyrkkeily). Suomen Ladun jäsenyhdistys Maaselän Latu on järjestänyt erilaisia ulkoilu-, retkeily ja liikuntatapahtumia lapsiperheille. Voidaankin todeta, että yhdistysten merkitys harrastetarjonnassa ja hyvinvoinnin osalta on kasvanut. Osa yhdistysten ja yksityisten palveluntuottajien toiminnasta on ollut maksutonta.

Ppky Selänne järjestää kuntaan perheneuvolapalveluita. Ollut 1 päivä joka toinen viikko/ 2 työntekijää. Perheneuvola on tarjonnut ryhmämuotoista toimintaa Selänteen alueella.

Terveystoimijat ovat käyneet Neuvokas Perhe - koulutuksen ja ottaneet käytänteet työhönsä perheiden kanssa.

Lastensuojelun systeemistä toimintamallia on vahvistettu kouluttamalla uudet työntekijät. Sosiaalihuoltolain mukainen toiminta on vakiinnutettu. Lapsiperheiden sosiaalipalvelu ja lapsiperheiden kotipalvelu ovat kehittyneet tärkeäksi osaksi lapsiperheiden palvelua. Perhetyön kehittäminen on aloitettu. Tavoitteena selkeyttää perhetyön muodot siten, että se vastaa asiakkaiden tarpeisiin riittävän ajoissa ja riittävällä tuella.

Lapsiperheille on toteutettu kysely joulukuun 2019 ja tammikuun 2020 aikana. Kyselyn avulla pyrittiin kartoittamaan lapsiperheiden kokemuksia palveluista ja tarpeita palveluiden kehittämisen pohjaksi. Palvelut saivat erittäin hyvää palautetta. Kyselyn pohjalta näyttää, että Reisjärvellä on hyvin mahdollisuuksia harrastaa. Tukea vanhemmuuteen on saatu, sitä on erityisesti ollut tarjolla ammattilaisten kanssa järjestettyjen keskustelujen kautta, mutta myös vertaisryhmätoiminta sekä kotiin annettu tuki nostettiin tärkeänä muotona esille. Kehitettävänä asiana nähtiin erityisesti tiedottaminen eri palveluista. Toivottiin sosiaalisen median aktiivisempaa käyttöä, sähköisiä palveluita ja sähköistä yhteydenottomahdollisuutta. Lapsiperheiden kotipalvelua toivottiin lisää.

Reisjärvi valittiin satunnaisotannalla Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen Imeväisruokintaselvitykseen: selvitys toteutettiin lastenneuvolasta käsin haastatteluna 2 viikon-12 kuukauden ikäisten lasten vanhemmille. Kyselyyn osallistui 22 perhettä, joka oli lähes 100 % ikäluokasta. Kuntakohtaiset tulokset ja kansallisen vertailun tulokset saadaan neuvolaan kevään 2020 aikana.

Reisjärven kunta on mukana Liikkuva koulu -hankkeessa. Samoin koululaisille on saatu kerhotoimintaa opetushallituksen avustuksen turvin.

Reisjärvellä on oma koulukuraattori, joka tapaa noin 80 oppilasta vuosittain henkilökohtaisesti. Lisäksi kuraattori tapaa kaikki kuudennen luokan oppilaat. Varhaisen puuttumisen mallin mukaan kaikille ensimmäisen, viidennen ja seitsemännen luokan vanhemmille tarjotaan lape-keskustelua. Vuonna 2014 voimaan tulleen oppilas- ja opiskelijahuoltolain 15§:n mukaan opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulupäivänä ja kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana päivänä. Reisjärvellä nämä määräajat toteutuvat hyvin.

Kuntaan on rakennettu uusi yläkoulu ja lukio Kisatien koulu, joka aloitti toimintansa syyslukukauden alusta 2017 ja yhden alakoulun malliin siirryttiin vuonna 2018. Uusi Niemenkartanon koulu valmistui elokuussa 2019. Uuteen kouluun saatiin kaiikille oma kotiluokka ja opettajainhuone sekä erityisluokka. Syksyllä 2019 kunnassamme aloitettiin aamu- ja iltapäivätoiminta uuden koulun tiloissa. Toimintaan tehtiin suunnitelmat, joilla sitä voidaan tarjota kaikille

esikoululaisille sekä ensimmäisen ja toisen luokan oppilaille. Toimintaan osallistui n. 32 % kaikista oikeutetuista, kuukausittain 30-36 lasta.

Syksyllä 2019 aloitettiin myös uuden päiväkodin rakentaminen, jolla pyritään keskittämään hoito yhteen terveeseen ympäristöön. Uusi päiväkodin johtaja aloitti virassaan tammikuussa 2019.

Koululaisilla on siis terveet toimitilat uusien koulujen myötä. Tämä näkyy myös kouluterveyskyselyssä (kevät 2019), jossa näkyy selkeästi oppilaiden kouluviihtyvyyden lisääntyminen. Edellisellä kerralla 60 % koko ongelmia fyysisissä olosuhteissa, nyt vain 2 %. Kouluterveyskyselyn mukaan 4-5 luokkalaisten yleinen hyvinvointi on lisääntynyt ja 4-5 -luokkalaisista 95 % harrastaa jotain vähintään kerran viikossa. Ylemmillä luokilla tyttöjen into säilyy (97 %), mutta poikien hieman hiipuu (89 %). Vähintään 1 tunnin päivässä liikkuu 60 % 4-5 luokkalaisten oppilaista. Oppilaiden terveystarkastuksissa on otettu puheeksi terveelliset elämäntavat ja keskusteltu epäterveellisten elämäntapojen vaikutuksesta terveyteen. Move-testien tuloksista keskustellaan terveystarkastuksissa oppilaiden ja huoltajien kanssa. Oppilaita ohjataan liikunnan pariin. Raittiita on enemmän kuin keskimäärin koko maassa, mutta myönteinen suhtautuminen päihteisiin on lisääntynyt. Alkoholien, tupakoinnin ja nuuskan käyttö on vähentynyt. Huolestuttavaa on, että kannabiskokeilut ovat lisääntyneet. Päihteidenkäytöstä on keskusteltu ja tuotu esille päihteiden käytön haittavaikutukset.

Oppilaat kokevat, että koulussa on mahdollista puhua jonkun aikuisen kanssa ja että heitä kuunnellaan. Koulukiusaamisen vähenemiseksi on tehty systemaattista työtä ja se näkyy koulukyselyn tuloksissa. Asian eteen jatketaan työskentelyä.

Kouluruokailu- ja varhaiskasvatuksen ruokailusuositusten päivittäminen tehty eri yksiköihin (koulut, päiväkodit, ryhmäperhepäiväkodit ja niiden henkilökunta).

7-luokkalaisille on kerrottu kouluruokailusuosituksista, koska se kuuluu opetus- ja kasvatustavoitteita tukevaan toimintaan.

Keväällä 2019 kunnassamme toimi oma etsivä nuorisotyöntekijä, mutta saadun palautteen mukaan kokoaikaiselle etsivälle ei ollut riittävästi töitä. Syksyn kuluessa neuvoteltiin yhteistyö Oulaisten hallinnoiman Jelppi-verkon kanssa alkamaan seuraavana vuonna. Etsivän nuorisotyön pyrkimyksenä on tavoittaa 15-29 -vuotiaan nuoret, jotka ovat koulutuksen ja työelämän ulkopuolella tai vaarassa jäädä niiden ulkopuolelle. Erityisen huomion kohteena ovat peruskoulun jälkeen ilman jatkopaikkaa olevat sekä peruskoulun jälkeiset opinnot keskeyttäneet nuoret.

Reisjärven kirjasto on avoinna 40 tuntia viikossa. Kirjasto panostaa lasten- ja nuortenosaston aineistokokoelmaan lasten ja nuorten lukutaidon lisäämiseksi. Kirjasto tekee yhteistyötä perusopetuksen kanssa ja mm. koululuokkiin vietävällä siirtokokoelmalla halutaan varmistaa, että pienillä ja suuremmallakin koululaisilla on kirjoja valittavana lainattavaksi oman tutun luokan ja opettajan seurassa, lähellä ja helposti. Kirjastonjohtaja valikoi kirjat huolella kohderyhmän (ikäluokka ja lukutaito) mukaisesti ja ne pyritään myös viemään säännöllisesti. Siirtokokoelman kirjat vaihdetaan noin 5 viikon välein. Kirjastossa järjestetään satumusiikkituokioita, joissa luetaan satuja ja lauletaan lastenlauluja yhteislauluna. Tapahtumat on järjestetty lapsia ja aikuisia osallistavina. Lisäksi kirjastossa järjestettiin vuoden 2019 aikana lapsille kaksi lastenkonserttia, nukketeatteriesitys sekä nuorille suunnattu tietokirjailijan vierailu.

Kunnassa toimii nuorisovaltuusto, joka mahdollistaa nuorten osallistumista päätöksentekoon.

Työikäisen väestön hyvinvointi

Tavoitteita: työssä jaksamisen tukeminen ja työttömien työkyvyn ylläpitäminen

Kunta on panostanut terveisiin toimitiloihin (uudet koulut, uusi päiväkotirakenteilla) ja asumismahdollisuuksiin (uusi vuokratervitalo).

Lisäksi kuntaan on rakennettu valokuituverkko.

Ehkäisevän päihdetyönviikon viikolla työntekijät jalkautuivat kadulle tiedottamaan päihteidenkäytön haitoista.

Mielenterveys- ja päihdetyön osalta tehdään yhteistyötä eri yksiköiden kesken. Suunnitelmassa on mm. kotihoidon työntekijöiden kouluttaminen mielenterveyden ensiapuun asiakkaiden kotona selviämisen tukemiseksi.

Tulpparyhmät tarjoavat maksutonta ryhmämuotoista elintapaohjausta valtimotautia sairastaville tai valtimotautiriskin omaaville.

Aikuissosiaalityötä on kehitetty uuden sosiaalityöntekijän vakanssin myötä.

Reisjärvellä työttömyysaste oli syyskuun 2019 lopussa 6,2 % (TE-hallinnon rekisteritietoihin perustuva työnvälitystilasto).

Kuntouttava työtoiminta on hoidettu kunnan omana toimintana. Tavoitteena on saada pitkäaikaistyöttömiä kuntouttavan työtoiminnan pariin ja samalla vähentää kunnalle aiheutuvia kustannuksia työmarkkinatuen kuntaosuuden osalta. Työmarkkinatuen maksut Kelalle ovatkin alentuneet tammikuun 10400 eurosta syyskuun 7300 euroon.

Työttömien terveystarkastuksessa kävi vuoden 2019 aikana 10 henkilöä ja eläkeselvityksiä tehtiin 7 henkilölle.

Reisjärvellä on käynnistynyt Sosiaalisen kuntoutuksen kehittämishanke Arki haltuun. Hanke on kohdistettu reisjärvisille koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleville nuorille, pitkäaikaistyöttömille ja heikoimmassa työmarkkinatilanteessa oleville. Hankkeen tavoitteena on asiakkaan elämänhallinnan vahvistaminen, terveyden ja hyvinvoinnin kohentaminen, oman suunnan kirkastaminen sekä työelämävalmiuksien kehittäminen.

Kuntouttava työtoiminta tilasto				
	henkilö lkm	kertyneet työpäivät	työmarkkinatuen	
	kuntouttavassa		kuntaosuus	
vuonna 2016	28	2406	103771,70	
vuonna 2017	21	1546	95689,67	
vuonna 2018	23	1297	115170,26	
vuonna 2019	17	1068	97598,22	

Ikääntyneen väestön hyvinvointi

Tavoite: tuetaan ikääntyneen väestön kotona asumista ja toimintakyvyn ylläpitämistä

Kotihoidon asukkaille on aloitettu yöhoito.

Seniorineuvola toimii muistihoitajan toimesta Reisjärven terveyskeskuksessa.

Matalan kynnyksen piste on avattu Selänteen toimesta Annan Putiikkiin. Torstaisin klo 10-12 Selänteen työntekijä on ollut paikalla antamassa esim. terveysneuvontaa, palveluohjausta. Muina aikoina materiaaleihin on voinut tutustua itsenäisesti. Käyttäjien määrä on ollut vähäinen, joten toiminnan kehittämistä vielä mietitään.

Päivätoimintaa on järjestetty Mansikan tiloissa ja se toimii 4 päivänä viikossa.

Ateriapalvelua on järjestetty ikäihmisille 7 p:nä viikossa, kylmäpakattuna viikonloppuisin.

Ppky Selänteen nettisivuille tehtiin vapaaehtoistoimijoille infisivusto.

Reisjärven eläkeläisjärjestöillä on aktiivista toimintaa viikoittain: joka toinen viikko kerho valtuustosalissa, on erilaisia tapahtumia, ulkoilupäivä, retkiä.

Kirjastonjohtaja on käynyt Eläkeliiton kokouksessa kertomassa kirjaston tarjoamista palveluista.

Kirjaston tiloissa toimi noin kerran kuukaudessa muistikerho Nuppi ja ruppi. Ryhmä on muistisairaille ja heidän läheisilleen suunnattu ryhmä, jonka tarkoituksena on tarjota vertaistukea ja tietoa elämään muistisairauden kanssa sekä aivoja aktivoivaa tekemistä. Läheisille ja sairastuneille on pääasiallisesti eriytetty ohjelma. Ryhmään voi osallistua läheinen tai sairastunut myös yksin. Järjestävinä tahoina ovat Keski-Pohjanmaan Muistiluotsi ja PPKY Selänne. Uudet ryhmäläiset ovat ryhmään aina tervetulleita. Osallistujille toiminta on ilmaista.

Kirjaston tiloissa toimi myös hengitysyhdistyksen, sydänyhdistyksen, invalidiyhdistyksen ja diabetesyhdistyksen jäsenilleen tarjoama jumppa viikottain, syksystä kevääseen. Jumppa on kevyttä jumppaa jossa jokainen liikkuu oman

kuntonsa ja voimiansa mukaan.

Reisjärven kunta on järjestänyt torstaisin asiointipalvelua sivukyliltä kirkonkylälle ja takaisin. Palvelu on kaikkien kuntalaisten käytössä, eniten sitä ovat hyödyntäneet ikääntyneet.

3 Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

Tavoite: Kunnan ja järjestöjen yhteistyön lisääminen ja kuntalaisten aktivoiminen järjestötoimintaan, terveysliikunnan lisääminen ja ylipainon vähentyminen

- + Yhdistyksillä merkittävä rooli harrastetarjonnassa, asukkaiden aktivoimisessa ja osallistamisessa sekä kylien elinvoimaisuuden edistämässä
- + Kunta ja yhdistykset ovat jatkaneet yhdessä järjestettäviä tilaisuuksia
- + Kirjaston merkitys on kasvanut siellä järjestettyjen tapahtumien myötä tarjoten Reisjärven asukkaille henkisesti aktivoivan kohtauspaikan
- + Terveysliikunnalle sekä ulkona että sisällä on hyvät mahdollisuudet monipuolisten liikuntamahdollisuuksien myötä
- Järjestöyhdyskunta on puuttunut. Reisjärven kunta on päättänyt hakea hankerahoitusta Keskipiste Leaderilta yhdistystoiminnan haasteisiin ja kehittämistarpeisiin keskittyvän Kynttilät esiin vakan alta -hankkeelle.

Tavoite: Päihteiden käyttö vähenee.

- + Alkoholin, tupakan ja nuuskan käyttö on vähentynyt koululaisten keskuudessa (kouluterveyskysely 2019 8. ja 9. lk)
- Myönteinen suhtautuminen päihteisiin on lisääntynyt
- Korjaavassa päihdetyössä on näkynyt päihteiden käytön lisääntyminen
- Alkoholin rinnalle on tullut huumeiden käyttö ja sekakäyttö
- Peliongelmat lisääntyneet

Tavoite: Lapset ja nuoret saavat riittävästi tukea

- + Lapset ja perheet ovat saaneet oikea-aikaista palvelua. Neuvolan ja kouluterveydenhuollon palvelut ovat toimineet hyvin.
- Kouluterveyspuolella on ollut vajetta lääkäriresurssissa vaikean lääkäritilanteen vuoksi. Lakisääteiset tehtävät saadaan kuitenkin hoidettua kevääseen mennessä.
- + Työskentely on ollut moniammatillista neuvolan, perheneuvolan, kouluterveydenhuollon, lapsiperheiden sosiaalipalvelujen, lastensuojelun sekä monien muiden ammattilaisten kesken. Perheneuvolan resurssien on kaivattu lisäystä. Asian tiimoilta on järjestetty koulun oppilashuollon henkilökunnan kanssa palaveri ja suunniteltu toimenpiteitä tilanteen kehittämiseksi.
- + On tunnistettu lasten ja perheiden hyvinvoinnin haasteita, joiden vuoksi on suunniteltu uusia toimenpiteitä vuodelle 2020. Selänneessä otetaan käyttöön digitaaliset ohjausmenetelmät Neuvokas Perhe-toimintamallissa. Lisäksi 4-vuotiaiden lasten vanhemmille otetaan käyttöön Voimaperheet - toimintamalli.
- + Lapsiperheet on osallistutettu palvelujen arviointiin ja kehittämiseen lapsiperheiden kyselyn avulla.
- Palveluista kaivataan enemmän tietoa. Toivottu sosiaalisen median aktiivisempaa käyttöä, sähköisiä palveluita ja sähköistä yhteydenottomahdollisuutta.
- Lapsiperheiden kotipalvelua toivottu lisää

Tavoite: Työssä jaksamisen tukeminen ja työttömien työkyvyn ylläpitäminen

- + Kunta panostanut terveisiin toimitiloihin ja asumiseen kuntastrategian mukaisesti

+ Aikuissosiaalityötä on kehitetty uuden aikuissosiaalityön sosiaalityöntekijän vakanssin kautta. Palvelua on saatu kehitettyä vastaamaan alueen tarvetta. Kehittämistä tulee jatkaa edelleen sosiaalisen kuntoutuksen osalta vuonna 2020.

+ Sosiaalisen kuntoutuksen kehittämishanke Arki haltuun käynnistynyt

Tavoite: Tuetaan ikääntyvän väestön kotona asumista ja toimintakyvyn ylläpitoa

- + Ohjattu päivätoiminta
- + Seniorineuvola
- +Varhainen puuttuminen muistisairauksiin
- +Palveluiden ja tuen oikea-aikainen tarjonta
- +Ryhmäliikunnan järjestämistä ikääntyneille
- +Asiointikuljetus
- +Matalan kynnyksen ohjauspiste

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2020

4 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset

Reisjärven kunnan strategia on hyväksytty valtuustossa 30.1.2019

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

Teema 1. Elinvoiman edistäminen-Yrittäjyydestä ylpeä Reisjärvi

Tarkoittaa elinkeinojen ja yritystoiminnan edistämistä. Yritysten kasvun ja kehittymisen edellytykset tukevat kuntalaisten toimeentuloa ja hyvinvointia paikkakunnalla. Siihen liittyvät työpaikat, yritystilat, teiden kunto, osaaminen ja markkinointi. Kaavoitus, tontit ja maapolitiikka.

Tavoitteet: Monipuolistuva ja verkostuva yrityskehittäjä. Kunta tukee yritysten toimintaympäristön ja -edellytysten kehitystä ja osaamista ja koulutusta paikallisesti ja alueellisesti. Paikallisen yrittäjyyden verkostoituminen ja monipuolinen kehittäminen nähdään vahvuutena, jonka kautta alueelle syntyy uusia työpaikkoja.

Teema 2. Terveet tilat ja hyvinvoivat kuntalaiset - puhdas Reisjärvi vetää puoleensa

Reisjärvi tekee aktiivista työtä sen puolesta, että kuntalaiset voisivat työskennellä ja asua terveissä tiloissa. Tavoitteena hyvinvoiva ja terveempi kuntalainen. Puhdas Reisjärvi vetää puoleensa.

Tavoitteet: Suunnitellaan ja rakennetaan kunta, jossa on viihtyisä ja terve asuin- ja elinympäristö nykyisille ja tuleville asukkaille. Kuntalaisten aktiivisuutta ja omatoimisuutta tuetaan yhdessä kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden kanssa. Elinympäristöä kehitetään kestävästä kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Teema 3. Väestö ja perhe keskiössä - Reilu ponnahduslauta elämään

Väestö- ja perhepolitiikka tarkoittaa toimivien lähipalveluiden järjestämistä niin, että ne palvelevat eri ikäisten tarpeita riittävästi sekä kuntalaisten huomioimista päätöksenteossa. Reisjärvisyys tarkoittaa toisen kunnioittamista, kohteliaisuutta, koulutuksen kautta hankittua tietotaitoa ja hyviä valmiuksia elämään.

Tavoitteena on vetovoimaisten lähipalvelujen järjestäminen, kulttuurin merkityksen vahvistuminen ja harrastusmahdollisuuksien tarjoaminen kaikenikäisille kuntalaisille ja väestökehityksen hallittu suunnanmuutos positiiviseksi suunnitelmakauden loppuun mennessä.

Kunnassa järjestetään lasten yksilöllisen kehityksen huomioivaa varhaiskasvatusta, monipuolista esi- ja perusopetusta ja erikoistuvaa lukiokoulutusta. Lähipalveluja ovat myös kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut, jotka varmistavat kuntalaisten henkisen ja fyysisen viihtyvyyden.

5 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

- [Kuntastrategia](#)
- [Elinkeinostrategia 2015-2024](#)
- [Päihdeohjelma KHALL 22.6.2009](#)
- [Savuton Reisjärvi VALT 11.10.2011](#)
- [Reisjärven kunnan varhaiskasvatussuunnitelma 2019](#)
- [Alueellinen turvallisuussuunnitelma](#)
- [Reisjärven liikenneturvallisuussuunnitelma 2005](#)
- [Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma VALT 21.3.2017](#)
- [Reisjärven kunnan laaja hyvinvointikertomus 2017-2020](#)

6 Hyvinvointisuunnitelma

Hyvinvointikertomustiedon perusteella on laadittu hyvinvointisuunnitelma vuodelle 2020.

1. Kuntalaisten aktiivisuuden lisääminen oman ja läheisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Terveysliikunnan lisääminen	Kunnan ja järjestöjen järjestämät liikunta- ja ulkoilutapahtumat	Nuoriso- ja vapaa-aikatoimi, järjestöt	Toteutuneet tapahtumat, osallistujamäärät
	Kuntoportaati Petäjämäelle -hanke	Hankerahoitus, vapaa-aikatoimi ja talkootyö	Hankkeen toteutuminen
	Liikunta-alueiden markkinointi, liikunnan ohjaus	Vapaa-aikatoimi, järjestöt	Kävijämäärät, liikuntatilojen käyttö
Järjestöjen keskinäisen yhteistyön sekä kunnan ja järjestöjen yhteistyön lisääminen ja tiivistäminen.	Kunnan ja järjestöjen yhdessä järjestämät tapahtumat	Kunta, järjestöt	Toteutuneet tapahtumat
	Kynttilät esiin vakan alta -hanke vireillä	Hankerahoitus	Hankkeen toteutuminen

2. Päihdehaittojen ehkäiseminen

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Päihteiden käytön ja päihdemyönteisyyden vähentäminen	Päihdevalistus	Terveystoimi, opetustoimi, nuoriso- ja vapaa-aikatoimi, järjestöt	Kouluterveyskyselyn tulokset, tilastot
	Nuorten kasvun ja osallisuuden tukeminen, päihdeettömät nuorisotilat ja tilaisuudet	Nuoriso- ja vapaa-aikatoimi, nuorisovaltuusto Etsivä nuorisotyö	Järjestetyt tilaisuudet, osallistujamäärät
	PAKKA-toimintamalli	Nuoriso- ja vapaa-aikatoimi, nuorisovaltuusto	
	Elämänhallinnan vahvistaminen, syrjäytymisen ehkäisy, osallisuuden	Sosiaalisen kuntoutuksen kehittämishanke Arki haltuun	Tukea tarvitsevien, tavoitettujen määrä, palveluiden pariin ohjautuvien määrä

	vahvistaminen	Etsivä nuorisotyö	
--	---------------	-------------------	--

3. Lasten, lapsiperheiden ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Lapset ja nuoret saavat tarpeeksi tukea	Voimaperhemalli otetaan käyttöön neuvoloissa 4 vuoden ikäisten perheille. Tavoitteena antaa ohjausta ja neuvontaa vanhemmille, ehkäistä varhaisessa vaiheessa ongelmien syntyä sekä ehkäistä lasten myöhäisempää syrjäytymistä.	Neuvolan terveydenhoitajat, ohjaus digitaalisina ostopalveluina Turun yliopiston kautta	Tukea tarvitsevien määrä, aloittaneiden sekä ohjelman läpikäyneiden määrä
	Vanhempien ryhmämuotoinen ohjaus - toimintamalli	Perheneuvola	Toteutuneet ryhmät / osallistujien määrät
	Erytisasiantuntijoiden saatavuus	Puheterapeutti, toimintaterapeutti, Perheneuvola, sosiaalityöntekijä- ja ohjaaja, lääkäri	Jonotusajan pituus, asiakasmäärät
	Koulujen oppilashuollon riittävyys turvattu	Nykyinen henkilöstömitoitus oppilashuollossa, monialainen / yhteisöllinen oppilashuoltotyö	Kouluterveyskyselyn tulokset säilyneet valtakunnan keskitasoa parempina, monialaisen / yhteisöllisen oppilashuoltotyöryhmän kokoontumiskerrat
	Eri toimijoiden koordinointi	Perhekeskusmalli, Lape-työryhmä	LAPE-ryhmän toiminta jatkunut, Perhekeskusmallin mukaista työskentelyä on saatu kehitettyä edelleen
	Kouluikäisten elintapaohjaus -Liikunta -Ravitsemus; koulu-ruokailusuositukset toteutuvat	Kouluterveydenhuolto	Kouluterveyskysely, ylipaino %

	<p>Esikko - toimintamallin käyttöönotto (lapsen esikielellisen kommunikaation ja kielen ensikartoitus). Tavoitteena on selvittää varhaista vuorovaikutusta ja kielen kehitystä. Lapsen neuvolasta jaetaan 10 kk:n ikäisen lapsen vanhemmalle Esikko-lomake joka palautetaan 12 kk:n neuvolassa. Kartoituksen pohjalta terveydenhoitajat ohjaavat harjoituksia tai tarvittaessa ohjataan puheterapeutille.</p>	<p>Neuvola ja puheterapia</p>	<p>Tehtyjen kyselyjen määrä / terveydenhoitajien ohjauksen määrä / puheterapeutin lähetteiden määrä</p>
	<p>Systeeminen toimintamalli jatkuu lastensuojelussa. Toimintaa kehitetään systeemistä mallia palvelevaksi. Lapsiperheiden kotipalvelua ja perhetyön eri tasoja kehitetään toimimaan systemaattisesti THL:n uusien suositusten mukaisesti.</p>	<p>Sosiaalityö, lapsiperheiden kotipalvelu, perhetyö</p>	<p>Lastensuojeluilmoitusten määrä, lapsiperheiden kotipalvelun määrä, perhetyön määrä</p>
	<p>Kunta tukee nuorten kesätyöllistymistä</p>	<p>Nuorten kesätyöllistämiseen varattu määräraha</p>	<p>Nuorten kesätyöllistettyjen määrä</p>
	<p>Lapsiperheiden kysely toteutetaan joka 3. vuosi</p>	<p>Ppky Selänne ja kunta</p>	<p>Kyselyn tulokset</p>
<p>Elintapojen myönteinen kehittyminen</p>	<p>Hyvinvointineuvola lapsille ja perheille. Neuvokas Perhe-toiminnan vakiinnuttaminen.</p>	<p>Kouluterveydenhuolto, lasten neuvola, kunnan vapaa-aikatoimi ja järjestöt</p>	<p>Osallistujien määrä / käynnit</p>
	<p>Kirjaston kokoelmat ja tapahtumatuotanto. Yhteistyö koulujen,</p>	<p>Kirjasto, koulut, varhaiskasvatus, kolmas sektori</p>	<p>Lainojen määrä. Kävijämäärä.</p>

	varhaiskasvatuksen, kansalaisopiston, kulttuuripalveluiden sekä kolmannen sektorin kanssa.		
--	--	--	--

4. Työikäisen väestön hyvinvointi

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Sosiaalisen toimintakyvyn vahvistaminen, syrjäytymisen ehkäisy ja osallisuuden edistäminen	Luodaan sosiaalisen kuntoutuksen toimintamalli yhteistyössä kunnan kanssa	Aikuissosiaalityö, kunnan työllisyyden hoidosta vastaavat Sosiaalisen kuntoutuksen kehittämishanke Etsivä nuorisotyö	Käyntimäärät, ryhmämäärät Työmarkkinatuen kuntaosuuden määrä
	Kirjaston ylläpitämä kirjakokoelma sekä tapahtumatuotanto.	Hankerahoitus. Kirjasto, kolmas sektori.	Kävijämäärä Lainamäärä

5. Ikääntyneen väestön hyvinvointi

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Ikääntyvien kotona asumisen ja hyvinvoinnin lisääminen	Henkisen hyvinvoinnin lisääminen mm. tuen ja keskustelun keinoin, mielenterveyden ea-2 koulutus kotihoidon henkilökunnalle	Mielenterveysneuvola, sosiaalitoimi	Sotkanet indikaattorit Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä
	Palveluiden oikea-aikainen tarjonta	Ppky Selänne	

Ryhmäliikunnan järjestäminen ikääntyville	Selänne, yhdistykset, omavetoiset liikuntaryhmät	Osallistumismäärät
Ystäväpalvelu, naapuriapu	Vapaaehtoistyö	
Eläkeläisjärjestöjen järjestämät kerhot, retket		Toteutuneet retket, osallistumismäärä
Seniorineuvola	Ppky Selänne	Asiakasmäärä
Matalan kynnyksen ohjauspiste (ikäihmisten tukeminen ja ohjaus)	Ppky Selänne	Turvallisuuden kokeminen

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

7 Suunnitelman laatijat

Hyvinvointikertomuksen on laatinut kunnanhallituksen nimeämä poikkihallinnollinen hyvinvointityöryhmä, jonka ovat muodostaneet:

Kunnanjohtaja (pj), sivistysjohtaja/rehtori, kirjastotoimenjohtaja, koulukuraattori, vapaa-aikasihteeri, tekninen johtaja, varhaiskasvatuksen ohjaaja ja palvelusihteeri (työryhmän sihteeri), kunnanhallituksen ja vapaa-aikalautakunnan edustajat, ppky Selänteestä hyvinvointipalvelujohtaja, johtava terveydenhoitaja ja lastenneuvolan terveydenhoitaja.

8 Suunnitelman hyväksyminen

PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄ SELÄNNE
PERUSSOPIMUS

Kuntayhtymähallitus 20.05.2020

Sisällys

I OSA HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN	1
Luku 1	1
KUNTAYHTYMÄN JOHTAMINEN	1
1 § Soveltaminen	1
2 § Kuntayhtymän johtamisjärjestelmä	1
3 § Esittely yhtymähallituksessa	1
4 § Yhtymähallituksen puheenjohtajan tehtävät	1
Luku 2	2
YHTYMÄVALTUUSTO	2
5 § Ylin päättävä elin	2
6 § Yhtymävaltuuston jäsenten valinta	2
7 § Jäsenten äänivalta	2
8 § Yhtymävaltuuston päätösvaltaisuus	2
9 § Yhtymävaltuuston tehtävät	2
Luku 3	3
YHTYMÄHALLITUS JA KUNTAYHTYMÄN JOHTAJA	3
10 § Yhtymähallituksen kokoonpano ja äänimäärä	3
11 § Yhtymähallituksen tehtävät	3
12 § Kuntayhtymän nimen kirjoittaminen	3
13 § Kuntayhtymän johtaja	3
Luku 4	3
MUUT TOIMIELIMET	3
14 § Ympäristölautakunta	3
15 § Yksilöjaos	3
Luku 5	4
OMISTAJAOHJAUS	4
16 § Omistajaohjaus	4
Luku 6	4
TALOUDENHOITO	4
17 § Peruspääoma ja jäsenkuntien osuudet	4
18 § Jäsenkuntien osuudet varoista ja vastuut veloista ja veloitteista	4
19 § Talousarvio ja -suunnitelma	4
20 § Talouden ja toiminnan seurantajärjestelmä sekä raportointi jäsenkunnille	4
21 § Tilikauden yli- ja alijäämäkäsittely	5
22 § Alijäämän kattaminen	5
23 § Tilinpäätös	5
24 § Kuntayhtymän tiedonantovelvollisuus	5
Luku 7	5
KUNTAYHTYMÄN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHOITTAMINEN	5
25 § Kuntayhtymän toiminnan rahoittaminen	5
26 § Investoinnit ja pääomarahoitus	5
27 § Suunnitelmapoistot	5
28 § Jäsenkunnan maksuosuuden erääntyminen ja viivästyminen	5
29 § Rahastot	6
Luku 8	6
HALLINNON JA TALOUDEN TARKASTUS	6
30 § Tarkastuslautakunta	6
31 § Hallinnon ja talouden tarkastus	6
32 § Sisäinen tarkastus	6
Luku 9	6
KUNTAYHTYMÄN PURKAMINEN JA LOPPUSelvitys	6
33 § Kuntayhtymän purkaminen ja loppuselvitys	6
34 § Perussopimuksen muuttaminen	6
35 § Sopimuksesta aiheutuvien erimielisyyksien ratkaiseminen	6
Luku 10	7
MUUT MÄÄRÄYKSET	7
36 § Toimitilat	7

LUKU 1

JÄSENKUNNAT JA TEHTÄVÄT

1 § Nimi ja kotipaikka

Kuntayhtymän nimi on Peruspalvelukuntayhtymä Selänne. Kuntayhtymän kotipaikka on Haapajärven kaupunki.

Kuntayhtymä on yksikielinen.

2 § Jäsenkunnat

Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Haapajärvi, Pyhäjärvi, Reisjärvi ja Kärsämäki.

3 § Tehtävä ja toiminta-ajatus

Kuntayhtymän tehtävänä on järjestää Haapajärven, Pyhäjärven ja Reisjärven puolesta valtion kunnille lailla säätämät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Kuntayhtymä järjestää lisäksi kaikille jäsenkunnilleen ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun, maa-aineslain, rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan palvelut. Jäsenkunnat siirtävät kuntalain 8 §:ssä tarkoitetun järjestämismääräyksen edellä mainituissa palveluissa kuntayhtymälle.

Kuntayhtymän tehtävänä on edistää väestön terveyttä ja sosiaalista hyvinvointia yhteistyössä jäsenkuntien kanssa.

Lisäksi kuntayhtymä voi järjestää jäsenkunnilleen myös muita palvelusopimuksissa määriteltäviä palveluja.

Kuntayhtymä voi myydä toimialaansa kuuluvia palveluja sopimukseen perustuen myös muille kuin jäsenkunnille.

Mikäli lainsäädäntö jatkossa mahdollistaa, jäsenkunta voi siirtää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämismääräyksen pois kuntayhtymältä. Jäsenkunnan tulee tehdä muutoksesta ilmoitus yhtymähallitukselle. Muutos tapahtuu ilmoitusta seuraavan kalenterivuoden päättyessä, mikäli yhtymävaltuustossa ei asiasta toisin sovita.

Mikäli jäsenkunta haluaa myöhemmässä vaiheessa siirtää kuntayhtymälle kuntalain 8 §:ssä tarkoitetun järjestämismääräyksen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa, sen tulee ilmoittaa asiasta yhtymähallitukselle. Muutos tapahtuu ilmoitusta seuraavan kalenterivuoden päättyessä. Kuntayhtymän puolesta siirron hyväksyy yhtymävaltuusto.

4 § Jäsenkunnan ottaminen ja eroaminen sekä toimintaa jatkavien jäsenkuntien asema

Uuden jäsenkunnan ottaminen edellyttää kuntayhtymän perussopimuksen muuttamista kuntalain mukaisesti.

Uuden jäsenkunnan jäsenyys kuntayhtymässä alkaa, ellei toisin määrätä, perussopimuksenmuutoksen hyväksymistä seuraavan kalenterivuoden alusta.

Jäsenkunnan, joka haluaa erota kuntayhtymästä, tulee ilmoittaa siitä kuntayhtymän hallitukselle. Eroaminen tapahtuu kalenterivuoden päättyessä jäsenkunnan ilmoitettua eroamisesta vähintään vuotta aiemmin.

Jäsenkunnan erotessa kuntayhtymästä sille suoritetaan yhtymävaltuuston päätöksellä kunnan osuus tai osa nettovarallisuudesta, ottaen huomioon sekä eroavan jäsenkunnan että toimintaa jatkavien jäsenkuntien asema. Mikäli muut kunnat eivät lunasta eroavan kunnan osuutta nettovarallisuudesta tai osaa siitä, alennetaan peruspääomaa. Mikäli kuntayhtymän nettovarallisuus on negatiivinen, eroava jäsenkunta on yhtymävaltuuston päätöksellä velvollinen suorittamaan kuntayhtymälle kunnan osuuden negatiivisesta nettovarallisuudesta. Mikäli jäsenkunnan eroaminen koskee vain osaa kuntayhtymän toiminnasta, koskee edellä tarkoitettu jäsenkunnan osuus vastaavasti tätä toimintaa.

Korvaus jäsenkuntaosuudesta ja kunnan korvaus kuntayhtymälle suoritetaan tasasuuruksina erinä viiden (5) vuoden aikana eron voimaantulosta lukien.

LUKU 2 YHTYMÄVALTUUSTO

5§ Ylin päättävä elin

Kuntayhtymän ylin päättävä elin on yhtymävaltuusto.

6§ Yhtymävaltuuston jäsenten valinta

Jäsenkunnat valitsevat jäsenet yhtymävaltuustoon kuntavaaleja edeltävän edellisen vuoden lopun (31.12) asukasluvun mukaan siten, että kullakin jäsenkunnalla on yksi edustaja jokaista alkavaa tuhatta (1000) asukasta kohti.

Kullekin yhtymävaltuuston jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen.

Yhtymävaltuuston jäsenet ja varajäsenet valitaan jäsenkuntien valtuustojen toimikautta vastaavaksi ajaksi. Toimikausi jatkuu siihen saakka, kunnes uusi yhtymävaltuusto on valittu.

Mikäli yhtymävaltuuston jäsen tai varajäsen menettää vaalikelpoisuutensa kesken toimikauden tai hänelle myönnetään ero yhtymävaltuuston jäsenyydestä kesken toimikauden, päättää jäsenen edustama kunta eron myöntämisestä ja uuden jäsenen tai varajäsenen valitsemisesta jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Mikäli valtuustokauden aikana kuntayhtymään hyväksytään jäseneksi uusia kuntia, ao. kunnat valitsevat jäljellä olevaksi valtuuston toimikaudeksi omat edustajansa yhtymävaltuustoon noudattaen tämän perussopimuksen määräyksiä.

7 § Jäsenten äänivalta

Kullakin yhtymävaltuuston jäsenellä on yksi (1) ääni. Mikäli jäsen on estynyt tai poissa, siirtyy hänen äänivaltansa henkilökohtaiselle varajäsenelle.

Jäsenkunnalla on äänivaltaa vain niissä asioissa, joista se on siirtänyt järjestämismääräyksiä kuntayhtymälle.

8 § Yhtymävaltuuston päätösvaltaisuus

Yhtymävaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa äänivaltaisista valtuutetuista on läsnä.

9 § Yhtymävaltuuston tehtävät

Kuntalain 59 §:n mukaan yhtymävaltuustoon sovelletaan, mitä valtuustosta säädetään. Yhtymävaltuuston tehtävistä säädetään kuntalain 14 §:ssä.

Lisäksi yhtymävaltuuston on viimeistään kesäkuussa

- 1) käsiteltävä yhtymähallituksen laatima tilinpäätös edelliseltä kalenterivuodelta ja tarkastuslautakunnan arviointikertomus sekä tilintarkastajan kertomus samoin kuin tehtyjen muistutusten johdosta annetut selitykset ja lausunnot; ja
- 2) päätettävä tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä yhtymähallitukselle ja muille tilivelvollisille sekä niistä toimenpiteistä, joihin edellisessä kohdassa mainitut kertomukset antavat aihetta

Yhtymävaltuuston on viimeistään joulukuussa hyväksyttävä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio sekä vähintään kolmea vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Yhtymävaltuuston toiminnasta määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

LUKU 3 YHTYMÄHALLITUS JA KUNTAYHTYMÄN JOHTAJA

10 § Yhtymähallituksen kokoonpano ja äänimäärä

Yhtymävaltuusto valitsee toimikaudekseen jäsenkuntien esittämistä ehdokkaista yhtymähallitukseen yksitoista (11) jäsentä, joilla kullakin on henkilökohtainen varajäsen, seuraavasti:

Haapajärven kaupunki	4 jäsentä ja varajäsentä
Pyhäjärven kaupunki	3 jäsentä ja varajäsentä
Reisjärven kunta	2 jäsentä ja varajäsentä
Kärsämäen kunta	2 jäsentä ja varajäsentä

Yhtymähallituksen äänivallan osalta noudatetaan samaa kuin yhtymävaltuuston osalta on perussopimuksen pykälässä seitsemän (7) sovittu.

Yhtymähallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat valitsee yhtymävaltuusto.

11 § Yhtymähallituksen tehtävät

Yhtymähallitus johtaa kuntayhtymää ja sen hallintoa siten kuin siitä on erikseen kunnalaissa ja erityislaeissa säädetty tai perussopimuksessa tai kuntayhtymän hallintosäännössä määrätään.

Yhtymähallitus valvoo kuntayhtymän etua ja edustaa yhtymää sekä tekee sen puolesta sopimukset, jollei hallintosäännössä ole toisin määrätty.

Yhtymähallituksen tehtävistä, päätösvallasta ja koollekutsumisesta määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

Yhtymähallituksen alaisuuteen voidaan perustaa jaostoja, joiden tehtävistä, päätösvallasta ja koollekutsumisesta määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

12 § Kuntayhtymän nimen kirjoittaminen

Oikeudesta kuntayhtymän nimen kirjoittamiseen määrätään hallintosäännössä.

13 § Kuntayhtymän johtaja

Kuntayhtymällä on johtaja, joka johtaa yhtymähallituksen alaisena kuntayhtymän hallintoa, taloutta ja muuta toimintaa.

Kuntayhtymän johtajan tehtävistä määrätään tarkemmin hallintosäännössä ja johtajasopimuksessa.

LUKU 4 MUUT TOIMIELIMET

14 § Ympäristölautakunta

Kuntayhtymässä on ympäristölautakunta, jonka kokoonpanosta, päätösvallasta ja koollekutsumisesta määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

15 § Yksilöjaos

Yhtymähallituksen alaisuudessa toimii yksilöjaos, joka käsittelee yksilöä koskevat asiat, jotka on säädetty monijäsenisen toimielimen käsiteltäväksi. Lisäksi jaosto käsittelee yksilöä koskevat oikaisuvaatimukset. Yksilöjaoksen kokoonpanosta sekä tehtävistä määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

LUKU 5 OMISTAJAOHJAUS

16 § Omistajaohjaus

Omistajaohjauksen toteuttamiseksi toimii säännöllisesti kokoontuva jäsenkuntien kuntajohtajista ja kuntayhtymän viranhaltijajohdosta koostuva omistajaohjauksen neuvottelukunta, jonka tehtävänä on kehittää kuntayhtymän toimintaa ja tehokkuutta. Kuntayhtymän johtaja kutsuu neuvottelukunnan koolle vähintään kerran vuodessa ja aina muulloinkin omistajakunnan sitä pyytäessä.

Kuntajohtajat toteuttavat omistajaohjausta kukin kuntansa konserniohjeen mukaisesti.

Kuntakierroksia järjestetään kaikissa jäsenkunnissa.

LUKU 6 TALOUS

17 § Peruspääoma ja jäsenkuntien osuudet

Kuntayhtymän peruspääoma muodostuu jäsenkuntien pääomasijoituksesta. Kuntayhtymän peruspääoma jakautuu yhtymähallituksen päätöksen 21.8.2014 § 114 mukaan seuraavasti:

Haapajärvi	7.614 euroa	(40,08 %)
Pyhäjärvi	5.733 euroa	(30,18 %)
Reisjärvi	2.928 euroa	(15,41 %)
Kärsämäki	2.723 euroa	(14,33 %)
Yhteensä	18.998 euroa	

Peruspääomaa voidaan yhtymävaltuuston päätöksellä korottaa tai alentaa. Uuden jäsenkunnan peruspääomasijoituksen määrästä ja suoritusajasta päättää yhtymävaltuusto.

18 § Jäsenkuntien osuudet varoista ja vastuut veloista ja velvoitteista

Jäsenkuntien osuudet kuntayhtymän varoihin määräytyvät peruspääomaosuuksien mukaan. Jäsenkunnalla on kuitenkin oikeus kuntayhtymän varallisuuteen vain siltä osin, kuin se on siirtänyt järjestämismvastuun kuntayhtymälle.

Jäsenkuntien vastuu kuntayhtymän veloista ja kuntayhtymään kohdistuvista velvoitteista ja vastuista määräytyy kuntayhtymän peruspääomaosuuksien suhteessa. Sama koskee sellaisia kuntayhtymän menoja, joita ei muutoin saada katetuksi. Jäsenkunnan vastuut, velat ja velvoitteet muodostuvat ainoastaan niistä asioista ja menoista, joista se on siirtänyt järjestämismvastuun kuntayhtymälle.

19 § Talousarvio ja -suunnitelma

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava riittävän ajoissa tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan ja talouden kehittämiseksi. Olennaisista kuntayhtymän toimintaan ja talouteen liittyvistä muutoksista ja hankkeista on pyydettävä erikseen jäsenkuntien lausunnot.

Yhtymähallituksen esitys talousarvioksi ja -suunnitelmaksi on toimitettava yhtymävaltuustolle ja jäsenkunnille viimeistään 31.10. mennessä.

Toimintaedellytysten olennaisten muutosten johdosta talousarvioon voidaan tehdä muutoksia. Muutokset talousarvioon on hyväksyttävä talousarviovuoden aikana.

20 § Talouden ja toiminnan seurantarjestelmä sekä raportointi jäsenkunnille

Kuntayhtymällä on talouden ja toiminnan ajantasainen seurantarjestelmä, jolla kohdennetaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen tai niistä poikkeaminen.

Yhtymähallitus raportoi kuukausittain jäsenkuntakohtaisesti toiminnan ja talouden toteutumisesta.

21 § Tilikauden yli- ja alijäämäsittely

Tilinpäätöstä käsitellessään yhtymävaltuusto voi päättää, että tilikauden ylijäämä tai osa siitä palautetaan jäsenkunnille niiden palvelujen käytön mukaisessa suhteessa.

22 § Alijäämän kattaminen

Mikäli jäsenkunnat eivät ole hyväksyneet kuntalain 119 §:n 2 momentissa tarkoitetun selvityshenkilön tekemää ehdotusta alijäämien kattamisesta kuntalain 57 §:ssä säädetyllä tavalla, jäsenkunnat vastaavat alijäämän kattamisesta tämän perussopimuksen 18 §:n mukaisesti.

23 § Tilinpäätös

Tilinpäätöksen allekirjoittavat yhtymähallituksen jäsenet ja esittelijä.

24 § Kuntayhtymän tiedonantovelvollisuus

Kuntayhtymän on annettava jäsenkuntien kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

LUKU 7

KUNTAYHTYMÄN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHOITTAMINEN

25 § Kuntayhtymän toiminnan rahoittaminen

Järjestämis- ja tuottamisvastuun aiheuttamat kustannukset rahoitetaan jäsenkuntien suorittamalla korvauksella siltä osin kuin toteutuneita kustannuksia ei voida kattaa jäsenkuntien ulkopuolisella myynnillä, muulla palvelumyynnillä, asiakasmaksutuotoilla sekä tuilla ja avustuksilla tai muilla näihin verrattavilla tuloerillä.

Jäsenkuntien maksuosuudet määräytyvät aiheuttamisperiaatteen mukaisesti vahvistetun taloussuunnitelman pohjalta palvelujen toteutuneen käytön mukaan. Jäsenkunnat maksavat kuukausittain ennakkomaksuosuuden, joka on 1/12 talousarviovuonna jäsenkunnalle myytäväksi sovittujen palvelujen yhteissummasta. Yleiset ja yhteiset kustannukset jaetaan tilivuotta edellisen kalenterivuoden 31.12. mukaisen asukasluvun suhteessa.

Ympäristö- ja rakennusvalvonnan palveluissa kustannukset jaetaan kunnittain asukasluvun ja arvioidun työtarpeen (valvontakohteet, tilojen määrä ja suoritemäärä) keskiarvolla ja hallinnon osalta edellisen kalenterivuoden 31.12. mukaisen asukasluvun suhteessa. Yhteisvastaanoton kustannukset jaetaan kunnittaisen käytön mukaan.

Jäsenkuntien ulkopuolisessa myynnissä noudatetaan kustannuslaskentaan ja omakustannushintaan perustuvaa hinnoittelua.

Yhtymävaltuusto päättää vuosittain jäsenkuntalaskutuksen yksityiskohtaisista perusteista.

26 § Investoinnit ja pääomarahoitus

Kuntayhtymä voi hankkia pääomarahoitusta investointimеноon valtionosuutena, jäsenkunnan rahoitusosuutena, jäsenkunnan suostumuksella peruspääoman korotuksena tai lainana rahoituslaitokselta.

Jäsenkunnan rahoitusosuuden tai peruspääoman korotuksen ehdoista päättää yhtymävaltuusto.

Kuntayhtymä ei investoi kiinteään omaisuuteen.

27 § Suunnitelmapoistot

Suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperusteet hyväksyy yhtymävaltuusto.

28 § Jäsenkunnan maksuosuuden erääntyminen ja viivästyminen

Jäsenkunnilta perittävien maksuosuuksien ja muiden suoritusten erääntymisajat määritellään siten, että jäsenkunnille jää vähintään neljäntoista (14) päivän suoritusajaksi.

Viivästyneelle suoritukselle jäsenkunta tai kuntayhtymä maksaa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisen viivästyskoron.

29 § Rahastot

Yhtymävaltuusto päättää rahaston perustamisesta ja niiden säännöistä.

LUKU 8 HALLINNON JA TALOUDEN TARKASTUS

30 § Tarkastuslautakunta

Kuntayhtymässä on tarkastuslautakunta, jonka tehtävistä säädetään kuntalaissa. Tarkastuslautakunnan kokoonpanosta, toimivallasta ja koollekutsumisesta määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

31 § Hallinnon ja talouden tarkastus

Hallinnon ja talouden tarkastamisessa noudatetaan, mitä on säädetty kuntalaissa ja määrätään hallintosäännössä.

32 § Sisäinen tarkastus

Kuntayhtymällä on sisäisen tarkastuksen toiminto. Sisäisen tarkastuksen toiminnasta määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

LUKU 9 KUNTYHTYMÄN PURKAMINEN JA LOPPUSELVITYS

33 § Kuntayhtymän purkaminen ja loppuselvitys

Kuntayhtymän purkamisesta päättävät jäsenkuntien valtuustot.

Jäsenkuntien valtuustot päättävät kuntayhtymän purkamisen yksityiskohtia koskevasta sopimuksesta.

Kuntayhtymän purkautuessa yhtymähallituksen on huolehdittava loppuselvityksestä, elleivät jäsenkunnat sovi muusta järjestelystä. Kuntayhtymän varat, joita ei tarvita loppuselvityksen kustannusten ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusten täyttämiseen, jaetaan jäsenkunnille tämän perussopimuksen 18 §:n mukaisesti. Jos kustannusten ja velkojen suorittamiseen sekä sitoumusten täyttämiseen tarvittava määrä on varoja suurempi, jäsenkunnat ovat velvollisia suorittamaan erotuksen perussopimuksen 18 §:n mukaisesti.

Jäsenkuntien valtuustot hyväksyvät loppuselvityksen.

Viimeinen tilinpäätös ja vastuuvapaus käsitellään jäsenkuntien valtuustoissa.

34 § Perussopimuksen muuttaminen

Perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kaksi kolmannesta jäsenkunnista sitä kannattaa ja niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta.

35 § Sopimuksesta aiheutuvien erimielisyyksien ratkaiseminen

Yhteistoimintasopimuksesta aiheutuvat erimielisyydet ratkaistaan hallintoriita-asiana Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa.

LUKU 10 MUUT MÄÄRÄYKSET

36 § Toimitilat

Kuntayhtymä toimii lähtökohtaisesti vuokralla jäsenkuntien omistamissa tai hallinnoimissa tiloissa. Omistajan/hallinnoijan ja vuokralaisen väliset velvollisuudet tarkennetaan vuokrasopimuksen vastuunjakotaulukossa. Peruskorjauksista sekä laajennus- ja uudisrakennushankkeista huolehtiminen kuuluu jäsenkunnalle/vuokranantajalle.

Kuntayhtymä maksaa kiinteistöstä omistavalle jäsenkunnalle/vuokranantajalle vuokraa ja sisällyttää kulut palvelujen toimipaikka- tai palvelukohtaisesti laskettaviin hintoihin.

Vuokran määräytymisperusteet sisältyvät taloussuunnitelmaan. Jäsenkuntien perimä vuokra muodostuu ylläpito- ja pääomakustannuksista.

LUKU 11 VOIMAANTULO

37 § Voimaantulo

Tämä perussopimus tulee voimaan 1.8.2020. Tällä perussopimuksella korvataan aikaisempi vuonna 2014 hyväksytty perussopimus.

Allekirjoitukset ja sopimuskappaleet

Tätä perussopimusta on allekirjoitettu viisi saman sanaista kappaletta, yksi kullekin jäsenkunnalle ja yksi kuntayhtymälle.

___ päivänä _____ kuuta 2020

HAAPAJÄRVEN KAUPUNKI

Unto Vesämäki
vs. kaupunginjohtaja

PYHÄJÄRVEN KAUPUNKI

Henrik Kiviniemi
kaupunginjohtaja

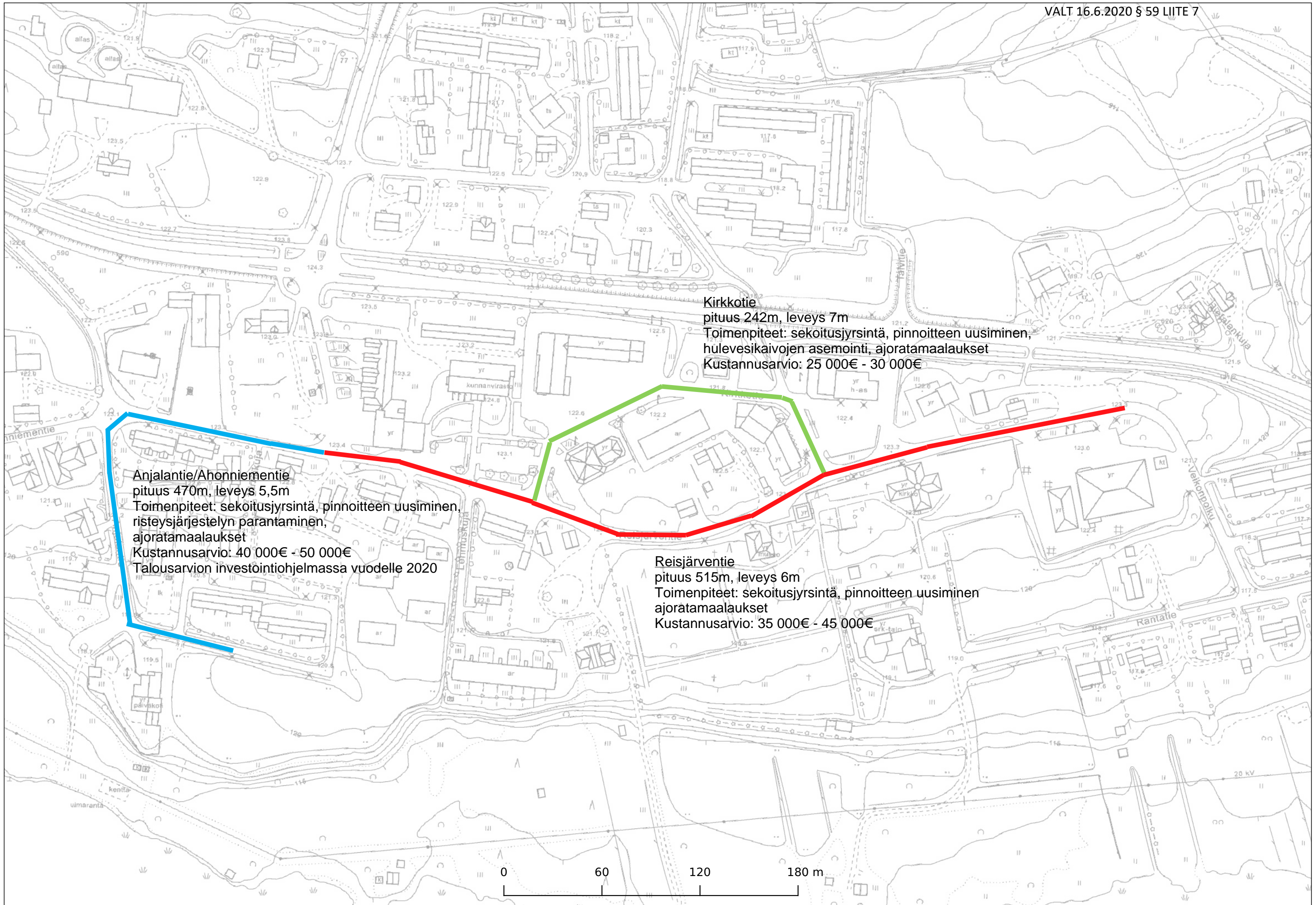
Asko Kauranen
kaupunginhallituksen puheenjohtaja

REISJÄRVEN KUNTA

Marjut Silvast
kunnanjohtaja

KÄRSÄMÄEN KUNTA

Esa Jussila
kunnanjohtaja

Kirkkotie
 pituus 242m, leveys 7m
 Toimenpiteet: sekoitusjyrsintä, pinnon uusin, hulevesikaivojen aseointi, ajoratamaalaukset
 Kustannusarvio: 25 000€ - 30 000€

Anjalantie/Ahoniementie
 pituus 470m, leveys 5,5m
 Toimenpiteet: sekoitusjyrsintä, pinnon uusin, risteysjärjestelyn parantaminen, ajoratamaalaukset
 Kustannusarvio: 40 000€ - 50 000€
 Talousarvion investointiohjelmassa vuodelle 2020

Reisjärventie
 pituus 515m, leveys 6m
 Toimenpiteet: sekoitusjyrsintä, pinnon uusin, ajoratamaalaukset
 Kustannusarvio: 35 000€ - 45 000€

